

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

24

YASAMA YILI

3

**HABERLEŞME ÖZGÜRLÜĞÜNE VE ÖZEL HAYATIN GİZLİLİĞİNE YÖNELİK
İHLALLERİN TESPİTİ VE ÖNLENMESİNE İLİŞKİN TEDBİRLERİN
BELİRLENMESİ AMACIYLA KURULAN MECLİS ARAŞTIRMASI KOMİSYONU**

TUTANAK DERGİSİ

4 Nisan 2013 Perşembe

**HABERLEŞME ÖZGÜRLÜĞÜNE VE ÖZEL HAYATIN GİZLİLİĞİNE YÖNELİK
İHLALLERİN TESPİTİ VE ÖNLENMESİNE İLİŞKİN TEDBİRLERİN
BELİRLENMESİ AMACIYLA KURULAN MECLİS ARAŞTIRMASI KOMİSYONU**

GÖRÜŞME TUTANAKLARI

4 Nisan 2013 Perşembe

----0----

K O N U

	<u>Sayfa</u>
Hukuk Alt Komisyonunca basın mensuplarının dinlenmesi	1:88

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
BİRİNCİ OTURUM	1:37
Metehan DEMİR (Hürriyet Gazetesi Ankara Temsilcisi)	1:15, 18:24
Hasip KAPLAN	Şırnak 7:11, 16, 28:32, 36
Namık HAVUTÇA	Balıkesir 13:14, 33
İhsan BARUTÇU	İstanbul 16:18
Bilal UÇAR	Denizli 19
Fatih ÇİFTÇİ	Van 20
Yılmaz TUNÇ	Bartın 22, 32, 35
Mustafa KARTOĞLU (Star Gazetesi Ankara Temsilcisi)	24:36
İKİNCİ OTURUM	38:88

Melih ALTINOK (Taraf Gazetesi Ankara Temsilcisi)		38:49, 51:54
Mehmet S. KESİMOĞLU	Kırklareli	40:41, 44, 46, 54:55, 81:85
Yılmaz TUNÇ	Bartın	41, 44, 46, 54:56, 83:87
Hasip KAPLAN	Şırnak	45:46, 55, 57:58, 60:68, 78:81
Bilal UÇAR	Denizli	47:49, 56, 68:69, 80, 85:86
Namık HAVUTÇA	Balıkesir	49:51, 53, 55
Yusuf BAŞER	Yozgat	52, 62:63, 65
Abdurrahman GÖK (Dicle Haber Ajansı Haber Müdürü)		55:63, 65:72
Fatih ÇİFTÇİ	Van	69:70
Akın ATALAY (Cumhuriyet Gazetesi Genel Koordinatörü)		72:88

Açılma Saati: 10.08

Kapanma Saati: 17.02

BİRİNCİ OTURUM

4 Nisan 2013 Perşembe

Açılma Saati: 10.08

BAŞKAN: Şuay ALPAY (Elâzığ)

0

BAŞKAN - Arkadaşlar, toplantıyı açıyorum. Toplantı yeter sayımız var.

Haberleşme özgürlüğüne ve özel hayatın gizliliğine ilişkin ihlallerin tespiti ve önlenmesine ilişkin tedbirlerin alınmasına dair Medis Araştırma Komisyonumuz alt komisyon olarak göreve başlamıştı. Metehan Bey'e kısa bir, bu konuda en azından girizgâh olması için bunu söylemiş olalım. Biliyorsunuz, Araştırma Komisyonumuz çalışmalarına devam ediyor. Buna bağlı iki alt komisyon oluştu: Biri Hukuk Alt Komisyonu, biri Teknik Alt Komisyon. Hukuk Alt Komisyonu itibarıyla arkadaşlarımız, özellikle bu işin medya ayağını zaten takip eden, bilen arkadaşlarımız gazeteci arkadaşlarımızı da davet edelim, onlarla da bilgi paylaşımı no ktasında en azından bu paylaşımı yapalım istedik. Buna dayalı olarak da, işte, iki gündür sağ olsunlar gazeteci arkadaşlarımız davetimize icabet ettiler, geldiler. Ben de bu sebepten hem şahsım adına hem Komisyon üyesi arkadaşlarım adına hoş geldiniz diyorum, ayağınıza sağlık.

HÜRRİYET GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ METEHAN DEMİR - Çok mersi, sağ olun.

BAŞKAN – Şeyi biliyorsunuz zaten yani bu “Böcek Komisyonu” deniliyor, çeşitli adlarla adlandırılıyor ama sonuç itibarıyla yasa dışı dinleme ve izlemeyle ilgili bir Türkiye gerçeği var hepimizin fark ettiği, bildiği, gazeteci arkadaşlarımızın hemen tamamının “Evet, Türkiye’de yasa dışı dinleme, izlemeler var ve bu iyi değil.”, genel anlamda söyledikleri de bu.

Biz de bu bağlamda sizin bu meseleyle ilgili görgünüz, bilginiz, kanaatleriniz, izlenimleriniz ve varsa bunların bundan sonra yaşanmamasıyla ilgili önerilerinizi almak istiyoruz. Format da şöyle: Arkadaşlara, birer saat misafirlerimize zaman ayırıyoruz. Takdire bağlı olarak bunun bir kısmını arkadaşlarımız yani bilgi paylaşımı olarak yapıyorlar, bir kısmını da soru-cevap şeklinde değerlendiriyorlar. Takdir size ait bu konuda. Biz sizi burada görmekten memnun olduğumuzu tekrar ifade etmek istiyorum ve sözü size bırakıyoruz.

Buyurun.

HÜRRİYET GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ METEHAN DEMİR – Ben de –yani, çok belki klişe olacak ama çok yürekten söylediğime emin olabilirsiniz- bu yüce çatı altında bu tip bir görevi ifa etmekten öncelikle gurur duyuyorum. Her tür soruya olanca samimiyetim ve doğruluk üzerine

yemin ederek de yanıt vereceğime emin olabilirsiniz. Çok fazla, tabii, benim söyleyeceğim bazı şeyler var ama sizin de sorularınız, ne arzu ederseniz onları da elimden geldiği kadar yanıtlama konusuna da hazır olduğumu bilmenizi istiyorum.

Bir kere, bu “Her fani bir gün ölümü tadacaktır.” mantığında, maalesef, Türkiye’de “Herkes bir gün dinlenecektir.” şeklinde bugüne kadar çok garip bir ortam söz konusu. Yani, Başbakanın Genelkurmay Başkanlığına, MİT müsteşarlarına kadar, çok kritik konumda bulunan isimlere kadar, basından farklı sektörlerle kadar herkesin olmasa bile çok kritik isimlerin, maalesef, dinlenmesiyle karşı karşıyayız. Bu kimi zaman dinlenme, kimi zaman da gözetlenme şeklinde gerçekleşiyor, sadece dinleme değil, gözetleme de var. İşte, ortaya çıkan o görüntülerin Türkiye’de yarattığı travma da akıllarda. Maalesef, bu siyasi magazin değil ama toplumda her zaman nasıl Oscar ödüllerine ya da çok gişe yapan rekor filmlere bakıldığında istihbarat ve casus filmleri çok prim yapıyorsa bu tip konular da çok prim yapıyor ve basın daima bu tip şeylere çok büyük ilgi gösteriyor. Olay zaten başlı başına esrarengiz olduğu için, içinde de yalanlanma payları da fazla olmadığı için kimi zaman basın egzajere edip, abartıp konuları farklı, gerçeğinden de uzaklaştırabiliyor ya da olanca gerçekliğiyle de ortaya koysa insanların kafasında ürettiği komplo teorilerinden -hepimiz bunu yapabiliyoruz çünkü bu konular bunlara çok müsait meseleler- konu çok anlamsız yerlere geliyor. Hâlbuki ortada gerçekten ciddiyetle üzerine gidilmesi gereken yasa dışı bir durum var ama Türkiye’de bir gerçek daha var, bu, bence, Türkiye’deki en büyük motivasyon kaynağıdır bu yasa dışı işleri ve en ağır şekilde aslında cezalandırılması gereken işleri yapanları, “yapanları” diyorum çünkü bence, her yerden, her kesimden, farklı gruplardan, birbirine düşman yapılardan bu artık teknolojinin de beraberinde getirdiği imkânlarla çok sistematik bir hâle gelmiş yani herkesin -“herkesin” dediğim bu, işte, yasa dışı gruplardan bahsediyorum- yaptığı bir şey. Burada ama en büyük motivasyon kaynağı, bence, ibret için bu işi yapanlardan yakalanan birinin olmaması. Yani, kimse yakalayamadıkça... Türkiye’de banka soygunları da bir ara öyleydi, kimse yakalanamıyordu, soyulan bankanın haddi hesabı yoktu ya da buna benzer hırsızlık olayları da böyledir. Polis çok bir yerde asayiş sağlamadığı zaman o mahallede bir anda hırsızlık artar, bu da öyle ve bu bir de yüksek zekâ ve teknolojiyi gerektirdiği için, bir bilgi birikimini gerektirdiği için gerçekten bir stratejik satranç gibi aleyhinize kullanılabilecek bir şey, sadece ucuz bir mahalle entrikası, numarası da değil, işin içinde gizli servislerden bu teknolojiyi kullanabilecek altyapıda devlet, belki de bazen devlet kurumları içinde durumdan vazife çıkaran, belki başkasının ayağını kaydırmayı düşünen, belki başka amaçlara hizmet eden, bilinçli ya da bilinçsiz alet olan kurumların ya da kişilerin de işleri olduğunu görüyoruz ama parası olmayan, sırf bu işi bir diğerine, işte, kötü duygular beslediği için yapanların işinin olmadığı da açıkça, ya bir siyasi rakibini devirmek için, ya bir süreci baltalamak için, ya bir büyük kurumu zedelemek için, kimi zaman Hükûmeti, kimi zaman bir siyasi parti ya da kişiliği, bakanları ya da milletvekillerini ya da gazetecileri ya da ticari menfaatler çerçevesinde yapan şeyler. Ben bir şey bildiğimden değil ama bu işi taşeron edenler, taşeron olarak alınan kurumlar, yapılar bile

vardır diye düşünüyorum illegal Türkiye’de çünkü bu kadar olmaz. Kimi zaman ticari bir sırda ilgili birinin ses kaydını duyuyorsunuz, o kişi tarumar ediliyor, başka zaman bir siyasi isimle ilgili ama en büyük sorun, bence, dönüp dolaşıp ibretiâlem için birinin yakalanıp cezalandırılması ve “Ha, bu ülkede bu işler affedilmiyor ve anında enseleniyor ve tespit ediliyor.” düşüncesi bir türlü olmadı yani hiçbir kesimle hiçbir şekilde olmadı ama şu var: Mesela, bunu söylediğiniz zaman Türkiye’de en çok prim yapan yine söylemlerden bir tanesi komplo teorileri olduğu için “Ya, sen bilmiyor musun onu? İşte, şu kesimdir. Ya, sen bilmiyor musun, bunlar bu konuda çok ustadır, bunlar yapıyorlardır.” deyip işin içinden çıkılıyor ama hiç kimsenin Türkiye’de bir diğerine “Ya, kesin bu yapıyordur.” diye karalama gibi bir hakkı da yok. Ben de söyleyebilirim şimdi, mesela, diyebilirim ki: “İşte, bu Komisyonun yan odasında oturan kişiler bizi dinledi.” Bunun aksini, bir de bu teknolojik yapı, mesela, yanlış hatırlamıyorsam, 2011 ya da 2012’de 100 binden fazla dünyada çok ileri derecede casus programı veya virüs, benzer şeyler -okumuştum bir yerde- çıkmış.

BAŞKAN – Yazılım itibarıyla mı, yazılım programı?

HÜRRİYET GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ METEHAN DEMİR – Casus yazılımları. Yani, o kadar ileri teknolojidir ki bunlar aramaya başladığınız zaman kendini gizler, imha eder, yok eder, bir şey bulamazsınız.

Daha da ötesi, dediğim gibi, sürekli kendini yenileyen, dünyada en çok, en ileri seviyede ilerleyen, eli kesilemeyen iki teknoloji vardır derler: Biri ölüm üzerine, biri yaşam üzerine. Yani, silah teknolojisi çok ilerler dünyada, bir de tıp teknolojisi; yaşatma ve öldürme üzerine insanoğlu çünkü odaklanmış. Bu da aslında arada bir geçiştir yaşatma ve öldürme üzerine yani yaşarken sizi öldüren ve bezdiren veya aidiyetinizi, geleceğe ait umutlarınızı kıran bir şeydir. Herhâlde Türkiye güvenlik sisteminde zafiyet açısından dünya rekoru kırmıştır. Bundan yıllar önce -hatırlıyorsunuz- GES Komutanlığında Kuzey Irak’a yapılacak kara harekâtının ses kaydı bir gün önce komutan odasında “Yarın hayırlısıyla operasyon başlıyor.” diye dinlenmiş. Bu ülkede Başbakan dinlendi, Genelkurmay Başkanı dinlendi.

Bir de şu var, mesela, şu da çok prim yapan bir söylem: “Zamanı ve yeri geldikçe -bir yerlerde birileri zamanında bol bol kaydetmiş- bunlar peyderpey yayınlanır.” İşte, bilmem kimin, hani, Ankara’da bize o kadar çok yani saçma sapan diyeceğim ama mutlaka bu düşüncenin ya da bu iddiaların alıcısı vardır, hep şey gelir: “İşte, şunların şunların da kasetleri varmış, şunların şunların da ses kaydı varmış, zamanı gelince çıkacakmış.” Aslında o bilgiler bize gelmiyor. Gazetecilere bu tip bilgiler ve kulisler verilerek muhatap kişilerin kulağına kaçırılması sağlanarak onların psikolojik olarak devre dışı ya da demotive olması da sağlanıyor. Sizin yani siyasetçi olarak belki kulağınıza da zaman zaman gelmiştir, şahsınızla ilgili değil ama arkadaşlarınız ya da çevrenizle ilgili “Ya, bunlar bunlarla da ilgili bir şeyler varmış.” falan filan diye yıllardır bu Ankara’nın bitmeyen bir kâbusudur bu ama hiç kimseyi yakalayamadığınız için hakkında en kolay provokatif, spekülâtif haber değil de dedikodu üretilen sadece

habercilerin değil, tüm toplumda itibar gören çok çirkin bir devinim bu, bir girdap ve bundan bir türlü Türkiye kimseyi yakalayamadığı için kurtulamıyor. Muazzam araştırmalar yapılıyor, soruşturmalar yapılıyor ama poliste, MİT'te, başka yerde, sizin ben buradaki güvenlik, istihbarat mensuplarıyla olan açık görüşmelerinize de hasbelkader bakmaya çalıştım, hep şey var, belli bir yerde dönüyorlar ama şu soruyu sorduğunda, "Kardeşim kimi yakaladınız?" cevap yok.

BAŞKAN – Sorduk biz, hepsine sorduk.

HÜRRİYET GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ METEHAN DEMİR – Yani, siz tabii ki sordunuz ama, işte, cevap yok anlamında, yok çünkü yok yani olmayınca da ben, hani, gizli servis ya da bu iş, pis işlerle uğraşan biri olsam, illegal biri olsam "Ya, devam edin, kimsenin yakalandığı yok Türkiye'de." derim.

Ya, benim aklıma gelen ya da yaptığım hazırlıktan söyleyebileceklerim en azından şimdilik bu kadar.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

Sıcağı sıcağına sormuş olayım.

HÜRRİYET GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ METEHAN DEMİR – Buyurun.

BAŞKAN – Şimdi, dün çok denk geldi, Sayın Özkök de sunumunu yaparken çok benzer şeyler kullandı, dedi ki. "Zincirlikuyu Mezarlığı'nın girişinde, işte, herkes ölümü..."

HÜRRİYET GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ METEHAN DEMİR – Ben onu görmedim, inanın yani oradan bakarak söylemedim.

BAŞKAN – Hayır, denk düşmüş olabilir şeyde.

HÜRRİYET GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ METEHAN DEMİR – Evet, evet. Aynı şeyi mi söylüyor?

BAŞKAN – "'Herkes ölümü tadacaktır.' şeyini görürsünüz, şimdi, artık şunu söylüyorum: 'Herkes dinlenebilir.'" gibi çok...

HÜRRİYET GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ METEHAN DEMİR - Ben de aynı, evet, aynı şey.

BAŞKAN – Yani, motamot örtüşen bir şey söylendi. Bir de, tabii, çok benzeyen bir şey söyledi -arkadaşlarım da hatırlar- yani, biri ibretiâlem olması için Amerika'da bir örneğini anlattılar. İşte, bazı şeylerde sondajlama usulüyle yapılır ya, sondajlama usulüyle çekersiniz, o çekişten sonra kim çıkarsa onunla ilgili olarak ağır müeyyideler uygularsınız ve ibretlik olur.

Amerika'dan örnek verdi yine Sayın Özkök. Şimdi, ben hemen sormuş olayım o zaman. Şimdi, hukuki düzenlemelerde bir eksiklik görmüyorsunuz ama sorun uygulamadan kaynaklanıyor anladığım kadarıyla. Bir de niye yakalanamıyor size göre, niçin? Kanaatiniz var mı bu konuda?

HÜRRİYET GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ METEHAN DEMİR – Yakalanamıyor çünkü bunun yasal düzenlemelerle olmayacağı çok açık, bunun, teknolojik karşı istihbarat, işte,

istihbarata karşı koyma sistemlerinin de güçlendirilmesi lazım. Bu şey gibi, üçüncü yargı paketi, dördüncü yargı paketi gibi yani orada aslında, işte, KCK tutukluları olsun, işte, Balyoz olsun, Ergenekon, çok tartışılıyor ya Türkiye’de, işte, bir paket daha çıkacak. Niye? Aslında dördüncü yargı paketi Hükümet başından beri çerçeve çizmişti, ne olduğu belliydi ama beklenti, herkes kendiyle ilgili eksiklikler gördüğü için, işte, KCK tutukluları dedi ki: “Ya, bu galiba bizim için.” İşte, Balyoz dedi ki: “Hayır, hayır bizim için.” “Başbuğ için çıkarılacak.” diyenler var. Herkes farklı bir yerden çekiyor ama o öyle bir yargı paketi değildi. Üçüncü yargı paketinde de vardı, dördte de vardı. Bu, virgülün, noktanın nerede olduğu ya da hukuki okumayla ilgili bir mevzuymu aynı zamanda. Bu, devlet kurumları içinde, bana kalırsa, yani biz bazen kolaycılıkla “MIT yapmıştı”, “Jandarma İstihbarat”, işte, “Polis İstihbarat” ya da işte, belli bir grup ya da zümre ya da bir cemaatin üzerinden çok şey söyleniyor ama dediğim gibi, delilleriyle ispat edemediğimiz sürece bunlardan hiçbirini suçlayamayız. Sadece teknik olarak devletin bunu yapanlardan çok daha iyi karşı donanımına sahip olması lazım. Ben “100 bin yazılım çıktı.” diyebilirim ama devletin “100 bin yazılım çıktı, ben ne yapayım?” deme hakkı ya da bir devlet görevlisinin “Ben de dinlenmekten korkuyorum.” deme gibi vatandaş demoralize etme gibi bir durum olmaması lazım. Böyle dediğimiz zaman, biz zaten her maça 3-0 yenik başlıyoruz. E, bana sorarsanız “Dinleniyor musunuz?” diye, kesin dinleniyordum çünkü bana diyorlar ki: “Sen Hürriyet’in Ankara Temsilcisisin, kesin seni dinliyorlardır.” Böyle bir kesinlik olabilir mi ama bana belki bunu yüz kişi söylemiştir, benim Ankara temsilcisi arkadaşlarıma da söylerler kesin, “Seni kesin dinliyorlar.” Vallahi, benim gizli konuştuğum falan, filan hiçbir şeyim yok ama bir de mesela, şöyle bir şey de diyorlar: “Ya, dinlerlerse dinlesinler, senin gizli bir şeyin olmadığı sürece korkacak neyin var?” Korkacak bir şeyimizin olmaması bizim dinlenmemizin haklılığını ya da legalitesini ortaya koymaz, onu beraberinde getirmez. Dinleme gelişigüzel kullanılmayacak bir şey ama Türkiye’de bu işler için geç kalındı demeyeceğim ama o köprünün altından çok sular akmış. Zamanında çünkü “Birbirini dinlemeyen kalsın.” kampanyası gibi tüm kurumlar kendine bir şeyler almış. Ben yıllar evvel bir istihbarat görevlisine -çok atılıp tutuluyordu- bir tanesine böyle gelişigüzel sormuştum, yıllar önce emekli olmuştu o da, “Ya, bu dinleme meselesi gerçekten bu kadar rezil bir durumda mı?” dedim. Dedi ki: “Normal laptop’ta, alırlar laptop’ı getirirler, böyle bir anten gibi bir şey çıkarırlar, anteni yöneltirler binaya ya da işte, gittikleri kuruma, orayı çatır çatır dinlerler.” Hani, işte, telefon falan filan diyorlar ya hiç mümkün değil, dışarıdaki arabalardan dinlenebiliyor. Artık, hani, eskiden “ticari araç” diyorlardı işte, hani, “Doblo tarzı” -isim vermeyeyim ama- falan deniyordu şimdi onlar binek otomobillerin arkasına da aynı düzeneği kurabiliyorlarmış. “O nedenle sen rahatına bak yani her açıdan, her yerden herkes istediği kişiyi dinleyebilir teknolojiye.” dedi ama bu kadar şey söylenmesine, bu kadar şey yakalanmasına rağmen sonuçta elle tutulan devletin daha üst yasalarından ziyade karşı teknolojisiyle yakalayabileceği bir şey yok. Amerika’da yakalanıyor, Avrupa’da yakalanıyor, örnekleri var ya da işte, bu CIA’in şeylerinde fakat her ne hikmetse bizde olmuyor yani bu.

BAŞKAN – Şimdi, enteresan bir sonuç çıktı şeyden, kurumsal kimliğe daha çok vurgu yaptınız gördüğüm kadarıyla yani kurumsal kimliğe sahip olan yerlerden...

HÜRRİYET GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ METEHAN DEMİR - Her kurum kendinden mesul olmalı ve başındaki yöneticilere çok ağır bunun hesabının sorulacağı ya da müeyyidelerinin getirilmesi gerektiği söylenecek, sadece yöneticiye değil, üst yönetime.

BAŞKAN – Çok özel denilebilecek yerlerden alınan ve hakikaten dün ifade ettim, inanarak söylediğim bir şey, rezillik olarak kabul ediyorum yani özellikle özel hayatın gizliliğine yönelik görüntülerle ilgili, telefon dinlemeyle ilgili ayrı bir teknik tanımlama kullanabilirsin ama ben onu rezillik olarak değerlendiriyorum.

HÜRRİYET GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ METEHAN DEMİR – Evet, kesinlikle.

BAŞKAN – Bu bağlamda, şimdi, çok mahrem yerlerden özel görüntüler çıkıyor ve bunu hepimizin kanaati değişik kurumlar, yapılar bir şekilde yapıyor. Peki, bir kurum ya da yapı diğerinin dinleme yaptığını, izleme yaptığını deşifre etmiyor mu? Enteresan bir şey. Münferit olaylarla ilgili çok şeyler çıkıyor sonuç almaya yönelik ama bir kurum ya da yapı bir diğerinin dinleme, izleme yaptığını âleme ifşa edecek, onu ortaya koyacak şeyi çıkarmıyor, bu enteresan değil mi şeyle ilgili?

HÜRRİYET GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ METEHAN DEMİR - Evet, enteresan ama delillere belki oturtamıyor yani belki suçüstü değil ama onun bir alt seviyesinde yakalıyorsunuz ama karşı tarafta... Vallahi, Türkiye’de yasalar biraz suç işleyenleri de açıkçası bazen koruyor mu, ne yapıyor? Mesela, çok hırsızlık yapanlarla ilgili bana bir Hırsızlık Büro Amirliğinden polis anlatmıştı, “Ya, yakalıyoruz yakalıyoruz aynı hırsız üçüncü kez yakalıyoruz, gine çıkıp tekrar geliyor, ‘Ben bir başka eve gireceğim, yakında görüşürüz.’ diyerek bu işi pişkinliğe vuruyor.” diyor. Bana kalırsa, bu işi yapanlar zaten sıradan insanlar değil yani kafaları tamamen bu işe çalıştığı için hani “Ben, işte, size böyle gıcık oluyorum, sizinle ilgili bir dinleme tertibatı kurayım da...” Ben bu işlere girsem ikinci dakikada yakalanırım. Bunlar zaten hata yapmamak üzere kurulu bir sistemden... Ya bunlar taşeron gibi çalışan yapılardır ya da artık yıllardır örgütlerin içinde bu işi ya para karşılığı ya da ideolojik saplantıları karşılığında yapanlardır. Çok üzücüdür mesela, yıllarca, bana kalırsa, hani... Biz, mesela, Hürriyet gazetesi olarak hiçbir zaman bu ses kayıtlarını vermeme konusunda özellikle dikkat ettik, son yıllar üzerine konuşuyorum. Bu, çünkü insanların mağduriyetidir o “Her fani bir gün dinlenmeyi tadacaktır.” hesabı ama Türkiye’de insanlarda siyasetçi olsun, gazeteci olsun, akademisyen olsun ya da kanaat önderi ya da kritik konulardaki isimler olsun yönetici olarak şöyle bir korku var mı acaba diye düşünüyorum, şimdi söylerken aklıma geldi: “Ya, bu işleri fazla karıştırmamak lazım. Bu döner dolaşır bir gün bizi de dinler. Kimdir bunlar bilmiyoruz, nereden geldi?” Çünkü, en korkulan düşman nereden geleceği belli olmayan düşmandır. “Durduk yerde şimdi onların hedef tahtası olmayalım.” diye de korkanlar da vardır herhâlde, bilmiyorum siyasetçilikte var mı, başka yerlerde var mı ama çünkü düşmanın şu an kiminle, nasıl olduğunu tespit edemiyorsunuz. Çok fazla şehir efsanesi var, çok

konusulan var. Hani, ben öyle isimler söyleyeyim, aksi ispat edilemeyen her şey Türkiye’de prim yapar yani aksini ispat edemezsiniz çünkü. Ben mesela “Birini A grubu yapıyor.” desem, “Nereden biliyorsunuz?” dese, ben de size “Siz nereden, bilmiyorsunuz ki, aksini söyleyebilir misiniz?” dediğimde ondan sonra bunun bir alıcısı var, her fikrin, her uçuk fikrin Türkiye’de alıcısı var çünkü ve bu bir yerden, İnternet’ten bir yerlerden sirayet edip gidiyor. Çok garip çünkü istihbarat aksi ispat edilemeyen bir oyundur aynı zamanda. Aksini ispat edemediğiniz sürece, dinleme mevzusu da dâhil olmak üzere, bunlar her zaman prim yapacak Türkiye’de. Askeriyle, polisiyle... Ha, kurumlar, bu yapılar, bence, nereden oluştu? Zamanında her kurumun içindeki birbirine karşıt gruplar birbirini kontrol etme amacıyla bu tip sistemleri çalıştırdılar. Ergenekon davasında olsun yani kurum içi, yapılar içi iktidarda kalma savaşı bu tip garip organizmaları da beraberinde getirdi bence ve bunlar ondan sonra özel sektöre atıldılar yani devlette kalmadılar ama çıkınca da tecrübeli insanlar hâline geldiler. Durduk yerde bir tıp doktorunun, bir avukatın dinleme konusunda uzmanlaşması mümkün olabilir mi? Kamera yerleştirmeden siz anlar mısınız? Yani, ben mesela muhasebeciyim, “Şu işlere bir gireyim.” diyebilir misiniz? Bu işlerin birikimi olmayan kişiler tarafından yapılması mümkün değildir. Yani, ama birikim olması için de bu insanların zamanında bir yerlerde çalışmış olması lazım. İşte, atıyorum, “Ben esnafım ama özel zevk olarak bunlarla uğraşıyorum.” Bunlar çok sudan bahaneler. Mutlaka birikimi olan ve o kurumlardan artık buna, Jandarma İstihbarat mı, MİT mi, askerî istihbarat mı, polis mi bilmiyorum ama bu işlerin birikimi olan yerlerden gelen kişilerin olduğu, ayrıldıktan sonra bu işleri yaptığı insanın aklına geliyor. Yoksa, siz çok özür dilerim, ben gerçek mesleğinizi bilmiyorum.

BAŞKAN - Ben hukukçuyum.

HÜRRİYET GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ METEHAN DEMİR – Yani, bir hukukçunun bu işlerden anlaması yani ben desem ki Sayın Başkan, Şuay Bey, alın şunları da -kulakları- yarın bir arkadaşları dinleyelim. Yakalanınız daha biz beş dakika içinde yani.

BAŞKAN – Evet, peki.

Sayın Kaplan, buyurun.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Teşekkür ederim.

Gerçekten önemli bir konu. Sayın Demir, anlatımlarınız için teşekkürler.

HÜRRİYET GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ METEHAN DEMİR - Estağfurullah.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Çünkü, hep beraber bu sorunu çözmek zorundayız. Herkes mağdur, herkes dinleniyor ama hiç kimse yakalanmıyor. Yani, işte, soğuk harbin KGB fıkraları vardı, bilirsiniz, “Elmaslar odunların içinde saklı.” derlerdi, KGB gider odunları kırardı. “Bu sefer sen de bir ihbar et de ki: ‘Bahçede, gömmüşler.’” O da gider bahçeyi kazardı, işte, derlerdi ki: “Dinleme sonucu bahçe işini de hallettik.” Şimdi, buradan baktığımız zaman, bizim medyadan iki tür beklentimiz var. Maalesef, medya da bu yasa dışı, ahlak dışı izleme, dinleme ve görüntülerin bir parçası hâline gelebiliyor. Kimi etik kuralları gereği yapmıyor ama kimi ideolojileri, önyargıları çıkartları ...

HÜRRİYET GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ METEHAN DEMİR – Misyonu nedeniyle...

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Maalesef, 76 milyonluk bir ülkeyiz.

Hatırlarsanız, “özel büro” diye, İnternet sayfalarında bir büro vardı ve bu özel büro “irticacılar” diye başladılar, işte, “Şunlar, şunlar, şunlar” diye, sonra gelirdi “Kürtçüler” diye başladılar. Kürt sinemacı, sanatçı ne varsa hepsini yazardı, isimlerini, tek tek de adreslerine kadar, hedef gösterirdi ve bu yıllarca ekranlarda kaldı. Hâlâ böyle bir büronun var olduğu söylenir. Böyle bir büronun varlığı konusunda bir duyumunuz var mı?

Birkaç böyle soru var, arka arkaya söyleyeyim.

HÜRRİYET GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ METEHAN DEMİR – Tabii, estağfurullah efendim.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Ki arkadaşların da fırsatı olsun çünkü tek tek soru-cevaba dönersek haklarını almayayım.

İlginç bir şey, herkes dinliyor ama çok vahim olaylar da Türkiye’de oluyor, önlenemiyor, bir gariplik var. İşte, İstanbul’da sinagoglara yapılan saldırılardan, Amerikan Konsolosluğuna, günümüze kadar. E, herkes dinleniyor, izleniyorsa demek ki güvenlik boyutunda da bir zafiyet var. Bu zafiyet nereden geliyor?

Yine, tespitlerimiz sonucu şuna vardık: Bu siyasi şantaj konusu olan kasetler konusu iki büyük muhalefet... Yani Türkiye’de 4 tane parti var, biri iktidar, 3 tanesi de muhalefet ve seçim dönemine denk gelmesi tesadüf değil ama bir türlü bunları yapanların yakalanamaması, bir irade gösterilememesi durumu söz konusu ama sonunda Başbakanın ofisinde de böcek bulundu, ona de geliyor. Burada bir ihmal var mı?

Bir de önleyici dinlemede sınır yok. Sınır olmadığı sürece bunları önlemek mümkün mü? Yani kolluk amirleri karar veriyor, komutan, işte, 81 ilde altyapıları var, genel merkezler Ankara’da, işte Jandarma Komutanlığı Ankara’da, Emniyet Genel Müdürlüğü Ankara’da ama her ilde de alt birimleri var, 81 ilde dinleme var. Burada böyle olmayınca, önleyici dinleme denetlenemediği sürece bu denetimin sağlanması mümkün mü?

Yine, hukuk açısından baktığımız zaman, anayasa, yasalardan çok, maalesef, gizli yönetmeliklerin bazı görevlerle ilgili karşımıza çıktığını gördük. Araştırma komisyonu olarak bize verilmedi bu. Örneğin, MİT’in gizli dinleme yönergesi var, jandarmanın var, emniyetin var. Bu denetim mekanizması konusunda yargının ve yasamanın -çünkü biraz yürütmeye bağlı bunlar- denetimi ne olmalıdır?

Basın etik kuralları konusunda bir öneriniz olacak mı? Çünkü basın etik kurallarının da caydırıcı olmadığı söylendi.

Ve bizim yine tespitlerimizde, dinlemelerin yüzde 80 kaynağının maalesef, kamu görevi yapanların, yüzde 20' de illegal organizasyon, suç şebekelerinin olduğu...

Ve piyasada acayip serbest satılıyor her şey, cihazlar. Bunun denetimi için bir öneriniz olabilir mi?

Ben zaman zaman Başkanım, böyle elimde şeylerle bakarım, bu diğer ülkeler nasıl bunu şey yapıyorlar. İngiltere haberleşme kanunu çıkarmış AİHM' de gizli dinlemeden mahkûm olduktan sonra. Amerika "Kesinlikle hiçbir dinleme delil olmaz." demiş. Hatta birçok ülkede, hatta bizde de öyle yazılır ama nedense bütün siyasi tutuklular ÖYM' nin, özel yetkili mahkemelerin, dinlemeye dayanıyor. Şimdi, İngiltere' nin yasası var, Amerika da çok net bir şekilde "Bunlar delil olamaz." diyor. Yine, diğer ülke örneklerini gördük. Elimde de bir Alman şeyi var, "Madde 10: Mektup, posta ve telekomünikasyonun gizliliği" diye anayasalarında özel düzenleme var. Yeni bir anayasa da yapıyoruz fakat bu konu basında hiç tartışmadı yani bu kadar ağır bir sorun, bu tartışılması gerekirken eşit yurttaşlık maddesi tartışıldı, başka şeyler tartışıldı ama nedense kişilik haklarıyla ilgili böylesine önemli bir madde tartışılmadı. Mesela, siz hangi partinin hangi öneride bulunduğunu belki şu an, bu noktada hatırlamayabilirsiniz çünkü o kadar bir kamuoyu ilgisizliği var.

BAŞKAN – Hasip Bey, toparlarsak... Arkadaşlara da şey bırakalım.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Bu konuda bir hukuki düzenleme, etik düzenleme mümkün mü, onu sorayım.

HÜRRİYET GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ METEHAN DEMİR – Peki efendim, teşekkür ederim.

Sayın Başkan, ben diğer sorulardan önce Hasip Bey' in sorularını yanıtlayayım, değil mi?

BAŞKAN – Tabii tabii, elbette.

HÜRRİYET GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ METEHAN DEMİR – Şimdi, Türkiye' de aslında efendim, en büyük sorunlardan biri, aslında en ihtiyacımız olan şey dinleme de birbirimizi dinleme. Birbirimizi dinlemediğimiz için yanlış anlaşılıyor ve birbirimizi illegal yollardan dinliyoruz, ben hep öyle düşünüyorum. Bu, mesela uzlaşmada da, bir türlü Anayasa Uzlaşma Komisyonu, "Uzlaşma, sakın bu işi yapma" anlamında... Belki kelimeler mi yanlış anlaşıldı. Yani bu, işin nüktesi ama bu dinlemeye birbirimizi dinlemeyle başlamak lazım ki o kadar doğru noktalara isabet ettiniz ki. Bir tanesi bu özel büro meselesi. Sadece özel büro değil...

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Bir örnek olarak...

HÜRRİYET GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ METEHAN DEMİR – Evet evet, çok var böyle, çok ciddi kirlilik yaratan ve –ne olur tabirimi bağışlayın- çok alçakça iftiraları ve kirlilikleri yaratan, toplumun zihnini bulandıran şeyler. Bunlar sosyal medya üzerinde, twitter hesaplarında da var. Mesela, Türk Silahlı Kuvvetleri aleyhine çalışan, bayağı iyi çalışan bir hesap var, İnternet' te bazı siteler var. Buralardaki bilgilerin doğru olması önemli değil, bunlar bir misyonu yerine getiriyor. Kimi zaman

hedef gösteriyor, kimi zaman iftira atıyor, kimi zaman hakaret ediyor, kimi zaman bazı konuları bilerek provoke edip, maniple edip başka misyonları gerçekleştirmeye çalışıyor. Çok belli bunlar ama ben bunların tamamının gizli servisler tarafından -çok net kafamda böyle bir düşünce oluştu, bir şeye dayanarak değil ama- oluşturulduğunu düşünüyorum çünkü o sizin kendi kurumunuza ait güveninizi azaltıyor, insanların çalıştığı kuruma dair aidiyetlerini kırıyor. Bilmiyorum ama inanın araştırırsak Meclise dair bile kesin bir dedikodu ya da çok böyle, alçakça şeylerin olduğu bir iftira sitesi bile vardır çünkü bunlar artık her yeri teker teker yok etmeyi amaçlayan insanlar çünkü aidiyet hissinin kırılmayı düşünen şeyler.

Sadece özel servis deyip bu işin kolaylığından çıkmayacağım. Bir de -bunu çok üzümlerle söylüyorum- Türkiye’de bu imparatorluk coğrafyasından beri devam eden anlamsız bir jurnal mekanizması var. Eskiden teknoloji olmadığı için, İnternet, twitter, siteler, televizyon, şu, bu filan - Osmanlı döneminde falan da var- hatırlar mısınız, çok fazla mektup yazılmış, isimsiz, birbirleri hakkında ihbarda bulunan ve birbirini... Bazen de kurumlarda birbiriyle yer, mevki, makam savaşına girenlerin tahrifatıyla da karşılaşırız, çok alakasız bir şey çıkabiliyor karşımıza ama...

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Muhteşem Yüzyıl’da da görüyoruz zaten, birbirinin önünü kesmek için...

HÜRRİYET GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ METEHAN DEMİR – Ben Muhteşem Yüzyıl’ı izlemiyorum ama bu bir tarihî gerçeklik maalesef. Böyle çok kellesi giden de vardır herhâlde Osmanlı tarihinde. Bu şimdi teknolojinin bizim önümüze bu şekilde gelmiş hâli bence, bu çok şaşırtıcı bir şey değil, sadece bir genetik, vazgeçemediğimiz bir alışkanlığımızla karşı karşıyayız, bazılarının yaptığı.

Türkiye’de normalde, mesela “derin devlet” çok kullanılan, ilgi çeken ifadelerden bir tanesi. Benim onunla ilgili bir düşünce, bir tez var kafamda. Devletler vatandaşlarının demokratik hakları, ulusal güvenlikleri ve her bir vatandaşının güvenliği için, kim olursa olsun, hukuk kuralları içinde olabildiğince derin yapılar hâline gelebilir ama buradaki derinlik devletin ferdi için yasal çerçeveler içinde kaldığı derinliktir. Türkiye’de durumdan vazife çıkarıp, kraldan çok kralcı olup, derin devlet adını istismar ederek sığ yani Türkiye’nin sığ insanların derinliği problemi var. Bu insanlar aslında sığ oldukları için bu meselelerle karşılaşırız ve bunu derin devlet adına yaptığını düşünüp, bu hukuki çerçevenin dışına çıkıp bu garipliklerle Türkiye yüzleştiriliyor. Aslında Türkiye’nin meselesi bence sığ bir devlet meselesi. Derine indiği zaman, karşısında ne tür derin işlerle uğraşan ve bunları nasıl yasa dışı yaptığını görebilecek kadar derine inmeyi bilmesi gereken bir devletten bahsediyoruz.

BAŞKAN – Yani ironik bir tablo bu var bu anlamda?

HÜRRİYET GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ METEHAN DEMİR – Devlet derin yapılara karşı sığ kalıyor Türkiye’de, bir cümleyle özetlemem gerekirse çünkü karşısında gerçekten çok derin yapılar var ama devlet...

HASİP KAPLAN (Şırnak) – 90'lar örneğinden...

HÜRRİYET GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ METEHAN DEMİR – ...devlet aslında derinliğe inebilme kabiliyetine sahip olan, bunu hukuki çerçevede içinde yapabilme kabiliyetini geliştiren ama o derinliğe indiğinde de o derinlerdeki çıkarabilecek kadar sığ olmamalı. Yasalarla yeni konularda bir şey yapamadığınızda ve hiçbir şey de yapmadığınızda “Ya, kimse de yakalanmıyor.” dediğinizde, onlar her gün daha derine iniyor ve o inebildiği derinlikte bir süre sonra sizin kulaklarınız patlayabilir basınçtan çünkü oralar gerçekten çok derindir ve şu an çok derinde işler dönüyor Türkiye’de bazen, o patlamalarda, o garip olaylarda biz bunu anlıyoruz. Tam Türkiye bir yerden bir virajı dönmeye çalışıyor, çok tuhaf bir olay gerçekleşiyor. Çok iyi çalışılmış senaryolar. Hiçbir şey tesadüf değil Türkiye’de çünkü bu bir satranç tahtası gibi, siz bir hamle yapıyorsunuz, karşınızda birden fazla oyuncu aynı anda birden fazla hamle yapıyor ve hepsine doğru cevap vermek zorundasınız. Dinleme de bunlardan bir tanesi yani bu açıdan ben devletin derin yapılara karşı sığ kalması problemi olduğunu düşünüyorum bunun.

Kaset meselesi de, Hasip Bey, sizin dediğiniz çerçevede, bu farklı partilerde, farklı kişileri hedeflemesinden dolayı aslında bu tezi de doğruluyor. Demek ki bu sadece tek bir yapı, tek bir devletin karanlık meselesi değil. Her yapının kendi içinde derin yapıları var. Kimi zaman bu siyasi ikbal, hırs, kimi zaman bir başka şey ya da bir başka yapının dışarıdan oraya müdahalesi, sistemin akışını değiştirmek için şeklinde değerlendirilebilir ama Deniz Baykal’ın kaseti ya da Milliyetçi Hareket Partisi milletvekillerinin kasetleriyle ilgili hiçbir şey Türkiye’de sıradan bir tesadüf değildir ve istihbaratın en sevdiği huylardan bir tanesi de depolamadır biliyorsunuz. Yani ellerindeki malzemenin tamamını verdiler mi, vermediler mi, bu da Ankara’nın her zaman en çok -maalesef, çok üzülerek söylüyorum- prim yapan dedikodularından bir tanesidir. “Vermediler.” desem aksini kimse ispat edemez.

Başbakanın ofisinde de... Şimdi, bir olay olduğunda hiç onun adli perde arkasına, delillerine falan bakılmadan, “Başbakan son olarak kiminle krize girmişti? Böyle olmuştu. O zaman bunlar yapmıştır.” O kadar düz bir mantık ki... Ya da “Bu bunu yapmıştır, kesin o zaman odur.” Biz hemen olayı kafamızda çözüyoruz ama sizin de çok iyi takdir edeceğiniz gibi, istihbarat örgütlerinin en sevdiği şeylerden biri de iki düşmanı sık sık karşıya getirip oradan kazanacağı stratejik komisyondur, stratejik ranttır. Bunları böyle görmek lazım. Başbakanın ofisinin.. Bir kere, orası biliyorsunuz Başbakanın ikametgâhının giriş katındaki bir yer, çok aktif olarak kullanılan, çok kritik görüşmelerin yapıldığı, çok devlet meselelerinin tartışıldığı falan filan bir yer değil. Benim sonradan duyduğum, oradaki hizmetliler falan orada hatıra fotoğrafı çektiriyorlarmış Başbakanın masasının civarında, görüntüde yani orası o kadar rahat girilen çıkılan bir yer, o kadar çok şey olduğunu sanmıyorum ben. Asıl Başbakanın kullandığı konut ya da asıl makamda böyle bir şey olursa çok dikkatlice üzerinde durmak lazım ama bu verdiği mesaj ya da yarattığı dalgalar açısından kafamızda istediği noktaya ulaşmıştır. Öyle bir ortam

yarattı ki sanıyoruz ki Başbakanın en gizli görüşmeleri yaptığı yer. Değil hâlbuki ama çok iyi çalışılmış, çok iyi yaratılmış ve bize gazetecilik hassasiyetiyle, son süreçle ilgili mesela Hasip Bey, bize öyle acayip iddialar geliyor ki bu sürecin mayınlanması adına. Çıktı zor bir yolculuk bu, eleştirilir, eleştirilmez, bilmiyorum ama zor bir yolculuk. Burada anormal şeyler pompalanmaya başladı. Mesela, son dönemde bu işle uğraşan yabancı servisler olsun, profesyonel servisler olsun, bu süreci baltalamak için -sadece bu işler mayınlı saldırıyla olmaz, bu işin bazen psikolojik eylem safhası çok daha fazla zararları beraberinde getirebilir- bu tip boyuta geçti, acayip iddialar, dedikodular var. Araştırılmasa ya da bizim süzgecimize takılıp biz bunu durdurmasak, doğruluk payına bakmasak, birinin kafasına kurt düşürseniz bu süreci çok ağır şekilde zedellersiniz ve bu da onların tam ekmeğine yağ sürmek olur.

Önleyici dinlemede sınır yok çünkü önleyici dinleme her zaman istismara açık. Ben mesela, “Sizi ben bir önleyeyim, ne olur ne olmaz, Hasip Bey bir şey konuşuyor.” diyorum ve bu sürekli istismara açık, herkes birbirini dinlemekten, bunu legal hâle getirmekten... Bu buna bir kılıftır yani önleyici dinleme değil, olayların önlenmesi, engellenmesi lazım yani. Mesela, son, Amerikan Büyükelçiliğine yapılan saldırının önlenmesinin, insanları dinlemektense onu yapmak gerekiyor.

Gizli yönetmelikler dünyanın her yerinde var ve bununla ilgili maalesef kurumlar... Siz bir gizli yönetmeliğin açıklanmasını sağlarsanız da onlar yeni bir gizli yönetmelik yaratarak, aynı yeni yazılımlar gibi, sizin farkında olmadığınız yeni adımlar atacaktır. Bunun önüne geçmek realite veya pratik açısından maalesef mümkün değil.

Basın etiğiyle ilgili de ben samimi bir itirafta bulunmak istiyorum. Türkiye’de “Biz basın” ifadesini kullanmak çok zor. Biz basın... Biz kim?

BAŞKAN – Homojen bir yapıdan bahsetmek...

HÜRRİYET GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ METEHAN DEMİR – Homojen bir yapı değil, çok farklı. Artık Türkiye’de en kolay şey “Ben de gazeteciym.” demek, “Ben de köşe yazarıyım.” demek, “Ben de -sen bilmezsin- tanığım.” demek. Hiçbir şey yapamıyorsa “Ben senin bilmem hangi yöneticini tanıyorum, onunla bilmem nereden tanışıyorum.” demek, hiçbir şey yapamazsa yani bir şey söylemesi lazım ya mutlaka. Bu kadar kolay mesleği telaffuz edilen bir grupta çalışınca, hani “Ben de gazeteciym.” deyince bizim basın etiği olarak bunu tartışmamız çok suda kalıyor, itiraf edeyim. “Basın olarak biz buna bakalım” dersem size ben samimiysiz bir yalan söylemiş olurum ama eğer gazeteciym diye yola çıkan bir insan varsa bir insanın canını yaktığında bu işin biraz da viodan meselesi olduğunu, onun çocukları olduğunu, onun ailesi olduğunu, annesi, babası olduğunu, belki eşinin o gün kanser ameliyatı olabileceğini –bunlar yaşandığı için zamanında, tanıklık ettiğim olaylardan söylüyorum- unutmaması lazım. Bugün çünkü “Aman, ben zaten sinir oluyordum, iyi oldu Hasip Bey’le ilgili bu haber çıktı.” demek bence bu açıdan yapılabilecek en alçakça şeydir çünkü “Bu hukuk bir gün herkese lazım olur.” derler ama bir gün sizin de bir şeylere, insani anlamda bir

merhamete ihtiyacınız olabilir, öyle düşünmek lazım, yazarken bunlara bakmak lazım. Bunu gazetecilik, basın etiği açısından değil de insani açıdan herkesin yapması lazım, ben böyle düşünüyorum.

BAŞKAN – Sayın Havutça'ya geçelim mi Sayın Demir?

HÜRRİYET GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ METEHAN DEMİR – Bir cümlem kaldı, ben hani, Hasip Bey'in eksik kalmasını diye, not aldığım için, çok pardon efendim.

Bir de yasal olarak düzenlemelerden ziyade, hani, o insanların siyasi ikbaline... Bu tip dinlemelerin sızdırılması her zaman şeyi de amaçlar yani benle ilgili bir dinleme sızdırıldığı zaman, benim çevremdeki herkes irite olur ve tedirgin olur, etrafa da gerekli korkuyu salmak için. Yasal düzenlemeyi istediğiniz kadar yapın, birini yakalamadığınız sürece, üstesinden gelmeniz çok zor.

Buyurun.

BAŞKAN – Sayın Havutça, buyurun.

NAMIK HAVUTÇA (Balıkesir) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Demir, hoş geldiniz.

HÜRRİYET GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ METEHAN DEMİR – Teşekkürler, sağ olun.

NAMIK HAVUTÇA (Balıkesir) – Verdiğiniz bilgiler için teşekkür ediyoruz.

Genellikle, hemen hemen kafamızdaki bir çok soruya değindiniz, açtınız ama tabii, burada hep beraber bir gerçeği arıyoruz. Tabii, yasa dışı suç, toplumda suç ve suçlunun önlenmesinde, bireylerin temel hak ve özgürlükleri arasındaki dengeyle kamu güvenliği arasındaki dengenin tutturulması demokratik devletlerin temel kriterlerinden, ölçütlerinden bir tanesi. Basın özgürlüğü de böyle kuşkusuz. Basın özgürlüğünde de basın özgürlüğüyle kişilerin hak ve özgürlüklerinin, kişilerin güvenliğinin, kişilik haklarının aynı denge üzerinden gitmesi de zorunlu oluyor. Siz de ifade ettiniz, şimdi, bu yasak meyvelerin basında kullanılmasını. Örneğin, bir çok davada, kamuoyunun çok yakından bildiği Ergenekon, Balyoz, KCK davalarında gizlilik kararı olmasına rağmen, avukatların bile ulaşamadığı bilgiler bir kısım basında yayınlandı, o kişilerin hakları ihlal edildi. Tabii, Türkiye'nin çok önemli bir kurumu olan Hürriyet gazetesinin, Türk basınının en köşe taşlarından biri olarak bu konularla ilgili, basın etik ilkeleri anlamında bir düzenleme yapılması gerektiğini düşünüyor musunuz?

İkincisi, bu yasa dışı telefon dinlemelerinin toplumda gereksiz bir vehim olduğunu mu düşünüyorsunuz? Bu gereksiz bir paranoya mı, böyle bir şey yok mu, yoksa...

HÜRRİYET GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ METEHAN DEMİR – Var var, var ama herkes dinlenmiyordur. Teknoloji müsait olsa onu da belki gerçekleştirmeye çalışırlar ama...

NAMIK HAVUTÇA (Balıkesir) – O zaman, bu Komisyon doğru bir iş yapıyor o anlamda.

HÜRRİYET GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ METEHAN DEMİR – Yo, estağfurullah. Ben öyle bir hava yaratmadığımı düşünüyorum, estağfurullah yani ben öyle bir hava yaratmadım.

NAMIK HAVUTÇA (Balıkesir) – Yok, ben şey olsun diye sordum.

BAŞKAN – Pozitif anladık zaten, o konuda bir tereddüt yok.

HÜRRİYET GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ METEHAN DEMİR – Ama yani özellikle çok da iyi olduğunu düşünüyorum çünkü tartışılın, en azından tartışılması bile korkutur.

NAMIK HAVUTÇA (Balıkesir) – Şüphesiz.

Şimdi, bu Komisyon da tabii ki somut gerçekler üzerinden hareket ederek, işte, MHP'li siyasetçilerin dinlenmesi, Baykal'a kaset operasyonu, Başbakanın ofisinde böcek bulunması gibi yaşanan birçok somut olaylardan sonra, artık Türkiye'de bu işin kontrolden çıktığını, suçu önleme adına toplumda bir şantaj aracına dönüştüğünü, hepimizin somut olarak, bütün siyasi partilerin bu konuda ortak bir noktaya gelmesi sonucunda, artık bu ihlallerin nihayete ermesiyle ilgili Türkiye'deki bütün devlet organlarının, yasama, yürütme, yargı, basın, toplumda ortak bir uzlaşmayla adaleti arayan bir duruma doğru gitmemiz gerekiyor. Bu çerçevede, hepimize sorumluluklar düşüyor. Dolayısıyla, şimdi, siz tabii, basın boyutundasınız. Mesela, basınla ilgili, Nedim Şener, gazeteciler, şu anda 100'ü aşkın gazeteci tutuklu yargılanıyor. Yapmış olduğu faaliyetlerden dolayı, örneğin, haber alma, haber kaynaklarına ulaşmada, görevini yaparken birçok bilgilere ulaşıyor ve bu bilgilere ulaşırken de yapmış olduğu faaliyetler dinleniyor ve aleyhine iddianame düzenleniyor ve bir suçun konusu olabiliyor. Siz bu görevinizi yaparken gazetecilerin yapmış olduğu faaliyetler çerçevesinde, bir gün bir suça muhatap, bir iddianameye muhatap olabileceklerini öngörüyor musunuz, düşünüyor musunuz? Basın mensubu olarak sizlerde bu bir otosansür yaratıyor mu?

Bir diğer konu, failer kim, neden bulunamıyor? İşte, yürütmenin elindeki imkânlar belli. MİT, emniyet, istihbarat, hepsi Hükûmetin, İçişleri Bakanı ve Başbakanın emir ve talimatında çalışıyor. Neden bulunamıyor, bu failer kim? Başbakanın odasındaki böcek bulunuyor ama böceği kimlerin koyduğu bulunamıyor. Nasıl bir durum var ortada size göre?

Ve tabii ki basın... Bu yasak meyvelerin kullanılmasını önlemek anlamında, basının, basın etik kurulunun bir karar oluşturma imkânı olabilir mi?

Teşekkür ederim.

HÜRRİYET GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ METEHAN DEMİR – Bir kere, öncelikle teşekkür ederim Namık Bey.

Yazılı basın yayın ilkelerinde, özellikle gelirken ben getirmiştim yanımda, bizim Doğan Grubu, bununla ilgili geçenlerde de Aydın Bey'in başkanlığında bir toplantı yapıldı ve orada tekrar revize edildi değişen koşullar ve yeni gelişmelerin ışığında. Orada, tabii, takdir edersiniz, yasal yolla elde edilmiş olsa bile kamu yararını gerektiren hâller dışında, özel yaşamın dokunulmazlığını ihlal eden gizli görüntüler, kayıtlar ve telefon dinlemeleri yayınlanmaz diye bir maddemiz var. Yine, gizli kamera kullanmak, gizli veya izinsiz ses kaydı yapmak, elektronik posta izlemek ya da benzeri istihbari faaliyetlerden oluşan haberleri kullanmak konusunda da bir yasamız var ama yine takdirleriniz çerçevesinde bir şey söylemek istiyorum. Ben şimdi burada "Biz bunları yapıyoruz, böyle böyle." deyip

size çok makyajlı bir presentasyonu daha da geliştirebilirdim ya da “Fazla bilgim yok, bilmiyorum. Ben de bu kadar söyleyebilirim...” ama biraz samimi olarak cevap vermem gerekirse bugün basın kendi içinde iki üç ayrı parçaya bölünmüş ve hani bugün isterseniz tüm gazeteler mutabakat sağlasa, tüm televizyonlar fikir birliğine varsa bile bir internet sitesinde öyle acayip bir haber çıkıyor ki herkes onun peşinden sürüklenip gitmeye başlıyor. Bir tık alan bir İnternet sitesinin bile bugün artık... Yani aslında, sizin teknolojik bir şanssızlığınız da var bu Komisyon olarak yola çıktığınızda yani hepimizin şanssızlığından bahsediyorum çünkü o bir anda ortalığı dalgalandırıyor. Karar almıştık, basın etik kurulu var, şu var, bu var, tüm kurulları bir araya alsanız kim olduğunu bilmiyorsunuz ki. Yani bakın, dikkat ederseniz bugüne kadar Türkiye’de ortalığı katıp karıştıran görüntüler olsun, o kasetler olsun, ses kayıtları olsun, hep yurt dışı merkezli sitelerden çıkarılan görüntüler yani siz bir yere kadar bir şey yapabilirsiniz ama teknoloji bir süreden sonra diyor ki “İpler benim elimde.” ve siz bir siteyi kapatıyorsunuz, arkasından 20 tane siteden farklı yayın yapmaya başlıyorlar size yani onu durdurmanız, kaynağını bulmanız mümkün değil. Siz basındaki herkesle yazılı mutabakat bile alsanız, yemin bile etsek... Bunu yapan çünkü basın değil.

Başta çok doğru bir örnek verdiniz, dediniz ki: “İşte, ya böyle bir sürü bilgi çıkıyor birileriyle ilgili.” Bir ara artık Türk Silahlı Kuvvetleri özel bülteni gibi sürekli haberler çıkıyordu ya da bir ara yargı mensuplarıyla ilgili ya da bir ara AK PARTİ’yle ilgili, bir ara CHP’yle ilgili çünkü onunla ilgili kendini onları yok etmeye adanmış bir yapı var ve oradan o bilgiyi -o kendini zaten gönüllü yazı işleri müdürü ya da istihbarat müdürü gibi görüyor- sürekli veriyor. Her gün o dosya, kâğıtlar, ilgili kişilerin eline gidiyor. Siz dikkat ediyorsunuz işte, bazen üç gazetede birden, sanki fotokopi çekilmiş gibi o bilgiler çıkıyor. Nereden çıkıyor? Çünkü bir kişi veriyor ve artık o bilgileri sızdıranlar o kadar profesyonel ki, neyin haber olacağı, neyi, nereden, nasıl vuracağı, neyi hangi hedefle imha edeceği, hangi mermiyle imha edeceğini çok iyi anlayan kişiler. Gazetecilik eğitiminden çok daha fazla birikimleri var ama bu bilgileri sağlayanlar ve dağıtanlar artık gazeteci değil. O İnternet sitesinin sahibine basın mensubu diyemeyiz ki. Türkiye’de öyle hakaret eden, iftira eden İnternet siteleri var ki “Gazeteciyim” diye dolaşıyorlar. Gazetecilik falan yapmıyorlar, kusura bakmasınlar. O zaman benim, burada çalışan tüm arkadaşlarıma hakaret etmiş olmam gerekiyor onlara gazeteci diyeceksem. Yani gazetecilik mesleğine nefretle, habercilik ilkelerine nefretle bir işe bir yerlerden girmiş, normal, ahlakıyla İnternet sitesi işini yapanların da işini elinden alabilecek derecede, kim olduğunu, adını bile bilmediğimiz garip İnternet siteleri var Türkiye’de. Şimdi, biz buna gazeteci diyemeyiz ki. “Basın yapıyor.” Basın yapmıyor, bunlar ne idüğü belirsiz adamlar çünkü, biz de bilmiyoruz, bizim de düşmanımız, sizin de düşmanınız. Kim oldukları belli değil ama yeri geldiği zaman “Basın özgürlüğü, biz bunları yazarız.” Basın özgürlüğü hiçbir zaman ne Namık Bey’e ne Hasip Bey’e ya da ne de size, hiç kimseye hakaret etme özgürlüğü değildir, ağızına geleni söylemek değildir, ailenin temel değerlerini, millî hassasiyetleri, insanların temel, ortak paydalarını parçalayabilme kabiliyeti ya da bunu yapabilme

özelliği değildir. Bu basın özgürlüğü falan değil, olsa olsa suçların en büyüğüdür, dinleme kadar da büyüktür ama bu Türkiye’de böyle. Yazıyor, yazıyor, “Basın özgürlüğü.” Basın özgürlüğü değil. O yaptığı da gazetecilik de değil yani ben böyle düşünüyorum.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyoruz.

Sayın Barutçu...

İHSAN BARUTÇU (İstanbul) – Öncelikle, Metehan Bey’e teşekkür ediyorum, çizgisini de takdirle karşılıyorum. Takip ettiğim kadarıyla ortaya koyduğu, paylaştığı bilgiler de bizim de hemfikir olduğumuz hassasiyetler.

Esasında, sorular tevdi ettik kendisine ama esasında, sorduğumuz soruları Metehan Bey’in bize sorması lazımdı; yani sorumluyu biz ararken “Kimler?” diye Metehan Bey’e soruyoruz ama esasında, Metehan Bey’in demesi lazım ki: “Siz iktidar partisisiniz, siz muhalefet partisisiniz, Meclistesiniz. Bizim bu soruyu size sormamız lazım. Bu kadar hadise yaşanırken, bunların failleriyle ilgili ya da bu faillerinin bulunması adına sorumlu kurumlar kimse, nereyse, bunlar ne yapıyor?” diye bize sorması lazımdı.

BAŞKAN – Sayın Barutçu, böyle yaparsak kendimize kötülük yapmış oluruz.

İHSAN BARUTÇU (İstanbul) – Müsaade edin.

BAŞKAN – İzin verirsiniz ama şunu söylüyorum, bakın...

İHSAN BARUTÇU (İstanbul) – Bir müsaade edin yani herkes konuşuyor yani konuşmamda bir beis mi var, onu önce...

BAŞKAN – Şunu ifade edeyim: Bakın, burası araştırma komisyonu ve alt komisyon olarak çalışıyor ve biz milletvekiliyiz.

İHSAN BARUTÇU (İstanbul) – Evet...

BAŞKAN – Siz böyle bir soruyla başlarsanız, kendimize yani siyaset kurumuna ve milletvekilliği kurumuna kötülük etmiş oluruz çünkü Metehan Bey burada misafirimiz.

İHSAN BARUTÇU (İstanbul) – Ben bir yere geleceğim, müsaade ederseniz.

BAŞKAN – Misafirimiz ve misafirimizle bilgi paylaşıyoruz. Yoksa, bir tahkikat komisyonu ve yargılama da yapıyor değiliz. Bu sebeple de aslında misafiri mize bu soruya sorulması şeklinde değil, bizim kendi varlık sebebimize...

İHSAN BARUTÇU (İstanbul) – Müsaade edin efendim yani bugünü baz almayın lütfen. Bakın, benden niye rahatsızlık duyuyorsunuz? Konuşmamdan niye rahatsızlık duyuyorsunuz?

BAŞKAN – İhsan Bey, konuşmanızdan rahatsız olmuyorum. Tam tersine, bir şeye dikkatinizi çekmek istiyorum. Biz milletvekiliyiz ve siyaset kurumu şamar oğlanı değildir. Dolayısıyla da bizim bu konuda kendimize daha fazla özen göstermek gibi bir sorumluluğumuz var. Bunu hatırlatmak istiyorum ben.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Başkanım, o kasıtlı değil, bir tamamlasın yani.

BAŞKAN – Buyurun.

İHSAN BARUTÇU (İstanbul) – Şimdi, sözüm ona, 60'lı yıllardan beri, demokrasi, demokrasinin içinde yer alan siyasi partiler, her parti neredeyse ağır bedeller ödeyerek geldi, her birimiz. Kimimiz 28 Şubatların, kimimiz 12 Eylülün, kimimiz 1960 ihtilallerinin mağduriyetlerini yaşadık, her türlü, fiziki, fiili, psikolojik. Şimdi, dolayısıyla, burada bir komisyon oluşmuş. Bu Komisyonumuzda bazı bilgiler biraz cesaretle, biraz daha... Bilmiyorum, belki de ben mağdur olduğum için üslubumu ayarlamakta zorluk çekiyorum, sıkıntı yaşıyorum. Birçok kurumu buraya davet ettik, birçok kurumdan bilgi almaya çalıştık ama bugüne kadar geldiğimizde, baktığımız zaman ortada bize böyle kıpırtısını sunacakları bir bilgi yok, olmadı. Şimdi, buradan baktığımız zaman bugün hâlâ devam edegelen ve nihai olarak da -Hasip Bey'in de bilgisi olup sizinle de paylaştı- cezaevlerine kadar getirip böcekler konuluyorsa... Bir mahkûm, orada yatıyor işte. Bir yerde "diriler kabri" olarak bilinir, "diriler makberi" olarak hapishaneler bilinir. Buradaki insanların oradaki ziyaretçisiyle olan diyaloglarına kadar merak edip öğrenmek amaçlı oralara kadar geliyorsa vay hâlimize.

Şimdi, kurumlarımızı biz sorgulayamıyoruz. Metehan Bey de buradan çıkacak, buradaki bilgilerimizi kendince yorumlayacak, paylaşacak belki de. Şimdi, hapishanelere gittiğimde ben -birçok cezaevine de gittim, ziyaret ediyorum- oradaki insanların mağduriyetleri, çoluğu çocuğu, istikballeri, suçu neyse herkesle görüştük ve orada mahkemeye girdiğimizde de işte, buradaki davet ettiğimiz kurumlar, MİT'i, Emniyeti, Jandarmasıyla beraber, TİB' ile beraber bu kişilerin mahremiyeti, özellikle ilgili hadiselerden yakınırken mahkemede bir gizli tanığın suçladığı kişinin mahremiyetine ve şahsiyetine dönük yaptığı güya işte, bir gizli tanık, bilgi alınacak ama kişinin kişilik haklarına ve mahremiyetine girildiğinde, o suçlanan kişi "Efendim, kişilik haklarımıza ve mahremiyetimize müdahil olunuyor." dediğinde "Efendim, işte, susun, gizli tanığa müdahil olmayın." Böyle bir Türkiye'ye deyiz yani bir Türkiye gerçeğini ortaya koyma adına. Üzülüyoruz, kahroluyoruz. Yaşayan insanların hâlini görünce insanın susması ve kabullenmesi de zor oluyor.

Şimdi, burada nihai olarak, Hürriyet gazetesinde geçen baktığımda –belki sizlerin de dikkatini çekmiştir- Microsoft yıllık olarak bir bilgi paylaşımı yaptığında... Türkiye'den talep edilen 14 bin kişinin izlenmesi ve takibiyle ilgili Emniyet Microsoft'tan talepte bulunuyor. Bir bakıyorsunuz sıralamaya, Amerika bizden sonra geliyor. Şimdi, böyle bir Türkiye'ye deyiz. Bu Komisyon iğneyle kuyu mu kazıyor bu işleri çözme adına, bu işlerin bir daha yaşanmaması adına? İnşallah muvaffak olunur. Bizim bu meselelerle ilgili mutlaka ki Komisyonumuza bilgi edinme adına davet ediyoruz, soru soruyoruz, bilgiler almaya çalışıyoruz ancak biraz daha işin üstüne gidilerek, biraz daha duyarlı olarak... Birinci derecedeki mağdur... Hapishanelerde 130 bin insan yatıyor, birçoğu o telefon dinlemelerinden dolayı yatıyor.

Şimdi, burada bu meselelerde -inşallah umuyoruz ki basın da burada bizi dinliyor, sorular tevdi ediyoruz- basınımıza da düşen sorumluluklar vardır. Altmış yıllık diyelim, demokrasi

m¼cadelesinde T¼rkiye'nin bazen ihtilallere davetiye ¼ıkartan, davetiye ¼ıkartırken bazı insanlarımızın - Menderes de dâhil olmak üzere- mahremiyetlerine girerek T¼rk siyasetini, T¼rk demokrasisini sabote etme noktasında tabii ki basın da sorumlulukları var. Burada ben bu sorumlulukları bugün, acaba, yeterince, en azından H¼rriyet gazetesi yerine getiriyor mu diye sorup sorumu tamamlamış oluyorum.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

Buyurun.

H¼RRİYET GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ METEHAN DEMİR – Yani elimizden geldiği kadar -işte, demin yazılı basın yayın ilkelerimizi arz ettim- getirmeye çalışıyoruz.

BAŞKAN – Aslında, Metehan Bey bunun cevabını çok samimi olarak verdi doğrusu ama buyurun siz yine...

H¼RRİYET GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ METEHAN DEMİR – Ve bizim son işte, yani beni de çok üzen ve çok rahatsız eden o kasetlerle ilgili süreçte –Deniz Baykal'la başlayan, sonra MHP'yle devam eden- bizim yani gazetemizin arşivleri de ortadadır, olabildiğince çok net bir çizgi izlemeye çalıştık. Ben insanların bu tip bir süreçte bu tip şeylere mahk¼m, kurban edilmesini de her katıldığım televizyon yayınında da çok açıkça söyledim çünkü bu ¼lkeye hizmet etmek, kişisel birikimlerle de ve bu ¼lkeye yapabilecekleriyle de olacaktır, çok değerli isimlerle de karşılaştık orada ama T¼rkiye'de bu işler maalesef bel altı çalışıyor.

BAŞKAN – Sayın Barutçu, dün arkadaşlarımız ve sizin olmadığınız iki toplantıda da şahsen ben Alt Komisyon Başkanı olarak da arkadaşlarım şahittir, MHP'den, CHP'den ve BDP'den olan Komisyon üyeleri, biz burada ittifakla bir siyasi iradeyi birlikte temsil ettiğimizi söyledik çok samimi olarak ve biz gerçekten...

İHSAN BARUTÇU (İstanbul) – Umuyoruz öyledir efendim.

BAŞKAN – Öyledir, gerçekten, bundan emin olun, bütün arkadaşların kanaati odur ve ben ifadelerimde de şunu kullandım, dün kullandığım ifadeyi bugün de kullandım. Dün Sayın Özkök buradaydı, bugün de Sayın Demir burada. Aynı ifadeyi kullandım. Özellikle özel hayatın gizliliğine yönelik ihlaller, görüntüler alçakçadır ve rezilliktir, bunu ifade ettik ve bütün arkadaşlarımızın kanaati, misafirimizin kanaati ve bizim kanaatimiz bu. Ondan yana hiçbir tereddüdünüz olmasın ve biz bu Komisyon olarak gerçekten müşterek bir siyasi iradeyle ve bu da T¼rkiye Büyük Millet Meclisidir, çok açık, T¼rkiye Büyük Millet Meclisinde grubu bulunan siyasi parti temsilcileri olarak buradayız ve ortak bir iradeyle bu kurulmuştur. Bunu önemsemek lazım ve biraz sabırla davranmak lazım. Arzumuz, gerçekten ne olup bittiğini ortaya çıkarmaktır. Ben Alt Komisyon Başkanı olarak da söyledim. Gerçekten üç maymunu oynuyor genelde şeyler: “Duymadım, görmedim, bilmiyorum.” Bunu ben ifade ettim, arkadaşlarım da ifade etti. Dolayısıyla, bu konuda tereddüt yok.

Evet, Sayın Uçar, buyurun.

BİLAL UÇAR (Denizli) – Sayın Demir, ben de teşekkür ediyorum. Hakikaten böyle doğaçlama, çok samimi bir şekilde...

BAŞKAN – Yalnız Sayın Uçar, özür diliyorum. Size sıra geldiğinde gibi olmasın ama süremiz sınırlı, onun için...

BİLAL UÇAR (Denizli) – Bitiriyorum.

Şunu diyeceğim, aslında bir sorum vardı. Şimdi, bu konuyla ilgili bir şuur, bir bilinç gerekiyor toplumda ve siyaset kurumu üzerine düşeni mutlaka yapmalı. Güvenlik birimleri, devletin kurumları gerek failerin yakalanması gerek önlenmesi açısından üzerine düşenleri yapmalı ancak bu işin ortağı basın. Gerek 28 Şubat süreci, daha sonraki, önceki süreçlerde bu hep basın vasıtasıyla yapıldı. Biraz önce Türkiye gazetesinden Sayın Elibol bir yazı göndermiş “Gelemeyeceğim.” diye ve orada bir önerisi var mesela “Medyayla bir protokol yapılmalı.” diyor. Siz de ona benzer bir şeyler söylediniz. Yani, burada siyaset kurumunun, devlet kurumlarının kendisine çeki düzen vermesi kadar basın da bu işte öncülük eder, hakikaten bunun çok kötü bir şey olduğunu ve bu işi yapan kendi içindeki medya organlarını dışlama, ayıplama noktasında birlikte hareket ederse bunda biraz daha sonuç alabilir diye düşünüyorum.

Bakın, hâlâ basında siyaset kurumuna dönük üzücü haberler çıkmaya devam ediyor. Geçenlerde “Milletvekilleri 25 ton et yedi.” Şimdi, nedir bu? Vatandaş bunun altına öyle bir yorum yapıyor ki! Şimdi, Mecliste sadece salı günü 15 bin kişi yemek yiyor, 5 bin çalışanı var ama 550 milletvekili var. Şimdi, basın hakikaten böyle sorumsuzca birtakım şeyleri haber yaptığında bu sadece dinlemeyle, izlemeyle alakalı değil yani burada bence Basın Konseyi, Gazeteciler Cemiyeti, herkesin kendi grubunun yayın ilkelerinden öte, birlikte -bu Komisyon da buna vesile olsun- böyle bir şuur geliştirilmesinde basın da yardımcı olursa zannediyorum mesafe alırız.

Teşekkür ediyorum.

HÜRRİYET GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ METEHAN DEMİR – Mutlaka efendim. Ben hani, tabii demin dedim ya, olabildiğince samimi yanıtlamaya çalışacağım. Dediğinize katılıyorum fakat hani “Biz de basın olarak bundan sonra elimizden geleni yapacağız.” dediğimde ben size samimiyetsiz bir yanıt vermiş olurum çünkü bana sonra “Ya, bu haberler ne kardeşim?” dediğinizde üç gün sonra “Haklısınız efendim.” derim çünkü ben, herkes adına söz veremediğim için ama ben Hürriyet gazetesi adına, bu gazetenin yöneticisi olarak ve Doğan Grubunda da güçlü pozisyonu olan birisi olarak size Doğan Grubunun ilkeleri adına burada söz veriyorum, buna tüm grubum adına söz veriyorum. Aydın Doğan adına da, bizi yetkilendirdiği için bu ilkelere harfiyen uyacağımıza, bundan sonra çok daha dikkatli olacağımıza söz veriyorum ama tüm basın olarak dediğim zaman, demin dediğim gibi, artık herkes kendini bir yerde basın olarak tanımladığı için, ne idüğü belirsiz İnternet sitesinde çıktığında ben size karşı da gerçekten zor durumda kalacağımdan dolayı, o marjı ondan dolayı koyuyorum. Ama “25 ton et yedi.” haberi şöyle yanlış olmuş. Onların ciddi bir bölümünde -ben de gelip

gidiyorum- benim de çorbada tuzum var, hep beraber yemişiz, arkadaşlarım da yemiş. Afiyet şeker olsun, keşke 30 olsaydı.

BAşKAN – Eyvallah, peki.

Sayın Çiftci, buyurun.

FATİH ÇİFTCİ (Van) – Sayın Demir, hoş geldiniz öncelikle.

Ben sunumuzun bir kısmına yetişememiştim, sonraki kısmına yetiştim. Çok güzel, çok samimi şekilde ifade ettiğiniz. Ben sunumunuzdan dolayı çok teşekkür ediyorum, sorulara vermiş olduğunuz cevaplar da çok içten.

Tabii ki nihayetinde yasa dış dinlemeler Türkiye’de hakikaten çok önemli bir sorun ve sıkıntı. Arkadaşlarımızın da ifade ettiğ gibi, ülkemizde Sayın Başbakanımızın, ana muhalefet liderinin dahi dinlendiğ i, dinlendiğ ini açık açık ifade ettiğ i bir ortamda –bunu siz de ifade ettiniz- herkes kendinin dinlendiğ ini düşünüyor veya öyle hissediyor. Bütün milletvekilleri olarak biz de, hatta biz bu Komisyonunda “Milletvekilleri olarak TİB’den, Emniyetten, MİT’ten biz de dinleniyor muyuz?” diye sorduğumuzda bize o anlamda da bir cevap gelmemişti yani hakikaten bunu da biz bile öğrenemedik bu Komisyon olarak.

HÜRRİYET GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ METEHAN DEMİR – Siz bir de en söylenmemesi gereken komisyonsunuz yani en son siz öğrenirsiniz çünkü siz araştırıyorsunuz.

FATİH ÇİFTCİ (Van) – Tabii, siz, sunumunuzun bir kısmında, devletin bunu yapanlardan daha güçlü teknolojiye sahip olması gerektiğ ini ifade ettiniz. Peki, buradan kanaatiniz acaba bunu devlet dışındaki olguların, kamu kolluk güçleri içindeki oluşan illegal yapıların mı yaptığını düşünüyorsunuz, ondan dolayı mı bunu böyle ifade ettiniz? Yoksa şimdi, halkın çok geniş kesimlerinde şu algı var; genelde insanlar diyor ki: “Tamam, özel birtakım kişiler de dinliyor. Bunun yanı sıra devlet içerisinde oluşan birtakım illegal yapılar veyahut da devletin resmî kurumları mı dinliyor?” Bizim, zaten yasa kapsamında kalan dinlemelerle ilgili bir sıkıntımız yok. Yasa dış kısmı veyahut da resmî olarak ana mahkeme kararının dışına taşılması nedeniyle ve bunun basına yansması ve insanların bundan mağdur olması nedeniyle... Bu Komisyonun en büyük amaçlarından birisi bu. Sizin kanaatiniz hâlâ mevcut bizim istihbarat birimlerimiz veyahut da uluslararası istihbarat birimleri veya özel oluşumlar... Özellikle dediniz ki: “İşte, birtakım şeyler görevi bıraktıktan sonra bu tür şeyler içerisine giriyor.”

HÜRRİYET GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ METEHAN DEMİR – “Birlikimleri olması şart.” dedim yani al elade insanların yapamayacağ ı derinlikte meseleler çünkü yani.

FATİH ÇİFTCİ (Van) – Bu anlamdaki -yıllardır siz tecrübeli bir gazetecisiniz- gözleminiz nedir yani temel olarak? Bu dinlemelerin daha ziyade kimler tarafından yapıldığ ı noktasındaki bir tespitiniz veyahut da gözleminiz var mı?

Teşekkür ederim.

HÜRRİYET GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ METEHAN DEMİR – Ben teşekkür ederim.

Bir şey aklıma geldi siz söylerken, o benim notlarımdaydı, atlamışım, onu da bizzat ekleyeyim. Şimdi, bir dinleme var, yasa dışı dinleme var, bir de yasal dinlemenin yasa dışı yollarla sızdırılması da var. Öyle maddeler var ki mesela “Bu nereden çıktı?” diyorsunuz, özel hayatla ilgili bir şey, çok ilgisiz, alakasız bir şey ama size çok iyi zarar verecek bir şey. Araştırıldığınız konuyla uzaktan yakından alakası yok. Uyduruyorum, siz mesela A meselesinden şey yapıyorsunuz, diğer B meselesi mahkemelik bile değil ama diyorlar ki: “Ya, işte, bu araştırmalar çerçevesinde mesela Fatih Bey’in şusu da bulunsun, şunu da verelim, bir zarar görsün.” Bu da bir yasa dışılığıdır aslında. Yasal dinlemenin yasa dışı olarak ihlal edilmesi. Bu da Türkiye’nin sorunlarından bir tanesi. Bunu yapan kurumlar maalesef çünkü o zaman o yasal dinlemeyi yapan kurum personeli, yasa var elinde “Yaptım.” diyor. “İyi de bunu niye sızdırdın, bu nereden çıktı?” diyorsun, “Bilmiyorum, onu biri vermiş.” diyor. Onu vermiş değil, onu yapan 3-5 kişi bellidir. Buna işte burada müdahale etmek lazım. Türkiye’de diyoruz ama bu çok kritik bir noktadır.

İkincisi: Bu dinleme meselesinde teknoloji çok müsait olduğu için, bugün ben size bir anımı anlatayım. Benim İstanbul’dan bir arkadaşım geldi Cem diye. “Karaköy’deydim geçen gün, acayip şeyler hoşuma gitti. Sana bir tane kalem getirdim, bir de şey getirdim.” Bir şey daha vardı. Ya, ikisinden birinde kamera var, birinde ses kayıt cihazı var. “Ya, bu benim kariyerimi bitirir. Al götür bunları buradan” dedim. Düşünsenize yani siz geliyorsunuz, burada kamerayla ben şimdi oturuyorum. “Bir daha kimse benim yüzüme bakmaz.” dedim. “Gazetecisin canım, kullan.” Bu artık Karaköy’de tezgâhlarda satılıyor ve sonra bizim arkadaşlardan biri dedi ki, böyle böyle anlattım ben, anlattığım kişi gazeteci “Ya, sorma onu herkes aldı, birbirine mavra yapıyor, çok da güzel HD görüntü var.” dedi. Düşünebiliyor musunuz? HD görüntü varmış! Hani Çin malı falan diyorlar ama bir tanesi kalemdi, bir tanesi saatti, saat, özür dilerim. Saatti tabii, bayağı böyle bir saat, eni konu saat, hepsinde var ve normal USB’ye takılıyorymuş, oradan onu izliyormuşsunuz.

Bu şartlar altında hani artık herkes birbirini dinleyebiliyor, kaydedebiliyor, görüntüleri bir yere depolayabiliyor fakat yüksek teknolojili ve de devletin kritik konumunda bulunan kişilerin dinlenmesi için bunun mutlaka birikimli kişiler tarafından yapılması ve yerleştirilmesi lazım. Başbakanın odasına dinleme cihazı, üçlü priz yerleştirebilecek kadar cüret sahibi olan kişi bunun psikolojik eğitimini almıştır. Bizim elimiz ayağımıza karışır “Oraya, kalemi masaya bırak.” deseler korkarız. O prizi oraya koyuyor, yerleştiriyor, o kaset görüntülerini bir yerlere yerleştiriyor, ses dinleme cihazlarını Genelkurmay Başkanının odasında bir yerlere koyuyor yani bunun için eğitilmiştir, içeriden bağlantısı vardır. Bunlar maalesef gerçekler çünkü girerken içeri “Sen kimsin?” diye sorarlar normalde. Devlet o yüzden derinliğe insan diyorum. Bunu yapabilecek teknolojik altyapıya ve bilgiye sahip kişilerin de mutlaka ve mutlaka o kurumda aktif olmasa bile bu işin rahleitedrisinden geçmiş kişiler

olması lazım. Yurt dışında eğitilmiştir, belki başka bir iş yapıyordur ama bu işin eğitimini almayan bu işi yapamaz. Hani “Yarın biz bu işe giriyoruz, inşaat işini bıraktık, baraj işine giriyoruz.” der gibi bu iş olmuyor. Çok ciddi bilgi birikimi, cesaret ve bu işin psikolojik harp eğitimini almış olmak lazım.

Ben, Londra’da yüksek lisans yaptım ve lisans konum diploması ve strateji üzerineydi, alt derslerden biri de istihbarattı. Orada okuduğunuzda, bu kitapları yazan kişiler bile cin gibi insanlar yani öyle şeyler yazıyorlar ki. Bunu yazmak değil, bunu okuyor, eğitimini alıyor, sakın hareket etmeyi öğreniyor, inanılmaz şeyler okumuştum. Bunu hayata geçirenler de bunların artık herhâlde ustalarıdır.

BAŞKAN – Eyvallah, peki.

Buyurun Yılmaz Tunç.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Metehan Bey’e çok teşekkür ediyoruz, Komisyonumuza geldi, bizleri bu konuda bilgilendirdi. Tabii basın bu işin önemli bir boyutu yani ne olduğu belli olmayan İnternet sitesinden alıp yayınlamak, burada gerçekten yasa dışı dinleme ve izleme noktasında basının geçmişte hassas davranmadığını hep beraber gördük. Tabii, üçüncü yargı paketinden sonra bunda artık bir bıçak gibi kesilme oldu, geçen yıl temmuz ayından itibaren, bu yayınların basında yer almadığını da görüyoruz. Tabii, biz, Meclis olarak, iletişimin denetlenmesi noktasında, Türk Ceza Kanunu’nda hayatın gizli alanına karşı işlenen suçlar noktasında, işte, en son yaptığımız o düzenlemeyle birlikte bu konuda üzerimize düşenleri yapmaya çalışıyoruz ve bu Komisyon da bunun açıkça bir göstergesi. Bu konuda bütün siyasi partilerimiz mutabık ve bunun ülke gündeminden çıkarılması noktasında gayret gösteriyorlar. Bu noktada tabii basının da kendi arasında, basın etik kuralları, basın özgürlüğü ve haberleşme özgürlüğü anlamında, kurulacak denge ve öz denetim anlamında yapması gerekenleri de biz Meclis olarak, yasama olarak basından bekliyoruz.

Tabii “Failler neden bulunamıyor?” un üzerinde durdunuz. Şimdi, geçmişte gerçekleştirilen yasa dışı dinlemeler ve izlemelerle ilgili yargıya intikal eden birçok olay var. 1950 yılında Adnan Menderes’in iletişiminin dinlendiğini belgeler ortaya koyuyor. Her darbe döneminde, işte 12 Eylül darbesinde, GES Komutanlığının yaptığı ülke genelindeki dinlemeler, 28 Şubat sürecindeki dinleme ve fişlemeler, en son Ergenekon davasında gündeme gelen Ergenekon sanıklarının yaptığı yasa dışı dinlemeler, Devrimci Karargâh Örgütünün yaptığı iddia edilen yasa dışı dinlemeler, Düzce Alay Komutanlığında Alay Komutanının yaptığı ve tutuklamayla sonuçlanan dinlemeler, yine OYAK’la ilgili yapılan soruşturma. Tek tek, isim isim vermeyeceğim, Ergenekon davasında birçok sanık yasa dışı dinlemeyle de yargılanıyor. Şimdi, geçmişte bu dinleme ve izlemelerin nasıl yapıldığı, kimler tarafından yapıldığı artık ortaya çıkmış durumda. Geçmişe bakarak, ilerde de yani bundan sonra da bu dinleme ve izlemelerin yapılmaması noktasında geçmiş örnekler bize ışık tutmuyor mu? Bu konudaki düşünceleriniz nelerdir?

HÜRRİYET GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ METEHAN DEMİR – Işık tutuyor ve hatta ben, müsaadenizle, sizin söylediğinize biraz daha eklemek, geliştirmek istiyorum. Zamanında, yakın siyasi dönem diyebileceğimiz kadar bir yakınlıkta, Türk Silahlı Kuvvetlerinde istemediği ve rakibi olan bir ismin o makama gelmemesi için onu ciddi anlamda işte baskı altına almak amacıyla yapılan, ben gayrinizami ve illegal dinlemelerin olduğunu bile düşünüyorum. Hatırlar mısınız, Kara Kuvvetlerinde, Kara Harp Okulu Komutanıydı Taşkesen Paşa, onun bir anda ses kayıtları çıktı, askerî iç hat içinde. O zaman çok belliydi bu rütbelerin arasında bir çekişmeden dolayı ses kayıtlarının ortada dolaştığı. Çok olaylar yaşandı, kurumların kendi içinde, dediğim gibi, birbirlerini imha etmek için de rakipler bunu kullandılar ama bu saydığımız örneklerde bunu yapanların... Şimdi, bunlar iki kategoride. Bir tanesi yürüyen davalarla ilgili ortaya çıkarılan dinlemeler ve orta vadede, yakın siyasi tarihteki dinlemeler. Bir de yakın dönemde millî güvenlikle ilgili, devletin önemli isimlerini ilgilendiren dinleme ve gözetlemeler de var. Bu ikisi bana kalırsa birbirinden ayrı çünkü ayrı kökenden gelen, ayrı faaliyet kollarında faaliyet gösteren yapılar var yani tek bir yeri kurutsanız bu iş çözülsün anlayacağım ama zamanında, bu işte askerin bazı birimleri ustalaşmış, MİT'in bazı birimleri ustalaşmış, karanlık örgütlerin bazı birimleri ustalaşmış, o karanlık örgütlerin de yabancı servislerle bağlantıları var. Bunların her birinin teker teker üzerinde çalışmak lazım yani birini durdurduğunuz zaman diğerleri hâlâ aktif olarak çalışmaya devam ediyor. Beni aslında en çok endişelendiren konulardan biri, bugüne kadar, kimin hakkında, ne kadar ve nasıl bir kayıt yapıldı ve nerelerde depolanıyor ya da böyle bir depo var mı? Yani benim düşüncem, bu depoların tamamının boşaltılmadığı ve hâlâ bir yerlerde bir şeylerin olduğu yönünde. Bu işler böyle yürür çünkü.

Size bir korku veriyse bir amaç için yola çıkılmıştır. Hiçbir şeyin amacı olmadan... Clausewitz diye Prusyalı general var “Savaş, politik araçların devamı için kullanılan enstrümanlardan biri.” diye söyler. İstihbarat da ana amaçlara ulaşmak için kullanılan enstrümanlardan bir tanesi yani sadece ellerindekinden belki birazını verdiler, belki Başbakanla ilgili, Genelkurmay Başkanı, MİT ya da yürüyen süreçlerle ilgili başka ses kayıtlarıyla da karşılaşabiliriz, bilmiyoruz. Asıl beni en çok endişelendiren bu. Ne, ne kadar kaydedildi? “Yani korkacak bir şeyimiz yok canım, ne kaydedildiyse kaydedildi.” demek değil, bir ülkeye ait aidiyet duygusunu ve güven duygusunu zedeler, bir vatandaşın ülkesiyle ilgili güven duygusunu sorgulamasına yol açar. “Neden” der, “Benim bir İngiliz’den ne farkım var ki benim başıma bunlar geliyor.” diye sorar. Bence bunun üzerine de ayrıca gitmek lazım.

BAŞKAN - Şüphesiz öyle. Tabii çok meşhur bir prensip var “Şüyu vukuundan beter” diye bildiğimiz yani bir şeyin konuşulması, şayiisi, yaygınlaşması gerçekleşmesinden daha beter.

HÜRRİYET GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ METEHAN DEMİR – Bir yerde durdurup derine gitmek lazım, en doğrusu.

BAŞKAN - Ben çok teşekkür ediyorum, çok samimi kanaatlerinizi paylaştınız, ciddi istifade ettiğimizi, edeceğimizi belirtmek isterim. Katkılarınız, paylaşımlarınız için özellikle teşekkür ediyorum şahsım adına ve Komisyon üyesi arkadaşlarım adına.

HÜRRİYET GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ METEHAN DEMİR – Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Evet arkadaşlar, toplantımız devam ediyor, ara vermiyoruz.

Star gazetesi Ankara Temsilcisi arkadaşımız burada. Hoş geldiniz.

Değerli arkadaşlar, toplantıya ara vermeden devam ediyoruz ama bir saatlik süre sonunda, saat 14.00'e kadar ara vereceğiz, onu şimdiden söyleyeyim.

Sayın Kartoğlu, hoş geldiniz.

STAR GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ MUSTAFA KARTOĞLU – Hoş bulduk, teşekkür ederim.

BAŞKAN – Komisyonu biliyorsunuz, haberleşme özgürlüğüne ve özel hayatın gizliliğine yönelik ihlallerin tespiti ve önlenmesine yönelik tedbirlerin alınmasıyla ilgili bir Meclis araştırma komisyonu, Mecliste grubu bulunan bütün siyasi partilerin ittifakıyla, iradesiyle tecelli etti, kuruldu. Çalışmalar devam ederken iki alt komisyon oluştu, malum. Bir hukuk alt komisyonu, bir de teknik alt komisyon. Hukuk alt komisyonu olarak da gazeteci arkadaşları bilgi paylaşımı için davet ederek başladık, böyle bir süreci öngördük. Bu sebeple de iki gündür arkadaşlarımızı, meslektaşlarınızı dinliyoruz. Ben, Star gazetesi Ankara Temsilcisi olarak geldiniz, Sayın Mustafa Kartoğlu şahsım adına ve Komisyon üyesi arkadaşlarım adına hoş geldiniz diyorum.

STAR GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ MUSTAFA KARTOĞLU – Hoş bulduk.

BAŞKAN – Formatımız, yaklaşık bir saat misafirlerimize zaman ayırıyoruz, bir kısmını bilgi paylaşımı, sunum için; bir kısmını da soru cevap olarak değerlendiriyoruz. Takdir size ait bu konuda tabii, ne kadarını kullanırsanız, ona göre de sunum ve paylaşım ile birlikte soru cevap kısmına geçeriz, toplamda bir saatlik süreyle bitirmiş olacağız.

Buyurun.

STAR GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ MUSTAFA KARTOĞLU – Şimdi, ben ilk defa böyle bir toplantıya katılıyorum. O yüzden, arada bir şeyler daha söylemem gerekirse lütfen beni uyarın. Benim Komisyondan anladığım iki şey var. Bir, yasa dışı dinlemeler var ki bu çok teknik bir konu ve başka bir komisyon bunu araştırıyor ama bizi ilgilendiren kısmı, bazı yasa dışı dinlemelerin, gazetelerde, medyada haber olması, medyada değerlendirilmesi diyelim biz ona. Bu konuda medyanın da suçlanması durumu var ama sonuçta biz ona iki şekilde bakıyoruz.

BAŞKAN – Özür dilerim, hemen araya girmek durumundayım. Şimdi, belki bir yanlış anlama olmuş olabilir. Takdim konuşmanıza ben bir hatırlatma yaparak ara vermek durumundayım. Bu Komisyon sadece araştırma komisyonu yani sorgulama ya da tahkikat komisyonu gibi değil. Bu sebeple

de sadece yasa dışı dinleme değil, yasa dışı dinleme ve izlemeyle ilgili bir alt komisyon, araştırma komisyonu. Sadece medya falan suçlanmıyor, öyle bir şeyimiz de yok.

STAR GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ MUSTAFA KARTOĞLU – Yok, ben medya mensubu olarak burada olduğum için o tarafından baktım.

BAŞKAN – Şöyle, tarihsel süreç açısından da yasa dışı dinleme ve izlemeyle ilgili olarak, nasıl bir görüntü var ortada, işin hikâyesi nedir? Tarihsel şeyi nedir, nasıl şartlarda oluşuyor, kimler dinliyor, hangi yöntemlerle yapılıyor? Dolayısıyla, sadece medyayla ilgili bir kritik için sizi davet etmedik, doğrusu. Bu konudaki paylaşımlarınızı da arzu ediyoruz.

STAR GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ MUSTAFA KARTOĞLU – Şimdi, benim görüşüm, dinlemelerin, özellikle, son dönemlerde yasa dışı dinlemelerin teknik olarak bir defa çok kolaylaştığı ve bunun önlenmesi konusunda hakikaten herkesin çok umutlu olmadığı tespiti yani eğer bir tespit yapacaksak, birincisi bu, sondan başlayarak gideyim.

Ondan daha önce, ben sonuçta dinlemelerin nasıl yapıldığı konusunda bilgi sahibi değilim, ne kadar piyasada bir dinlenme algısı var, telefonlar dinleniyor, işte izleniyor, uzaktan dinlenebiliyor gibi. Bu algı herkeste ne kadar varsa bende de o kadar var doğrusu. Ama, tabii ben bu işe biraz medya açısından bakmak durumundayım. O konuda da şunu söylemek mümkün: Türkiye’de özellikle hani medyanın orta çağı, Türkiye’deki medyanın orta çağ başlangıcını 1900’lerin başı olarak alırsak ortalarında yani 1970’lerde özellikle 1980’lerde ve 1990’larda da devam etti bu. Bir gizli kamera usulü vardı ve birtakım yolsuzlukları, usulsüzlükleri, yasa dışı işleri, gazeteciler bir biçimde belgeleyip bunu gazetelerde yayınlamak marifet sayılıyordu, gazetecilik sayılıyordu. Sonuçta, medya da bugünkü medya da ve bugün, medyanın yönetici pozisyonunda olan ve bu haberlerin yayınlamasına karar verenler de o havanın, o atmosferin içerisinde yetişti. Dolayısıyla, böyle bir algı vardı, bu yadırganmıyordu bugüne kadar ya da yakın zamana kadar yadırganmıyordu. Bugün de bazı konular yadırganmıyor. Örneğin, WikiLeaks belgeleri yayınlandığında muhtemelen bu salondaki hiç kimse yadırganmıyordu, yadırganmadı ve dedi ki: “Neler oluyormuş, biz de bunu bu vesileyle öğrenmiş olduk.” Oysa tam da şu anda bu komisyonun konusu o. Orada da bir yasa dışı elde etme durumu söz konusu. Bir şeyleri sadece dinlemek ya da izlemek değil, yasa dışı olarak elde etmek de aynı kapıya çıkıyor. Türkiye’deki algı -biraz medyanın da desteğiyle- herkesin dinlendiği, herkesin izlendiği yolunda bir algı var uzun zamandır. Bu algıyı biraz biz besliyoruz, biraz da belki siyaset besliyor, biraz da yargı besliyor ama sonuçta bizim aracılığıyla, medya aracılığıyla kamuoyuna yansıyor ve kamuoyu da bundan etkileniyor.

Burada politikacıların ya da Hükûmet üyelerinin “Bir sorun yok ve bir sıkıntı olmadiğina da göre de telefonla rahat konuşuyorum.” demesinin de bir anlamı yok. Bir sıkıntının olması gerekmiyor. Birisi hakkında telefonla konuşurken bir şeyler söyleyebilirsiniz, insanlar özel hallerinde birtakım ifadeler kullanırlar ama bunu kamuoyu önünde yahut insanların yüzüne karşı söyleyemeyebilirler, bu son derece insani bir şeydir. Dolayısıyla, o tedirginlik bile işin kendisinden daha

önemlidir yani dinlenip dinlenmemesinden daha önemlidir insanların kendilerinin dinlendiğini hissediyor olması. Biz buna biraz çanak tutuyoruz doğrusu medya olarak. O konuda bizim de kendi kendimizi belki eleştirmeye ihtiyacımız var ama dediğim gibi yasa dışı dinleme işi ya da yasa dışı haber üretme yahut haber kaynağı yasal olmayan yolla birtakım bilgilerin elde edilip medyaya verilmesi işi yeni değil, çok eski ve gazeteciliğin bir numaralı usulü olarak bilinen bir dönemden bugüne miras gelen bir şey. Bunu da tam olarak ortadan kaldırdığımız söylenemez. Bizim de o anlamda bir haber niteliği taşıyıp taşıyamaması, haber niteliği taşısa bile yayınlamanın ahlaki olup olmadığı konusunda kafa yormamız lazım. Belki bu komisyonun çalışmaları da bize bu konuda yardımcı olur. Yani, özetle, yasa dışı dinleme ya da dinlemelerin, yasa dışı bilgilerin haber olması konusunda söyleyebileceklerim bunlar.

BAŞKAN – Peki, bu konuda hani can yakıcı bir mesele olarak ortada duran bir gerçeğe karşı karşıyayız ve biz de bununla ilgili kaynağı, ne olup bittiğini anlamaya çalışıyoruz. Çok açık ve net söylüyorum: “Yasa dışı dinleme ve izlemeleri şu kurum daha fazla yapıyor ya da şu yapılar yapıyor, şu gayrimeşru ya da işte bizim legal zannettiğimiz şeyler yapıyor, şu yöntemlerle yapıyor.” diyebilecek somut bilgilere sahip misiniz?

STAR GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ MUSTAFA KARTOĞLU – Hayır, somut bilgiye sahip değilim. Şunu söyleyebilirim: Bu, bizim, tabii bir haber bir yerlerde çıktığında yahut bize geldiğinde “Kaynağı nereden çıkmıştır, hangi amaca hizmet ediyordur, kim yapmış olabilir.” diye elbette hepimiz düşünüyoruz ve oradan onunla ilgili iki şey söyleyebilirim: Bundan önce yani son şu belki sekiz on yıl... Sekiz on yıldan kastım, bu son Hükûmetin süresi değil, sadece teknik olanakların gelişmesi anlamında kullanıyorum bu süreyi. Ondan önce bu işleri teknik olarak yapabilecek nitelikte malzemeye sahip olan Türkiye’de işte MİT’in, Emniyetin olduğu düşünülürdü ve eğer böyle bir dinleme, izlemeye dayalı bir bilgi varsa ortada, bir görüntü ya da kayıt varsa bu iki kurumdan bağımsız - ya da JİTEM, eklemek lazım yani Jandarma İstihbaratı- olmayacağı yönünde bir kanaat olurdu genellikle, ağırlıkla. Bu kurumlar da çok şeffaf olmadıkları için “Bizdendir ya da değildir.” diye bir şey söylemezlerdi yani amiyane tabirle, biraz “cool” takılırlardı, bu tür mevzuları muhatap almazlardı. O yüzden bunlar hiç bilinmezdi, bilinmediği için de konuşulup durulurdu. Şimdi, teknik olarak artık herkesin bireysel olarak yapabileceği bir şey bu. Hepimizin cebindeki telefonlarla yapılabileceği söyleniyor. Yapılamayacağına yönelik ikna edici bir açıklama da yok. Dolayısıyla, aklımızda kalan kısmı yapılabilir. Yapılabilirse bugün bu şekilde önümüze gelen yahut medyada yayınlanan, İnternet’te yayınlanan... Ki İnternet kısmı bu işin bence ana noktasıdır. Şu anda medya olarak konuşmamız gereken en önemli nokta özellikle bu konuda, orada bir şey yayınlandığında, artık “MİT dinlemiştir, filanca kurum yapmıştır, başka kimse yapamaz.” demiyoruz, “Herkes yapmış olabilir, hemen yanındaki kişi bile yapmış olabilir.” diyebiliyoruz çünkü imkânlar son derece geniş. O yüzden bir kurum ismi, artık, en azından bu dönemde vermek mümkün değil.

BAŞKAN – Anladım. Peki, yazılı ve görsel medya dışında bir de “İnternet medyası” diye bir kavramsallaştırma oldu mu? Bunun şeyi var mıdır yani böyle bir karşılığı?

STAR GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ MUSTAFA KARTOĞLU – Tabii. İnternet bir medya, bir mecra, en önemli kısmı o çünkü insanlar daha önceleri bir gazeteye servis etmek istedikleri bir şey varsa sonuçta bu iki taraflı bakılıyor. Gazeteci bakıyor, malzeme güncel mi, bu hakikaten var olan durumda bir haber olarak benim işime yarar mı yaramaz mı ya da kamuoyunun bunu bilmeye ihtiyacı var mı yok mu, ona bakar. Elbette, onu verenin arkasında kendi hesapları da olabilir ama sonuçta, toplumsal yarar o küçük hesabın üzerinde ise öyle karar verir yani bu işin ölçüsü biraz budur ama şimdi, İnternet diye mecra var ve böyle bir kontrol sistemi yok. Hiç kimse, biz bunu alıyoruz yayınlıyoruz ama bize zarar verir mi ya da kamuoyuna zarar verir mi, birilerine alet oluyor muyuz olmuyor muyuz, bunun hesabını yapmıyor. Bunun hesabını yapabilecek bir kontrol mekanizması yok çünkü. Siz bir siteye üye oluyorsunuz, bir video sitesine. Oraya üye olduğunuzda herhangi bir takma isimle, herhangi bir izlenemeyecek duruma getirilebilecek -ki getirilebiliyormuş, onu da teknik olarak söylüyorlar- bir IP adresiyle bir yere giriyorsunuz ve oraya bir videoyu yüklüyorsunuz. Ondan sonra da “Ben bu videoyu şuralara şuralara yükledim ya da şurada bir video var, acayip bir şey, içinde de şunlar şunlar var.” diye sağa sola mailler gönderiyorsunuz. Yani, 3 bin kişiden de 3 tanesi o maillere bakıyor ve ondan sonra orayı referans göstererek iki tane site alıyor, o iki tane siteyi referans göstererek yirmi tane site alıyor, o yirmi siteyi referans göstererek iki yüz tane site alıyor, hiçbirini temizleme şansınız olmuyor. E şimdi, kaynağından nasıl bulacaksınız? Bulduğunuz yerde kaynağında onu çokertmeniz lazım. Bizim yaşamızda eskiden bir madde vardı: Aleniyet kesbedince birtakım bilgiler bunları gazeteler haber yapıyorlardı. Ne zaman? Gazetelerinin baskılarının akşam saat sekizde, dokuzda bittiği zaman. Yani, sekizde, dokuzda baskısı biten gazete, ertesi gün de belli bir saate kadar yani bir önceki gün yapılmış, basılmış haberi ertesi gün alıp yayınlatabiliyordu, sıkıntı olmuyordu ama şimdi, sabahın beşinde, altısında bayiye gelen gazeteyi alıp oradan İnternet’te yayınladığınız zaman insanların gazete okuma ihtiyacı kalmıyor. Dolayısıyla, o sistem değişti, mecra değişti, medya değişti, zamanlar değişti. Artık bir gazetenin ömrü yirmi dört saat değil, iki-üç saat. Dolayısıyla, bu mecra, çok kontrolsüz bir biçimde İnternet mecrası kullanılabiliyor. Bundan kastım benim, İnternet’te habercilik yapan, İnternet gazeteciliği yapanlar değil, İnternet’i bir mecra olarak... Yani, düşünün, sokakta herhangi bir “billboard”un üzerine ele geçirdiğiniz bir fotoğrafı birisinden intikam almak için gidip gece gizlice yapıştırıyorsunuz, budur “İnternet mecrası” dediğim şey yoksa İnternet haberciliği değil.

Dolayısıyla, buradaki mesele şu: Biz İnternet’te her bulduğumuz habere ya da her yayılan, dağılan, her tarafa işleyen habere atlayacak mıyız atlamayacak mıyız? İşte bizim kontrol mekanizmamız yani on yıl, yirmi yıl, otuz yıl önce var olan o kontrol mekanizması hâlâ da var gerçi kurumsal olarak geldiğinde, orada işte devreye giriyor ama o zaman da şöyle bir durum oluyor: Artık herkesin haberdar olduğu bir konu karşımızda var, herkes bunu tartışıyor, sizler de dâhil yani politikacılar da dâhil bütün

kamuoyu bunu tartışıyor çünkü İnternet'te girmedığı yer kalmamış ve siz ertesi gün buna ne kadar bigane kalabilirsiniz? Ertesi gün "Bak bunu görmemiş..." O zaman şöyle bir soru oluyor: "Neden görmemiş? Tanıyorlar mıydı? Bir yakınlıkları vardı. Onlardan biri miydi yahut onlara destek mi veriyorlar?" Bu sorulara da cevap vermek durumundasınız. Ha, evet, şu yapılabilir: Ben kendim sahibi olmadığım yahut kendime mal edemediğim -hani, sorup soruşturup, doğrulatıp vesaire- bir haberi kullanmam. "Kim hakkında ve ne hakkında olursa olsun, ertesi gün bütün gazeteler benden daha çok satacak olmalarına rağmen bunu dikkate almadım, ben bunu yayınlamam." diye bir karar alabilirsiniz. İşte bizim de medyanın genel olarak geldiği nokta bu.

BAŞKAN – Peki.

Sayın Kaplan, buyurun.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Teşekkür ederim açıklamalarınız için. Gerçekten önemli birkaç noktaya değindiniz; JİTEM, devlet içi dinlemeler. Maalesef devletin ali menfaatlerinin ardına sığınarak yasa dışı, ahlak dışı çok şeyler oldu ve korunuyor, hâlâ korunuyor izlenimindeyiz de, ben öyle düşünüyorum. Tabii ki bu dinlemelerin bir arz ve talep piyasası vardır. Eğer arz edilen piyasaya bir konu, gizli dinleme, yasa dışı sonuç elde etmeye talep varsa prim yapıyor.

STAR GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ MUSTAFA KARTOĞLU – Doğru.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Bu konuda da tabii sosyal medya, İnternet, twitter, facebook bilmem ne, bunların hepsi son dönem rehber olanlar olarak, bizim bilişim olarak bilişim hukuku çerçevesinde bütün düzenlemelerimizi yeniden yapmamız gereken bir durum. Burada ben iki olay üzerinden soru soracağım, o şekilde anlaşılsın. Bir kitap olayını söyleyeceğim. 98'lerde yazılmış, yeni değil yani bilgisayarın daha bu kadar gelişmediği bir dönem, Dan Brown'ın yazdığı "Dijital Kale" var. İlk teknolojik macera romanlarından birisi. Burada şifreleme algoritması üzerinden gidiyor ve kıramayacak şifreler NSA'nın en güçlü dinleme yeri olduğu o zaman da söyleniyor, şimdi de. Bu dinlemelerin kaynak olarak Türkiye'de uluslararası boyutu nedir, onu soracağım. Bir de bağlantılıdır, beraber cevap verirsiniz, sinemadan bir olay anlatacağım. Meşhur bu 007 James Bond Skyfall, biliyorsunuz İstanbul'da çevrildi. İşte Kapalıçarşı'dan giriyor, Adana'dan çıkıyor ama konu bir flash disk peşinde, filmin konusu bu. Kapalıçarşı'dan çatılardan bisikletle uçarken, bir baktık Toroslardan, demir yolundan trenin üstünden çıktı, sonra Şangay'dan geldi ama sonuçta bir şifre, bir çip, "flash disk" ve o "flash disk"te işte ajanların hepsinin biyografisinin yazılı olduğu, kimin -servislerin- eline geçerse devletin ali menfaatlerinin perişan olacağı gibi bir devlet güvenlik denklemi var, filmler de var, kitaplar da var.

Şimdi, burada bizim komisyon olarak aradığımız özgürlük ve güvenlik denklemi konusu. Burada medyanın önemli bir payı var. Tabii ki medyanın tamamını kontrol altına almak veya basın etik kurallarına bağlamak mümkün değil ama bir ağırlık 70'lerde, 80'lerde bunu sağlamak mümkün. Bu eğilimi de dinlediğimiz bütün arkadaşlarda görüyoruz. Bir genel protokol konusu olabilir mi?

Bir de kaynaklar konusunda medyada farklı suçlamalar var, deniliyor ki: "İktidara yakın olanlar dinleme kaynaklarına yakın oluyor." Grubunuz için de böyle bir söylem satır aralarında geçiyor yani siz yalnız değil tabii. Oradan kaynak ve mahkemeye intikal etmeden Terörle Mücadeleden pat diye manşetlere çıkıyor haberler. Sizi kastetmiyorum, bunu sakın o anlamda almayın ama daha cesur cevap verebileceğinizi düşünerek soruyorum. Ve özellikle özel yetkili mahkeme soruşturmalarında bu özensizliğin, bu gizli dinlemenin çok yaygınlaşmasına neden olduğu kanısı var, siz de buna katılıyor musunuz? Çünkü dinlemenin, izlemenin, fotoğraflamanın, görüntülemenin hududu aşıldı. Ben birkaç dosyada gördüm, il başkanı il binasının önünde çekilmiş, belediye başkanı belediye binasının önünde çekilmiş. Savcı soruyor: "Siz bu binaya girdiniz mi?" Yani Meclis Başkanına "Sen Meclise girdin mi?" diye sorar gibi bir soru ama maalesef bununla insanlar iki yıldan, üç yıldan fazla uzun tutukluluk mağduriyetlerine uğradılar. Yargıda bu özensizliğin devamında medyanın rolü var mı? Bir de bunu soruyorum.

Teşekkür ederim.

STAR GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ MUSTAFA KARTOĞLU – Ben teşekkür ederim.

Şimdi, yargının özensizliğinde medyanın rolü var mı? Bakıldığı zaman belki şöyle bir paralellikten söz edilebilir, bunun yanlışlığı tartışılabilir: Bazı iddianamelerin içerisinde birtakım kayıtların tapeleri oluyor ve medya da bunları yayınlıyor. Sonuçta iddianame açık ve o da onun içeriğinde başka mevzular da oluyordu. İddianamenin içerisinde olmaması gereken, dosyada olmaması gereken birtakım bilgilerin de bulunması, onların da yayınlanması da ayrı bir arıza da yaratabiliyordu. Böyle bir şey olabilir ama bunu medyanın savcıya desteği olarak yorumlamak ne kadar mümkün, bilmiyorum. Ondan önce -ben sondan geriye doğru gidiyorum- bu "Ergenekon davaları" dediğimiz davalarda yani darbe davalarında bu tip kayıtlar çok kullanıldı, çok gündeme geldi ama takdir edersiniz ki Türkiye'nin gündemini belirleyen tek olaydı, neredeyse uzun bir süre tek olaydı bu konu ve muhatapları tarafından yalanlanmayan, sorulmasına rağmen cevap alınamayan, cevap verildiğinde de yorum yapılmayan konulardı bunlar. Birçoğu aslında kaynağına ulaşarak yahut ulaşılmaya çalışılarak haber yapıldı bunların, tek tek örnek veremeyeceğim ama bunun böyle olduğu bakılırsa görülecektir. Böyle olunca da bunlar yayınlandılar.

Evet yani "Kaynağını bilmediğiniz bir kaydı, kimin yaptığını bilmediğiniz bir kaydı yayınlamanız gerekir." dersiniz, o bugün için bundan sonra tartışılacak bir konudur ama bundan önce de gazetecilikte bu çok tartışıldı ve genelde kaynağı bilinse de bilinmese de gazetecilere böyle bir özerklik, özel bir durum tanındı, denildi ki: "Gazeteciler kaynağını açıklamak durumunda değildir. Bunu bir biçimde elde etmiş olabilir çünkü onun işi zaten 'İşte burada şöyle bir şeyler oluyormuş, bununla ilgili bana bilgi verin.' diye yazı yazıp sonra da cevabını beklemek değildir. Bundan cevap alamayacağı da son derece aşikârdır." Çok basit bir örneği var, hepimizin bunu bildiğini tahmin ettiğim

Watergate skandalı vardır örneğin, 2 gazetecinin müthiş başarısıdır o yani hikâyesi öyledir en azından anlatılan, üzerine film çekilmiştir ama o 2 gazeteciye o bilgiler dosya olarak servis edilmiştir. O kişinin de daha sonra FBI'nın ikinci adamı olduğu ortaya çıkmıştır hafızam beni yanıltmıyorsa.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Buradaki operasyonlarda kendileri dinlemişler ama.

STAR GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ MUSTAFA KARTOĞLU – Dolayısıyla, şimdi, bunlar bu kaynakta ama bu gazeteciler de Pulitzer ödülü aldılar mesela çünkü sonuçta bir biçimde olayın doğru olup olmadığına bakılır ve bu olayın kamuoyu yararına olup olmadığına bakılır. Oradaki ölçüler biraz farklı ve ağırlık ne taraftaysa ona göre karar verilir. O ölçülerin tartışmasının yeri ayrı, o bakımdan söylüyorum. Dolayısıyla, o günler için yani o davalarda bu tip kayıtların fazlasıyla yayınlanmış olması doğrudur, çok açıktır zaten ama ne kadar neye hizmet etmiştir? İşte bugün bunu tartışmamıza da bir yandan hizmet etmiştir. Belki o zaman yargıya da hizmet etti, kamuoyu algısına yönelik bir şeydi ama bugün de bu konunun tartışılmasına hizmet ediyor.

Ondan bir önceki, iktidara yakın medya organlarına servis... Ben bilmiyorum, bizim grubumuz da "İktidara yakın." diye tanımlananların içerisinde, siz söylediniz ama ben kendi adıma söyleyebilirim, ben dört yıl bu gazetenin İstanbul'da yöneticiliğini yaptım, burada da temsilciliğini yapıyorum iki yıldan fazladır, dolayısıyla ne orada ne burada bana herkesten önce ve farklı bir bilgi ya da belge gelmiş değil.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Terörle Mücadeleden anında servis edildiği çok örnek var, açmadım ben.

STAR GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ MUSTAFA KARTOĞLU – Yok. Şimdi, onlar her yere yapılıyor. Yapılmaktan kastım da şu: Sonuçta bir yerde bir operasyon yapılıyorsa, yürütülüyorsa bundan bizim bir şekilde haberimiz oluyor yani bunun çok basit bir yolu vardır. Örneğin, eskiden bir şey vereyim, bunun yeni olanaklarla nasıl yapıldığını siz tahmin edin. Ben polis muhabirliği de yaptım zamanında, İstanbul'da. Polis telsizlerini dinleyebilen bizim de telsizlerimiz olurdu, kimse buna ses çıkarmazdı. O zaman da, atıyorum, Anadolu Ajansı'nda bile vardı, belki hâlâ vardır yani onun herhâlde bir yasal dayanağı vardır diyebiliriz.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Yasal dayanağı var hakikaten.

STAR GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ MUSTAFA KARTOĞLU – Onu dinlerdik, filan yerde olay olmuş, pat giderdik, bakardık ya da birisi söylerdi: "Bak, şöyle bir şey oldu ama sizin haberiniz yok." diye. Bu, sonuçta orada olmanızdan kaynaklanan bir bilgi akışıdır ve onun üzerine gidersiniz, beklersiniz, o bilgi de bir şekilde size gelir. Evet, kaynak şunu gözetir: "Ben bu haberi hangi gazeteyle versem daha büyük kullanır?" Ona göre bir seçim yapar. "Hangi gazeteyle versem etkisi daha fazla olur?" Ona göre bir seçim yapar. Bu, haberin niteliğini değiştirmez ama bunu bu şekilde yapar yani sonuçta, iktidara yakın bir medya organına vermesi şu anlama gelmez: "İktidara uzak medya organları iktidar mensupları tarafından okunmuyor." Hayır, orada da okunuyor.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Andıçlar da öyleydi ama.

STAR GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ MUSTAFA KARTOĞLU – Anlatabiliyor muyum? Yani oralarda da her yere gidiyor, bize de geliyor. Ben çok basit bir şey söyleyeyim, mesela iki olay söyleyebilirim bununla ilgili. Bugün darbe soruşturmalarına dayanak teşkil eden darbe günlükleri İnternet’te yayınlandığında birçok gazeteci gibi biz de gördük. Onun da usulünü söyleyeyim: Bunlar bir siteye yükleniyor, o siteden de “Şu sitede çok ilginç bir günlük var.” diye birtakım mailler geliyor. Kim olduğunu bilmiyorsunuz yani mailde doğru düzgün isim yok, zaten kaynağını da sürececek hâliniz yok. Verilen siteye gidiyorsunuz, bakıyorsunuz, evet, bir günlük var. Ben, bizzat inceleyen ve “Bunu araştırmadan bir şey yapamayız.” diyen kişiyim bu yayınlanmadan önce. Geldi o ve biz baktık, evet, el yazısı, evet, Ece Ajandası gibi bir ajanda yani her şey tutuyor, şekil şartları tutuyor ama o kişinin onu yazdığını bilmiyoruz. Kim biliyor? Bu adamın oğlu yönetmen, hani bu çevrelerle alakamız var, ona soralım, oradan gidelim, babasına ulaşalım, bilmem işte siteye ulaşalım. Site sahibi çok güvendiğim birisi ve “Ben bu işin arkasındayım, insanların bunu bilmesi lazım.” diyor. Biz bunu araştırıyoruz ve çok da güvenemiyoruz açıkçası ama sonra o araştırmayı belki daha ciddi yapan ve “Daha ciddi yapan.” demeyelim ama daha kaynağına ulaşıp tatmin olan Nokta dergisi bunu yayınlıyor. Şimdi, biz, bunun üzerine kurgulanmış bir sürü şey konuşa geldik bugüne kadar ama bu da böyle bir süreçti ve yayınlanmadı, filtreden söz ediyorum. Mesela, Sayın Deniz Baykal’la ilgili görüntüler çıktığından...

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Filtreden çok büyük cesaret olayı olarak oldu.

STAR GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ MUSTAFA KARTOĞLU – İşte orada cesaret de var da ama...

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Tarih 2004 yılıydı. Cesaret olayı bu.

STAR GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ MUSTAFA KARTOĞLU – Bakıldığı zaman eğer siz bir şeyin hedefi çok güçlü bir hedeftir ve Türkiye’yi esareti altında tutan, işte “Orduya, ordunun gücünü kırmaya yahut onun neler yaptığını ortaya çıkarmaya yönelik bir şeydir.” dersiniz orada ahlaki değil amacı öncelenmiş olursunuz.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Biz bir avukat olarak o dayanışmadaydık. Mesela kapandı gazete, insanları perişan oldu.

STAR GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ MUSTAFA KARTOĞLU – Bir sonraki gün, biz de grup olarak Nokta dergisinin birkaç çalışanının işsiz bırakmadık. Biz de onlardan muhabirleri aldık ve istihdam ettik, bakarsanız.

Dolayısıyla yani dediğim gibi Sayın Baykal’ın görüntülerini de, onunla ilgili o haberleri de biz yayınlamadık, ilk gün biz yayınlamadık ve ertesi gün böyle bir şey oldu ve bunlar yayınlandı, böyle de “Kıyamet koptu.” diye haber yaptık, o kadarına da bigâne kalamazdık. Dolayısıyla “yandaş servis” yani o bana çok sıcak gelmiyor açıkçası, bana gelmedi, ben bilmiyorum.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Kaynak...

STAR GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ MUSTAFA KARTOĞLU – Şimdi, kaynaklar, dediğim gibi gazetecilere böyle bir özerklik tanınıyor ve deniyor ki: “Kaynağı açıklanamaz.” Aynı avukat-müvekkil ilişkisinin gizliliği gibi burada da böyle bir özerklik var, özel durum var. Eğer bu olmasaydı biz de sizlerden “Bize bunu verin, bilgi verin...” “Bizde de böyle bir bilgi yok...” Varsa da “Paylaşılabilecek bir bilgi yok.” diye bir cevap verirsiniz ve hiç kimse hiçbir şeyden haberdar olmaz. O yüzden öyle bir şey var.

İşin uluslararası boyutuna gelince, bence çok ciddi tartışılması gereken bir şey bu çünkü bu İnternet sitelerine bu yasa dışı kişilik haklarını ihlal edici kayıtları yükleyenler yurt dışı sitelerden yüklüyorlar yahut bir biçimde kendini yurt dışında teknik olarak gösterebilecek bir dijital numarayla bunu yapıyorlar ama son tahlilde bugüne kadar bizim de bildiklerimiz bu işin bir yere kadar takip edilip kaynağının yurt dışında olduğu ve orada da bulunamadığı, verilen adresin adres olmadığı, IP adresinin bağlı olabileceği herhangi bir cihaz bulunamadığı şeklinde bir sonuca ulaşıyor ve konu kapanıyor. Konu kapandığı için de mesela son -galiba üçüncü yargı paketindeydi- Türkiye’de ceza yargısında bu tip haberlerin ya da bilgilerin, kayıtların, yayınların medyada onları yayınlayan basın-yayın kuruluşlarına ceza verilmesi öngörüldü şimdi. Dolayısıyla, bir yerde bir şey yayınlandığında o bütün İnternet âlemini yıksa bile, ertesi gün gazetelerde yayınlanırsa, bir bölümü haber bile yapılmış olsa gazeteler bundan yargılanacaklar.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Bu kanun teklifini veren benim. 8 maddesi kabul edildi.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Tasarıdır bu, tasarı.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Hayır, kabul edildi, üçüncü yargı paketinde çıktı.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Hükûmetin tasarısında var.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Tasarının sekiz maddesi bilişimle ilgili madde.

BAŞKAN – Katkılarınız için teşekkür ediyoruz Sayın Kaplan.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Ancak orada dinleyen, çoğaltan, yayan...

STAR GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ MUSTAFA KARTOĞLU – İşte “yayan” kısmı bizi ilgilendiriyor.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Daha ağır bir cezai müeyyide, caydırıcılık önermişim ama Basın Konseyi adına gelen arkadaşlarımız basın özgürlüğü direnciyle bunu üç yıldan iki yıla indirdiler, alt sınırı da altı aydan bir yıla çıkarabildik yani öyle bir gerekçe oldu. Demek istediğim, hakikaten zorlanıyoruz yani Mediste de bir şeyler yapmaya çalışırken böyle durumlar oluyor.

STAR GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ MUSTAFA KARTOĞLU – Evet, onun şimdi, hakikaten o süzgeç konusunda bizim de, medyanın da sorumlu tutulması son derece normal yani hem ahlaki olarak sorumlu tutulabiliriz hem belki cezai olarak sorumlu tutulabiliriz. Yani, süzgecin doğru kullanılıp kullanılmaması konusunda esas olan ahlaki olarak meslek erbaplarının onu kendi içinde halletmesidir. Biliyorsunuz, Sağlık Bakanlığının doktorları doktorduktan men etmek gibi bir yetkisi

yoktur, bu yetki Tabipler Birliğininindir. Bizde de aslında bu tip şeylerin cezasını kurumların kendilerinin oluşturacağı birlikler tarafından, üst yönetimler tarafından verilmesidir bence esas olan, değerlendirmeyi oranın yapmasıdır fakat birçok konuda olduğu gibi bu sivil alanlarda da fazla siyasallaşma olduğu için orada da bir taraftarlık, “sizden-bizden” ayrımı yapıldığından dolayı bir sonuç alınmıyor, iş devlete kalıyor, devlete kalınca da medya “Basın özgürlüğü baskı altına alınıyor.” diye biz bu sefer bu yasalardan dolayı kıyamet koparmak zorunda kalıyoruz. Yani, inşallah, Türkiye gibi her şey de, bunlar da, bizim konularımız da normalleşir.

BAŞKAN – İnşallah.

Sayın Havutça, buyurun.

NAMIK HAVUTÇA (Balıkesir) – Teşekkür ediyorum Başkan.

Sayın Kartoğlu, verdiğiniz bilgilerden dolayı teşekkür ediyoruz. Hoş geldiniz komisyonumuza.

STAR GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ MUSTAFA KARTOĞLU – Hoş bulduk. Teşekkür ederim.

NAMIK HAVUTÇA (Balıkesir) – Tabii, şimdi, Türkiye'deki bu haberleşme özgürlüğünün, özel hayatın gizliliğine yönelik ihlallerin toplumsal demokratik özgürlük sistemimizi tehdit etme boyutuna ulaşması sonucunda bu çalışmalar yapılıyor, siz de devletin temel organlarından dördüncü gücü temsil ediyorsunuz. Siz basın mensubu olarak telefonlarınızın dinlendiğini düşünüyor musunuz? Basın cephesinde böyle bir baskı hissediliyor mu?

MİT'in ya da Emniyetin bazı aydınları, yazarları dinlemesi karşısındaki tutumunuz nedir? Mesela, Taraf gazetesindeki bazı yazarlar dinlendi ve bunlar kamuoyuna değiştirildi.

Bu yasa dışı ya da yasal sınırları aşan dinlemelerin, yasal düzenlemeleri aşan dinlemelerin basına servis edilmesi, kimler servis ediyor, neden servis ediyor bunları? Bunları basın etik ilkeleri bakımından yayınlamayı doğru buluyor musunuz?

Bu telefon dinlemeleriyle ilgili fail ya da failer neden bulunamıyor sizce?

Ve son olarak da, basının ortak bir tutum sergileyerek bununla ilgili bir mesleki uluslararası ilkelerden de bütünlük arz eden bir tutum, bir şey sergileyebilir mi?

STAR GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ MUSTAFA KARTOĞLU – Teşekkür ederim.

Şimdi, hızlıca ve yine sondan başlayarak gideyim. Basının ortak tutum sergilemesi, az önce de söylediğim gibi, aslında herkesin arzusu olması gereken bu. Bazı konularda bunu sergiledi. Örneğin, köprüden intihar haberlerini, dikkat edersiniz, altı yedi yıldır -belki biraz daha fazla ama altı yedi yıl olması lazım- pek fazla görmüyoruz, görmediğimiz için de köprüden çok fazla kişi intihar etmiyor çünkü bunların şov olduğunun herkes farkındaydı ama bu şov bazı insanları hakikaten kendi canına kıymaya da yönlitiyordu yani sadece görüntü amaçlı olarak oraya çıkmıyorlardı. Bu konuda bir uzlaşma sağlandı ve bu uzlaşmanın karşılığında da hiç kimse bu tip haberleri büyütmeyince -televizyonlar da

dâhil- çok ciddi bir azalış oldu. Bu çok basit bir örnek, benzer bir iki örnek daha var. Dolayısıyla, burada da yasa dışı kayıtları, yasa dışı elde edilmiş bilgileri yayınlamama konusunda bir ortak karar alabiliyoruz pekâlâ ama bu mesele, Ergenekon kayıtlarını, birilerinin yayınlamayalım demesi, öbürlerinin KCK kayıtlarını yayınlamayalım demesi, öbürünün bir başka şeyi yayınlamayalım demesi şeklinde eğer bölünürse, herkes –tırnak içerisinde söylüyorum- kendi tarafının kayıtlarını yayınlamama eğilimine girerse, orada bir uzlaşma sağlanamaz.

Şu anda, demin bahsettiğim, hani öyle bir politik ayrışma olduğundan dolayı, bir tavır farklılığı olduğundan dolayı ve her grubun kendi örgütünü kurmasından dolayı bir sıkıntı var. O sıkıntının ortadan kalkması ve alanın normalleşmesiyle bu dediğiniz yere gelinebilir, bence de gelmesi lazım.

“Kimler servis ediyor, yayınlamak doğru mu?” İşte, servisin bir sürü kaynağı var, kimisi samimidir kimisi hesaplıdır. İşte bunu ölçmek, biçmek biraz da bizim işimiz. Bu filtre eskiden çok daha güçlüydü; şimdi yeni teknik şartlar bizi biraz o filtreyi de gevşetmeye zorluyor. Demin bahsettiğim gibi, çok sayıda İnternet sitesi ve sosyal medya bir konuyla yıkılırken, siz, normalde size tek başına gelse yayınlamayacağınız bir mevzuyu ertesi gün bir şekilde haber yapmak zorunda hissediyorsunuz kendinizi çünkü sizi buna zorluyor o anlamda piyasa şartları ve bunun alıcısı da var zira. Ertesi gün görüyorsunuz, onu yayınlayan gazete daha çok satıyor ve siz daha az satıyorsunuz. Ondandır, reklam veren diyor ki: “Siz az satıyorsunuz, ben sana daha az reklam veriyorum.” Ama, bu zincirleme gidiyor. O zincirin içerisinde o şekilde girmek de istemiyorsunuz, bunların hepsi etkiliyor.

“Failler neden bulunamıyor?” Teknik olarak bulunamıyor, problem o. Teknik olarak takip edilemiyor, devlet de takip edemiyor, bir yere geliyor duruyor. Üç ayırıyor -işte şimdiki yasadaki gibi- işte İnternet’e koyan, yayan, yayınlayan vesaire diye ama burada yakalanan cezalandırılıyor, diğer ilk ikisi yakalanamadığı için de kabak bizim başımıza patlıyor. Bu biraz teknik bir mevzu.

“MİT, emniyet, birilerini dinlemiş mi?” Bu hep tartışılır yani birçok kişi söyler “Beni de dinlediler.” diye. Bu komisyona bilgi verenlerin arasında da bunu söyleyenler olduğunu biz de okuduk. Medyada, hatta bazı hâkimlerin kendi telefonlarını dinleme kararlarının altına farkında olmadan imza attıklarına dair haberleri yine biz yayınladık, bizler yayınladık yani medya yayınladı, oradan okuduk.

Bunların yapılması hem normal değil hem ahlaki değil. Belki bu tip şeyleri daha fazla büyütmemiz gerekir. Eğer kamuoyunda “Yasa dışı dinlemeler konusunda medya hassas ve devlet kurumlarının özellikle gazetecileri yahut sivil şahısları yasa dışı olarak dinlediği ortaya çıkınca gerekli tepkiyi veriyor.” diye bir algı yoksa, bunu oluşturamamış olduğumuzdan dolayı kendi kendimizi sorguya çekmemiz lazım ama bu konuda gerekli tepkinin gösterildiğini düşünüyorum.

“Kişisel olarak telefonlarımın dinlendiğini düşünüyorum mu?” Dediğim gibi, yine yani kamuoyundaki algı bende de var. Telefonda en ufak bir arıza olsa, hani işte bağlanması gecikse yahut arada bir ses yankılanması olsa huylandığım oluyor. Yanımda biri varsa onunla bir dinleme esprisi

yaptığım oluyor, bunu söyleyebilirim ama bana kimse “Telefonların dinleniyor, dikkat et.” demedi şimdiye kadar. Ben de ne gazetede ki odamı ne de evimdeki telefonu, dinleniyor mu diye aratmak, işte böcek arayıcısını odadan geçirtmek zorunda hissetmedim kendimi açıkçası ama şunu yaptığımı söyleyebilirim: Mümkün olduğu kadar görüşmelerimi özel telefonumla değil, şirket telefonu yapıyorum çünkü şirket telefonu yaptığım görüşmeler eğer birileri tarafından kaydediliyor ya da dinleniyorsa, bir gazete dinleniyor demektir, o zaman sesim daha gür çıkar öyle bir şey ortaya çıkarsa diye. Böyle bir minik tedbirim var.

BAŞKAN – Peki.

Sayın Tunç, buyurun.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Teşekkür ederim Başkanım.

Ben Sayın Kartoğlu'na çok teşekkür ediyorum komisyonumuza gelip bizleri bu noktada bilgilendirdiği için.

Tabii, basın bu işin en önemli ayaklarından bir tanesi. Biz yasama olarak üzerimize düşen görevleri yapmaya çalışıyoruz. İletişimin denetlenmesi noktasında bir yasal mevzuat şu son on yılda ortaya konuldu ve tedbirler alındı.

Yine, Türk Ceza Kanunu'nda özel hayatın gizliliği, hayatın gizli alanına karşı suçlar daha geniş anlamıyla düzenlendi. Üçüncü yargı paketinde, yasa dışı dinlemeleri, izlemeleri yayınlayanlara getirilen cezalar ve bugün de bu komisyonun bütün partilerin mutabakatıyla çalışmaya başlamış olması çok olumlu gelişmeler.

Burada tabii, basının da kendi üzerine düşenleri yapması açısından, kendi aranızda da bir denetim mekanizmasının oluşması noktasında, özellikle Star gibi büyük basın kuruluşlarının buna öncülük yapması noktasında ben şahsen böyle bir düşünce içerisindeyim. Siz ne düşünüyorsunuz?

Bir de biz burada komisyon olarak basının kuşaklarına, farklı kuşaklarına tanıklık yapıyoruz. “Duayen gazeteciler” dediğimiz, darbe süreçlerini bizzat yaşamış, işte, Ertuğrul Özkök gibi, Fikret Bila gibi gazetecileri dinledik. Genç kuşakları, bu dönemin gazetecilerini de dinliyoruz sizin gibi, işte biraz önce Metehan Demir gibi. Kuşaklar arasındaki farklılıkları da gözlemlemeye çalışıyoruz “O günkü basın dinlemeler ve fişlemeler noktasında nasıldı, bugünkü anlayış nasıl?”

Şu anda eski gazetecilerimiz “Geçmişte, evet, biz görevdeyken bu tür konularda duyarlı davranamadık, hatalarımız olmuştur, bunlar hatadır.” diyerek itirafta da bulundular ama bundan sonra tekrarlanmaması noktasında da temennilerde bulundular.

Sizin ise böyle bir geçmişiniz yok, siz, bu dönemi yaşıyorsunuz. Bu dönemde yapılan eğer varsa yanlışlıklar, bunların düzeltilmesi anlamında da tabii ki basın üzerine düşeni yapmalı. Sizi de geçmişte yaşayan, burada bize tecrübelerini aktaran o eski gazetecilerimiz gibi, ileride, yıllar sonra, tecrübeli, duayen gazeteci olarak Meclis çağırıldığında, “Bakın, geçmişte bu hatalar olmuştuk ama artık Türkiye farklı bir Türkiye.” diyebilecek miyiz?

STAR GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ MUSTAFA KARTOĞLU – Vallahi, aslında hepimizin temennisi o ama şunu söyleyebilirim: Bizden öncekilerin çıkardığı günahın daha az günah çıkarırız biz. Yani herkesin günahı mutlaka olacak. Yani Parlamento olarak da düşünürseniz, bu çatı altında yaşanan inanılmaz olaylar vardı yani Hasip Bey, bunun bence en sivrisine tanık olduğu zamanında. Milletvekillerinin apar topar Meclisten çıkılıp arabalara zorla bindirildiği bir dönemi yaşadık burası.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – 94...

STAR GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ MUSTAFA KARTOĞLU – Ama bugün onu da herhâlde herkes gibi hepimiz biraz utanarak hatırlıyoruz.

Dolayısıyla, medyanın da benzer şekilde günah çıkaracağı, hesap vereceği yahut tarihini yazacağı ibret alması gereken anları var, oldu. Sadece bizim değil, bütün dünyada oldu bu. Dolayısıyla, bu olacak. Bizden sonrakiler bunu daha az yapacaklar ama. Biz de daha az yapacağız bizden öncekilerden. Giderek de bu işler, sıfır sorun her zaman mümkün olmuyor ama oraya doğru gidecek.

Bizim hani, öncülük yapma konusu önemli ama yine deminki konuşmaya atıfta bulunacağım. Medyada çok sayıda örgüt var. Gazeteciler Cemiyeti eskiden tek olurdu ve bir biçimde kararları alırdı ama ondan sonra Basın Konseyi kuruldu, şimdi Medya Derneği var çok sayıda gazete ve televizyonun üye olduğu, Çağdaş Gazeteciler Derneği var, birkaç tane daha vardır, ismini hatırlayamadıklarım beni bağışlasın.

Ama orada da o bazı örgütler, onlar da bazı manipülatif hareketlerin ya da girişimlerin aracı olabiliyor ne bileyim, photoshop'lu fotoğraflarla basın toplantısı yapmaya kadar varabilecek... Dolayısıyla bu onların da -yani bir gerçek meslek örgütü, bir ideolojik örgüt değil- meslek örgütü olması gerekiyor.

Ha, bir tane mi olmak zorunda? Hayır, değil ama dediğim gibi, bakışın serinkanlı olması gerekiyor sadece ve sadece mesleki olması gerekiyor. Bence hem bu işin sorgulamasını o meslek örgütü yapmalı ya da meslek örgütleri yapmalı, belki gazetecilerin gazeteci olup olmayacağına da meslek örgütleri karar vermeli yani basın kartlarını meslek örgütleri dağıtmalı. Gerçi, meslek erbablarının da bulunduğu bir komisyon tarafından veriliyor ama son tahlilde devlet tarafından veriliyor. Ben, bunun da çok doğru olmadığı kanaatindeyim.

Ama, dediğim gibi, bir normalleşmenin bizim meslek örgütlerinde de yerleşmesi lazım ki bunu daha sağlıklı konuşabilelim.

BAŞKAN – Peki. Çok teşekkür ediyoruz Sayın Kartoğlu, katkılarınız için, sunumunuz için ve paylaşımlarınız için. Ayağınıza sağlık diyorum.

STAR GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ MUSTAFA KARTOĞLU – Ben teşekkür ederim. Başarılar diliyorum.

BAŞKAN – Bu arada, arkadaşlar, toplantıya ikiye kadar ara veriyoruz; ikide yeniden burada, bu salonda bir arada olacağız.

Kapanma Saati: 12.10

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.24

BAŞKAN: Şuay ALPAY (Elâzığ)

0

BAŞKAN – Değerli arkadaşlarım, öğleden sonraki toplantıyı açıyorum.

Melih Bey bugün öğleden sonraki ilk misafirimiz.

Melih Bey, belki takip ediyorsunuz, işte haberleşme özgürlüğüne...

TARAF GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ MELİH ALTINOK – Evet.

BAŞKAN – ...veya özel hayatın gizliliğine dair ihlallerin tespiti ve önlenmesine dair tedbirlerin araştırılmasıyla ilgili bir Meclis araştırma komisyonu göreve başladı ve bu komisyonun iki alt komisyon olarak çalışmasına karar verildi. Biz Hukuk Alt Komisyonu olarak çalışmaya başladık ve araştırma konumuzla alakalı, özellikle gazeteci arkadaşları, gazetelerin genel yayın yönetmenleri ve Ankara temsilcilerini dinlemeyi, biz, en azından bilgi paylaşımları yolunu uygun bulduk ve gelen bütün arkadaşlarımızın da bunu çok olumlu karşıladığına dair beyanlarını aldık. Bu sebeple de bizim, sizin bu konuyla alakalı birikiminizi, bilginizi, paylaşmak istediğiniz belge, doküman ve açıklamalara işte ihtiyacımız var. Öyle diyelim artık. Yazılı olarak da daha sonra bununla ilgili ilave şeyler verebilirsiniz. Format olarak da bir saatlik arkadaşlara süre ayırıyoruz. Bir kısmını bunun, sizden alacağımız bilgilere, paylaşımlara ayırıyoruz, bir kısmını da soru-cevap olarak yapıyoruz. Takdir sizin o konuda. Bazı arkadaşlar çok kısa girizgâhtan sonra soru-cevaba geçtiler, bazıları kısa anlatımlarda bulundular. Tamamını da kullanmak gibi zorunluluğunuz yok. Sizin de yolla ilgili şeyiniz var. Biz o konuda da hassas olmaya gayret edeceğiz.

Buyurun.

TARAF GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ MELİH ALTINOK – Tamam.

Dinlenmelere dair çok yaygın bir kanaat var kamuoyunda. Ben de paylaşıyorum bunu. Böyle bir fiilî durum olduğunu da düşünüyorum. Gazetemize yönelik de böyle zaman zaman ortaya çıkıyor. Hatta sadece dinlenme değil, yasadışı izlenme, fiilen de izlenmeler oluyor. Katılıyorum. Yani ortam dinlemesinin de yapıldığına dair bilgilerim var, en azından somut duyumlarım var. Zaman zaman bazen uyarılar da alıyoruz iyi niyetli insanlardan. Haber kaynaklarımızı çok etkiliyor bu. Artık biliyoruz. Çünkü telefonda konuştuklarımız ya da gazetede konuştuklarımız ayan beyan şeyler. Bunları televizyon programlarında da konuşuyoruz, gazetede de yazıyoruz köşelerimizde ama haber kaynaklarını çok fazla etkiliyor bu. İnsanlar son dönemde özellikle birkaç yıl içerisinde telefonla görüşmek istemiyorlar haber kaynaklarımız. Bu kamuoyundaki yaygın kanaati paylaşıyorlar doğal olarak. Özellikle Ergenekon ve Balyoz davalarının çok kamuoyuna mal olmasıyla bazı işte tapelerin, dinlemelerin yayınlanmasıyla birlikte bu algının daha da yükseldiğini düşünüyorum. Tabii ki bugünün sorunu değil. Yıllardır bu

Ülkede yasa dış dinlemeler yapılıyor ama şunu düşünüyorum bir yandan da: Bu tarz dinlemelerin ne gibi sonuçlara yol açtığı? Kamuoyunda böyle bir kanaat var. Bazı yasa dış dinlemelerle bazı davalar aılabilir. Onlar olmasaydı birçok şeyin n aılmayacaktı diye düşünüyorum ama gazetecilik etiği açısından biz kesinlikle yasa dış dinlemeler ulaşsa da elimize -ki çok ulaşıyor Taraf gazetesine takdir edersiniz- yayınlamıyoruz, bunları kullanmıyoruz, hiçbir şekilde yasal olmayan delillere biz de haberlerimizde, yorumlarımızda yer vermemeye çalışıyoruz. Bence medyanın tavrı da bu olmalı ki bunların işlevselliği yitirilsin. Yani bu odaklar, bu dinlemeleri yapıyorlarsa bunları kamuoyuna medya vasıtasıyla ulaştırıyorlar. Medya bu konuda etik bağlamında bir tavır koyarsa bu tarz şeylerin işlevselliğini yitireceğini düşünüyorum ama buna dair olumsuz örnekler çok fazla. şahsen ben de dinlendiğimi düşünüyorum birçok Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı gibi. Ama demin dediğim gereklerle bu süreçten çok da fazla kaygılanmıyorum. Demin diyorum yani söylediğimiz, konuştuğumuz her şeyi hemen hemen haber kaynaklarımızla ya da başkalarıyla paylaşıyoruz, konuşuyoruz.

Özetle, çok uzatmak istemiyorum, zaman sorununuz da var- hemen soru-cevaba geçebiliriz.

BAşKAN – Bizim açımızdan yok. Sizinle alakalı ama siz de herhâlde rahat ulaşırsınız diye düşünüyoruz.

TARAF GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ MELİH ALTINOK – Beşte, evet.

Dediğim gibi, yaygın kanaati ben de paylaşıyorum ama şöyle bir durum var. Bu konuda yasal düzenlemelerle ne kadar sonuç alınabileceğini bilmiyorum. Bu bir kültür hâline gelmiş çünkü sadece devletin içerisindeki belli birimler bu dinleme işini yapmıyor, son dönemde siyasetle uğraşan, bununla ilgili hedefleri olan, özel dinlemelerin de yapıldığını düşünüyorum. Buna dair duyumlar da alıyorum çünkü dinleme araçları fazlasıyla müsait, herkes çok rahat ulaşabiliyor. Bunun bir süre daha devam edeceğini düşünüyorum Türkiye’de. Ama genel anlamda çok büyük bir kaygı taşımadığımı söyleyebilirim.

BAşKAN – Peki, bu hukuki düzenlemelerle ilgili olarak, yani bir mental problemden bahsediyorsunuz herhâlde, yani burada bir kültürle ilgili şeyden bahsediyorsunuz.

TARAF GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ MELİH ALTINOK – Tabii ki burada eğitim şart demek istemiyorum ama bugünden yarına aşılabilecek bir şey olduğunu düşünmüyorum. Bu memlekette siyasetin işleyişi biraz böyle. Yani siyasi konfor bunu belki de o siyasetin aktörlerine dayatıyor. zme dair projeler retemiyorsanız, gündeme dair projeler retemiyorsanız, ayak oyunları yapıyorsunuz. İşte, muhaliflerinizi, rakiplerinizi bu yollarla tasfiye etmeye çalışıyorsunuz ve teknoloji de çok gelişiyor. Artık buna ulaşmanın önünde yani yasal bir düzenleme ne olabilir, bilemiyorum; polisiye tedbirlerle de bu işin aşılmasının çok mümkün olduğunu düşünmüyorum. Demin dediğim bir tavrıla medyanın, işte kanaat önderlerinin, siyaset kurumunun açıkça süreci mahkûm etmesiyle belki bu aşılabilir diye düşünüyorum ama kuşkusuz bu da bugünden yarına bir şey değil, çözüm değil.

BAŞKAN - Anladım. Peki, uygulamadan kaynaklanan sorunlar olduğuna dair bazı arkadaşlarınızın, gazeteci arkadaşlarımızın kanaati oldu. İşte, şu anda hatırlamıyorum ama özellikle 2 arkadaşımız “Hukuki düzenlemeyle ilgili problem yok, Avrupa Birliği müktesebatına uygun yapılacak olan ne varsa yapılmış ama sorun uygulamadan kaynaklanıyor, uygulayıcılardan kaynaklanıyor.” dediler. Siz de öyle mi düşünüyorsunuz, yoksa...

TARAF GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ MELİH ALTINOK – Ergenekon ve Balyoz davasına atıfta bulunmamın nedeni biraz da buydu. Yani devlet içerisindeki işte son dönemde yekpare devlet algısında bir kırılma yaşanıyor. Halkın tek ve meşhur temsilcisi Parlatentonun içinden çıkan siyasal iktidar muktedirleşmeye başladıkça eski yapının bazı unsurları bu süreçten rahatsızlık duyuyorlar ve devlet içerisinde devlet gibi hareket ediyorlar. Bizim yayınlarımızda da vardı. Bununla ilgili çok haber yaptık biz. Siyasal iktidarın iradesi dışında pek çok dinlemenin, pek çok odak tarafından dinlemenin yapıldığını da biliyoruz. Örneğin, Genelkurmayın bununla ilgili araçlar tahsis ettiğini... İşte, iddianamelerde de var. Bunların nasıl engellenebileceğini bilemiyorum ama ilerleyen süreçte siyasal iktidar muktedirleştikçe yani müdahil olmadığı alan kalmadıkça herhâlde bu sorunların biraz daha azalacağını düşünüyorum ya da devletin bazı kurumları içerisinde -örneğin, yakın zamanda vardı- istihbarat paylaşım konusunda bir rekabet yaşandığı için farklı dinleme odakları dinlemeler yapıyorlardı. Bunların da, demin dediğim gibi, o yekpare devlet algısının siyasal iktidara doğru evrilmesiyle birlikte aşılabileceğini düşünüyorum.

BAŞKAN – Sayın Kesimoğlu, buyurun.

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Altınok, teşekkür ediyorum düşüncelerinizi bizimle paylaştığınız için.

Ben şöyle bir algıya kapıldım: Taraf gazetesi yeni bir gazete ama sizin sözlerinizden öyle bir sonuç çıkıyor ki Taraf gazetesinin yayın politikasından kaynaklanan nedenlerden dolayı ikiye ayırmak lazım. Bunu niçin söylüyorum? Birkaç şey paylaşacağım. “Yasa dışı dinleme, hatta izleme yapıldığını biliyorum.” dediniz. Bu ne zamandan beri ve nasıl yapılıyor?

İsterseniz ben sorularımı yönelteyim. Melih Bey, daha sonra da cevap verebilirsiniz.

“İyi niyetli insanlardan uyarı alıyoruz.” dediniz. Yani bu iyi niyetli insanlar kimler, onu biraz açabilir miyiz; kamu görevlisi mi, onun dışında mı? Bu uyarılar ne anlamda? “Ayağını denk al.” şeklinde mi? Yayın politikanızı belirlemeye yönelik mi? Nasıl oluyor?

“Son birkaç yıl içerisinde telefonla görüşmek istemiyor haber kaynaklarımız.” dediniz. Sözümün başlangıcını onun için söyledim ben acaba ikiye mi ayırmak lazım Taraf gazetesinin var olduğu günden bugüne kadar olan sürecini. Son birkaç yılda bu tedirginlik arttığına göre demek ki yayın politikasında bir değişiklik var. Ben öyle yorumluyorum.

“Yasa dışı dinlemelerle davalar açılıyor.” dediniz. Onu ben anlayamadım. Yasa dışı dinlemeler delil olmaz zaten.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Yasa dışı dinlemelerle ilgili şüpheliler hakkında dava açılıyor...

TARAF GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ MELİH ALTINOK – Ben öyle demedim.

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Onu mu kastettiniz?

TARAF GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ MELİH ALTINOK – Tabii, tabii...

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Ben dava açılmayacağını... Çünkü kelime kelime yazdım da.

TARAF GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ MELİH ALTINOK – Elbette, onu biliyorum yani.

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – “Yasal olmayan delillere yer vermiyoruz.” dediniz. Vallahi, biraz içimden müstehzi bir biçimde gülmek geldi. Yani Mehmet Baransu’nun valiz içinde gelen sözde delili kullanıldı. Bu sizin söylediğinizle biraz çelişmiyor mu acaba ya da biraz önce söylediğim gibi Taraf gazetesinin yayın politikasında mı bir değişiklik var? Siz daha sonrasını mı bizimle paylaşıyorsunuz?

“Ben de dinleniyorum.” dediniz. Bunu nasıl anladınız? Aldığınız bir önlem var mı? “Gerçi umurumda da değil.” anlamında bir şeyler söylediniz, “Kaygım yok.” dediniz.

Muhabir ve kaynak ilişkisini biraz açabilir misiniz bize? Bu kaynaklar kimlerdir? Nasıl güvenilir sıfatını kazanabilirler? Burada bir ölçü var mı? Güvendiğiniz kişilerin getirdikleri bilgileri haber yaparken herhâlde önce getiren kişinin güvenilir olup olmadığına bakıyorsunuz ki getirdiği -tırnak içindeki- haberlerle ilgili bir güven duygusu oluşuyor.

Bu soruyu ben çok gazeteci arkadaşımıza yönlendirmeyi doğru buluyorum, onun için size de soruyorum: Önce insan, sonra gazeteci misiniz ya da tersi mi?

Biraz önce, yine hep atıfta bulunuyorum, iktidar yanlısı bir yayın politikası söz konusuymuştu. Yönetimdeki değişiklikten sonra kaynaklarınız haber getirmeye devam ediyor mu, yoksa artık haber kaynaklarında bir kuruma söz konusu mu?

Yayın politikanızda bir otosansür hissediyor musunuz “Acaba biz bu haberi yaparsak belirli çevrelerden bize bir baskı gelir.” şeklinde?

Son sorum da, İnternet gazeteciliği de çok yaygın. Muhabirler aynı muhabirler, gelen haberler aynı haberler ama İnternet gazetesinde yer alan haberlerin önemli bir kısmının gazetelerde yer almadığını görüyoruz. Bunu nasıl açıklayacaksınız?

Teşekkür ediyorum.

TARAF GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ MELİH ALTINOK – Siz söylediniz mi bilmiyorum ama sizi tanımak isterim.

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Ben Mehmet Kesimoğlu, Cumhuriyet Halk Partisi Kırklareli Milletvekiliyim.

TARAF GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ MELİH ALTINOK – Şimdi, sorduğunuz soruların çoğu Mehmet Bey Komisyon konusuyla alakalı mı, bilmiyorum ama cevap vereyim size, gazetecilik üzerine de soruyorsunuz.

Şimdi, yasa dışı izleme ve dinleme ne zaman başladı? Demin dediğim gibi, ben sadece Taraf gazetesinde gazetecilik yapmadım. Daha önce pek çok yerde gazetecilik yaptım. Özgür Gündem’de başladım, Birgün gazetesinde yazdım, Radikalde, her yerde hemen hemen yazdım. Her yerde olduğunu da biliyorum. Yani eski dönemlerden itibaren vardı. Bize dair ne zaman başladığının somut örneklerini istiyorsanız, örneğin, Mehmet Baransu geçtiğimiz günlerde peşinde 2 tane MİT görevlisini yakalattı ve bu kabul edildi de.

“Pek çok şey geliyor.” dedim. “İyi niyetli insanlar mı bunları size söylüyor?” diyorsunuz. Örneğin, bir mailleşiyoruz bir yerde. O mailin içeriğine dair bilgi sahibi olan birisi diyor ki –bunların kim olduğunu söylemek istemiyorum yani kamu görevlileri midir, şahıslar mıdır- “Bu dinlemeler bize takılıyorsa başkalarına da takılıyor, dikkat edin maillerinize.” diye somut uyarılar aldığımı ben biliyorum. En azından illegal şeyler yok bunların içerisinde ama her şekilde kullanılabileceğini biliyoruz bunların kes-yapıştır yöntemiyle.

Yayın politikamıza dair söylediğiniz şeyler “Son birkaç yılda mı değişti...” Ben dört yıldır Taraf’tayım. Taraf da beş, altı yıllık bir gazete. Bir değişiklik olduğunu düşünmüyorum. Ahmet Altan döneminde de biz bu Balyoz, Ergenekon belgelerini yayınlıyorduk, kararlı bir demokratikleşme mücadelesinin altına imza atıyorduk. Son dönem Ahmet Altan’ın eleştirileri sertleşmiştir. Gazete içerisindeki bir tartışmaydı bu. Biz de kendisiyle karşılıklı olarak tartışıyorduk ama yayın politikasını etkileyen bir şey olduğunu düşünmüyorum. Şu anki yayın politikası... Gazete ortada olan bir şey; iddialarla, yorumlarla politikası belirlenecek bir şey değil. Taraf gazetesinin yayınları ortada. Son derece sert muhalefet yaptığımızı düşünüyorum ama hiçbir iktidar odağını ayırmadan; siyasal iktidar, devletin içerisindeki bazı odaklar, Türk Silahlı Kuvvetlerinin bazı faaliyetleri, hatta bunun içerisinde PKK’yi dâhil edebilirsiniz yani sermayenin çeşitli kesimleri. Hiçbir kesimle doğrudan ilişkimiz olmadığı için rahat bir şekilde muhaliflik görevimizi yapıyoruz.

“Gülmek geldi.” dediniz. Taraf gazetesinin hani benim sözlerime “Biz yasa dışı delilleri yayınlamıyoruz.” diye Mehmet Baransu’nun meşhur bavul hikâyesi, öyle anılıyor, ondan bahsettiniz. Şöyle bir süreçti, onu anlatayım.

Bavulla belgeler geldi, bunu her gazeteci kullanır. Biz de bu belgelere baktık, yayınladık ve bunları yapılması gerektiği gibi savcılığa teslim ettik. Bu belgelerin yasa dışı dinlenip dinlenmediğine savcılığın karar vermesi gerektiğini söyledik ve onların içerisinde de kişilik haklarını zedeleyecek isimler, şunlar, bunlar çok hassasiyetle davranıp çok sınırlı bir yayınlama faaliyetinde bulunduk. Özellikle bunu seçiyoruz. WikiLeaks belgeleri de Türkiye’de Taraf gazetesıyla anlaşılmıştı. Bu belgelerde de söz hakkı olmayan insanlar, yasa dışı dinleme yapılanlar ve bununla elde edilen belgelerin

hiçbirisini yayınlamamak için sıkı bir editöryal süzgeçten geçirdik. Nitekim, bizim yayınladığımız belgelerin de gerçek olduğu, gerçeği yansıttığı bugün mahkemelerin verdiği kararlarla tescil edildiğini düşünüyorum.

“Ben de dinleniyordum.” dedim, evet. Böyle bir kanaatim, toplumdaki yaygın kanıya uygun olarak var. Belki bunları bazen çocukça şeylerle karar veriyoruz ama somut şeylere ulaşıyorum. Örneğin, ne zaman gazeteden birisiyle konuşsam sesimin yankılandığını duyuyorum. Bir yandan da düşünüyorum, aramızda da konuşuyoruz “Acaba, bu kadar çocukça mı yapılıyordur bu işler? Teknoloji bu kadar ilerlemiş, herhâlde bize belli etmeden yapıyorlardır.” diye düşünüyorum ama yine de bu toplumdaki hava, atmosfer bizleri de etkiliyor tabii ki.

Gazetecilikle ilgili ilişkilerinize geleyim. Bunları biraz kinayeli sorduğunuzu düşünüyorum, muhabir-kaynak ilişkisi, güvenip güvenmediğiniz insanlar... Tabii ki güvendiğiniz insanların haberlerini yayınlarsınız. Taraf gazetesi bugüne kadar bütün gazetelere gelen belgeleri yayınlama cesareti gösterdiği için bu kadar gündemde. Ahmet Altan’ın açık bir çağrısı olmuştu yakın zamanda: “Buyurun, bir havuz oluşturalım. Bize gelen belgelerin hepsini ortaya koyalım, yayınlatabiliyorsanız yayınlayın –diğer gazeteler için- böylece kaynakların kimler olduğunu da öğrenmiş olursunuz.” dedi ama hiçbir gazete buna yanaşmadı. Dolayısıyla haber kaynaklarımızın güvenilirliği bugün açılan davaların mahkemelerce, Türkiye Cumhuriyeti mahkemelerince mahkûm edilmesinin de bir delil olduğunu düşünüyorum. Ayrıca, biz bunu kamu yayıncılığı ilkesi gereği yapıyoruz. Türkiye’nin en önemli demokratikleşme davalarında elinize birtakım resmî belgeler geliyorsa, birilerinin önce “kâğıt parçası” dediği, “ıslak imza değil” dediği, sonra da kabul ettiği askerî savcılık tarafından bile, Taraf’ın yayınlarının haklı olduğunu gösteriyor bence.

“Önce insan mısınız, gazeteci misiniz?” dediniz. Tabii ki insanım. Gazeteciliğin de çok fetişleştirilecek bir şey olduğunu düşünmüyorum. Bir meslek türüdür. Basın kartı olması insanın soruşturmaya, kovuşturmaya uğramaması için bir gerekçe olamaz. Yani basın kartınızın olması sizin soruşturma ve kovuşturmaya uğramama, dokunulmazlığınızın bir göstergesi olmadığını düşünüyorum. Benim mahallemün kasabı da bir suç işlediğinde ya da çok ciddi bir suçla suçlandığında yargılanıyorsa gazeteciler de yargılanabilir, herkes yargılanabilir.

İktidar yanlısı olduğumuzu düşünmüyorum. Bugün en çok hakkında dava açılan gazetecilerden biriyim, gazetem de öyle. Bizzat Başbakanın dava açtığı genel yayın yönetmenleri bu gazetede yer aldı. Hâlâ da sürüyor davalarımız. Eğer böyle bir tavır varsa herhâlde iktidar yanlısı ya da yandaş sıfatını hak eden en son gazete Taraf gazetesi dir diye düşünüyorum.

Otosansürün olmadığı yegâne gazetelerden birisinin Taraf olduğunu düşünüyorum. Bugüne kadar en rahat... Diğer gazetelerimde de çok sorun yoktu, haklarını teslim etmem gerekiyor ama merkez medyaya oranla her türlü iktidar odağından uzak durduğumuz için çok rahat muhalefet edebildiğimi ve yazabildiğimi düşünüyorum. Otosansür de bu bağlamda en az... Tabii ki uyguluyoruzdur yani bunu

söylesem yalan olur, onu çok açıkça söyleyeyim. Gazetecilik yapan herkes de bilir, herkesin bir kriteri vardır. Bazen dostlarınızı kırmamak için yazamazsınız, bazen bazı insanlarla tanıştığınıza inan edersiniz, dost olursunuz, onlar hakkında bir şey yazamazsınız filan. Bu, insani bir şeydir. Demin sorduğunuz soruyla da bağlantılı çünkü önce insanız, gazeteciler de robot değil.

İnternet gazeteciliği hakkındaki şeylerinize katılıyorum. Gazeteciliğin son dönemdeki seyriyle alakalı bir şey bu. Basın emekçilerine yeterli hakları tanımazsanız, onların çalışma kapasitelerinden de tam yararlanamıyorsunuz. İnternet gazeteciliği biraz bunun önüne geçiyor bu dönemde ve kopya habercilik çok fazla yapılıyor.

Hızlıca cevap vermeye çalıştım Mehmet Bey, bilmiyorum yeterli oldu mu?

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Çok teşekkür ediyorum Melih Bey samimiyetinizden dolayı. Ben gerçekten samimi olduğunuza da inanıyorum. Bu süreçte bir bilgimi de paylaşayım. Yani sesin cızırtılı olması, uzaması, yankı yapması filan o sizin dinlendiğinize delil teşkil etmiyor. Çünkü öğrendik ki biz huzuru kalple bizi dinliyorlarmış. Dolayısıyla hiçbir şey yok, fark etmiyoruz. Bu konuda rahat olun.

TARAF GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ MELİH ALTINOK – Anladım, tamam.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – “Yasa dışı dinlemediğimiz için huzuru kalple dinliyoruz.” dedi.

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Huzuru kalple dinliyoruz. Yani bunu her anlamda... Yani anlaşılmıyor.

“Yayınladık, savcılığa verdik.” dediniz bu Balyoz’la ilgili. Yalnız orada çok ikna olmadığımı da paylaşmak isterim sizinle çünkü oradaki verilerin dijital, yani üretilmiş -tınak içinde- delil olduğu zaman içerisinde de ortaya çıktı. Ama ben gene de samimiyetinizden dolayı teşekkür ederim.

TARAF GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ MELİH ALTINOK – Üstat, sağ olun. Balyoz konusunu uzatmak istemem ama “Üretilmiş delil.” dediğiniz şey bugün mahkemede hüküm verildi ve o belgelerin, balyoz belgelerini bizim yazdığımız bile iddia edildi. Hayatımız boyunca bu kadar yazı yazmamıştık, kimse yazmamıştır. Önce denildi ki: “Bu belgelerin yazıldığı hard disk ortaya çıkmalıdır.” Gölçük’te Donanma Komutanlığının karolarının altında o belgeler çıktı, o bilgisayar da çıktı, o hard disk de çıktı. Yani Balyoz’u özellikle konuşmak istemiyorum ama mahkemenin verdiği Balyoz kararının üzerine de bu belgelerin gerçekliği üzerine konuşmak...

BAŞKAN – Kaldı ki ben buradan bir müdahalede bulunayım. Sayın Kesimoğlu, biz biliyorsunuz zaten çoğumuz hukukçuyuz. İlke kararını tekrar hatırlatmak durumunda kalıyorum. Yargılaması devam eden süreçlerle ilgili olarak delilleri tartışma şansımız, takdir edersiniz ki zaten yok ama...

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Sayın Başkanım, öyle bir tartışma içine girmedim. Sadece samimi bir biçimde ikna olmadığımı belirttim.

BAŞKAN – Hayır, hayır ama sordunuz. Eyvallah, buna itirazım yok ama sonuçta “Bu delildir, değildir.” şeklinde beyanlar teknik olarak delilin hukuki niteliğini tartışma anlamındadır. Onun için, bunu yapmamaya özen gösterelim diyorum.

Evet, Sayın Kaplan, buyurun.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Aslında Komisyonumuzun, özellikle medyanın farklı kesimlerini dinleyerek medyanın gizli dinleme, yasa dışı ve etik dışı bazı kayıtları, kaset, İnternet, CD, vesaire şantaj, sosyal medyaya kadar olan iletişimin de bazı kesimlerin de buna karıştığı yönünde. Bununla ilgili çok konuşmalar oldu.

Ben farklı bir şeyden sormak istiyorum. Özellikle ülkemizde Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’ne taraf olmasına rağmen çok ciddi bir şekilde “muhalif basın” dediğimiz ana akım medya dışında muhalif basın olarak adlandırılan basın üzerinde, hem yargının hem bürokrasinin çok ciddi baskılar uyguladığı ve bunun yeni olmadığı, cumhuriyet tarihiyle eş değer olduğu dikkate alındığı zaman acaba muhalif basın potansiyel bir suçlu olarak sürekli olarak kolluğun, jandarmanın, emniyetin - MİT ayrıca yapıyor- potansiyel müşterileme alanı içinde midir? Yani öyle bir izlenim edindiniz mi? Bu tutuklu gazeteciler davaları, iddianame biçimleri size böyle bir izlenim veriyor mu? Bu bir siyasi erkin muhalif basına baskısı şeklinde mi tecelli ediyor, yoksa o dinlemeyi yapanların işgüzarlıkları düzeyinde mi ortaya çıkıyor, yoksa yargının mı bu konuda, yoksa hepsinin beraber mi? Bu konuda düşüncelerinizi öğrenmek istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

TARAF GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ MELİH ALTINOK – Hasip Bey, siz benden daha iyi biliyorsunuz aslında süreci. Ben de Özgür Gündem’de kısa bir süre yazdım. Bu ülkede herkes eşit, bazıları daha eşit. O dönem gazeteciler açıkça öldürülüyorlardı, 100’e yakın belki gazeteci katledildi. Bunların çoğu da Kürt muhalefetinden gazetecilerdi. Burada siyasi erkin her dönem bir baskısı olduğunu düşünüyorum muhalifler üzerinde, muhalif gazeteciler üzerinde. Bu da biraz eşyanın tabiatı gibi herhâlde. Bugünle sınırlı değil ama her dönem vardır. Fakat bir kıyaslama yaparsam eskisine oranla çok iyileşme olduğunu söylemem gerekiyor. Bunu medyanın içerisinde olan birisi olarak söyleyeyim. Tutuklu gazeteciler konusunda ikiye ayırmak gerektiğini düşünüyorum. Bazı isimlerin mağduriyetleri üzerinden tutuklu gazetecilik konusu bugün tartışılıyor ama o isimleri ben şey demek istemiyorum; gazeteciler midir, değiller midir, böyle bir tartışma içerisine girmek istemiyorum ama suçlandıkları fiilin gazetecilikle alakalı olmadığını düşünüyorum. Bu anlamda da Mehmet Bey’in sorusuna cevap verirken söylediğim şey gazeteci olmak size dokunulmazlık zırhı tanımıyor. Eğer siz bir darbe iddianesiyle, suçlamasıyla ilişkilendiriliyorsanız, bununla ilgili ciddi deliller varsa yargının elinde, gerekliliği neyse ceza kanunlarına göre yerine getiriliyor. Ceza kanunlarının ne kadar hakkaniyete uygun olduğu ayrı bir tartışma konusudur. O konuda eleştirilere katılırım ama bunların hepsini bir cephede değerlendirmemek gerektiğini düşünüyorum. Birilerinin işgüzarlığı mıdır? Tabii ki

öyle değildir. Bunların örgütlü bir faaliyet olduğunu, siyasal iktidarın bu işte mutlaka etkinliğinin olduğunu düşünüyorum ama bugün tutuklu bulunan gazeteci arkadaşlarımızın büyük çoğunluğunun yargının o jüristokrasi zihniyetiyle mahkûm edilen insanlar olduğunu da biliyorum. Hepsi de son dönemdeki bu süreçle alakalı davalardan yargılanmadığını biliyorum. Bilmiyorum sorunuza cevap oldu mu ama muhalif basın üzerinde bir baskı her zaman vardı, bugün de var, kuşkusuz bunu inkâr edemem. En azından kendi yargılandığımız davalar için söyleyebilirim bunu. Ama genel olarak eski sürece göre bir iyileşme olduğunu düşünüyorum ben.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Tunç, buyurun.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Melih Bey'e ben de teşekkür ediyorum Komisyonumuzu aydınlattığı için. Tabii, valizden bahsedildi. Burada valizi teferuatıyla tartışacak noktada da değiliz. Ama şunu ben ifade etmek istiyorum. Bu valizden yasa dışı dinlemeler yapan, hukuksuzluk yapanların da nasıl deşifre olduğunu hep beraber kamuoyu görmüş oldu. Keşke bu valizler 27 Mayıs öncesinde de çıksaydı, 12 Mart öncesinde de çıksaydı, 12 Eylül öncesinde de çıksaydı, 28 Şubat sürecine giderken de böyle valizler ortaya çıksaydı da Türkiye o antidemokratik süreçleri yaşamıyorsa bugün Türkiye çok daha farklı noktada olurdu.

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Ya da valizlik malzeme olmasaydı.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Tabii ki, keşke valizlik malzemeler olmasaydı. Yani aslıolan da o. Valize malzeme üreten kaynaklar olmasaydı. Yani “Hırsızın hiç mi suçu yok?” demek lazım burada.

Şimdi “Devlet içerisindeki derin odaklar zayıfladıkça bu sorun da gündemden kalkar ya da azalır.” dediniz. Son zamanlarda devlet içerisinde derin odakların zayıfladığını ve bu konudaki yasa dışı dinlemeler noktasındaki endişelerin de zamanla azalabileceği yönünde ben bir kanaat edindim. Bir de, bu yasa dışı dinlemelerin sadece derin odaklar değil birtakım siyasi çekişmeler, parti içi mücadeleler, ticari çekişmeler nedeniyle de olabileceğini ifade ettiniz. Gündemde olan, tabii yargının soruşturduğu konulara bizim yorum yapmamız mümkün değil ama sürekli bize sorulan “Yasa dışı dinleme komisyonu Deniz Baykal'ın kasetini aydınlatacak.” ya da “MHP Genel Başkan yardımcılarının başına gelen olayları açıklığa kavuşturacak, bu konuda nereye kadar vardı çalışmanız?” diye soran arkadaşlarımız oluyor, gazeteciler oluyor. Bu olaylarla ilgili yani soruşturmaya etki edecek şekilde değil de, sizin tahmininiz genel olarak bu olaylar gerçekleşti, nerelerden kaynaklanabiliyor? Bu konuda yorumunuzu alabilir miyiz?

TARAF GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ MELİH ALTINOK – Tabii ki sorunların aşılabileceğini düşünüyorum. Türkiye Cumhuriyeti şeffaflaştıkça, demokratikleştikçe, Avrupa Birliğiyle ilişkilerini geliştirdikçe, demin söyledim “eğitim şart” demek istemedim ama bu tarz şeylerin siyasi kültürden, pratikten kalkacağını düşünüyorum. Böyle bir iyi niyete sahibim.

Sayın Baykal ve MHP'yle ilgili olarak, ben bunların parti içi muhalefetin yaptığı bir şeyden ziyade son dönemle alakalı bir süreç olduğunu düşünüyorum. CHP'de bir dizayn projesi, MHP'de bir dizayn projesi olduğunu düşünüyorum. Son dönemde bazı AK PARTİ'nin karşısına güçlü bir iktidar odağı yerleştirmek isteyenlerin projesinin sonucu olduğunu düşünüyorum. Zaman zaman buna dair yorumlar da duyuyorum. Şey demek istemem: Her şeyi İsrail'e bağlayan, ABD'ye bağlayan o paranoyak zihniyete sahip değilim ama küresel belki ilişkileri de olabilir fakat Ergenekon'un bazı unsurlarının bu süreçte etkili olduğunu düşünüyorum. Bu da benim yorumum. "Elinizde kanıt var mı?" diyeceksiniz. Pek çok şeyi söyleyebilirim. Yıllardır yazı yazıyorum, bununla ilgili görüşlerimi de ifade ediyorum. Ama bir dizayn projesi olduğu çok açık bence. Özellikle CHP süreci için. Sayın Baykal'ın tasfiyesi, böyle bir kaset operasyonu, hemen seçimler öncesi Sayın Kılıçdaroğlu'nun daha sonra parti genel başkanlığına atanması. Bunların örgütlü bir yapının faaliyeti olduğunu düşünüyorum. Ortaya çıkartılmasının -daha bugüne kadar, üzerinden bir sürü zaman geçti- nedeninin de bu yapı olduğunu düşünüyorum. Siyasal iktidarın da bu noktada eleştirilmeyi hak ettiğini düşünüyorum. Bu yapılarla kararlı bir mücadele için siyasi iradenizi arkasına koyuyorsanız -bunun içerisinde bazen muhaliflerinizin mağduriyetlerini gidermek de vardır- bu yapı size dokunmadı diye üzerine gitmiyorsanız yani kurumsal olarak bu tasfiyenin içerisine girmiyorsanız, kararlı bir irade koymuyorsanız dönüp dolaşıp geleceği yer siz de olabilirsiniz, Türkiye demokrasisi de olur. Bu anlamda kesinlikle ortaya çıkartılması için siyasetçilerin kararlı bir iradesine ihtiyaç var diyorum ben.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Uçar, buyurun.

BİLAL UÇAR (Denizli) – Sayın Altınok, tekrar hoş geldiniz.

TARAF GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ MELİH ALTINOK – Hoş bulduk.

BİLAL UÇAR (Denizli) – Bilgileriniz için teşekkür ediyorum.

Tabii, Komisyonumuz kurulurken de, toplumdaki o paranoyayı nasıl ortadan kaldırebiliriz... "Hiç ben dinlenmiyorum, bu konuda bir endişem yok." diyene rastlamıyoruz. Herkes "Dinleniyordum." diyor. Hakikaten bu çok ciddi bir endişe kaynağı.

Bugüne kadar biz resmî kurumlara gittik, onları dinledik, bize briefing verdiler. Hepsine gittik. Onlar tertemiz, yasa dışı hiçbir şey yok. Özellikle TİB kurulduktan sonra, tek merkezden bu dinlemeler yapıldıktan sonra, işte "Her şey hukuki..." Bize anlatılan bu ama bu tabloda töhmet altında kalan da bu kurumlar ve maalesef onu haklı kılacak malzemeler de var. Dün özellikle hem Abdülkadir Selvi hem Ertuğrul Özkök bu konuda bize bugüne kadar çok net bir şeyler söyledi, bir de şimdi biraz siz söylediniz. Gerçi sabah Metehan Bey de samimi şeyler anlattı ama. Yani bu konuda herkes şikâyetçi ama hiç kimse "Bunu nasıl ortaya çıkarabiliriz?" dediğimizde çok net bir şey söylemiyor. Haber kaynağınız gizli, doğru, açıklamazsınız ama biz bunu nasıl engelleyeceğiz? Bu haber kaynakları resmî kurumlardansa biz bu komisyon çalışmaları sonunda bir yasal düzenleme yapıp eksikliği gediği ne var ona

bakabiliriz ama orada bir zafiyet olduğu belli. Yani bu gelen birtakım dinlemelerin, izlemelerin resmî kanallardan olduğu anlaşılıyor. Siz bu gelen bilgi kaynaklarına nasıl itibar ediyorsunuz? Bunun hem toplumu rahatsız edebileceğini düşünüyorsunuz ama hakikaten yaptığınız yayınlarla da Türkiye’de bir çığır açıldı. Bunu demokrasi mücadelesi adına yaptığınızı da söylüyorsunuz. Taraf olunduğu zaman herkes bir tarafından bakıyor. Yani kimilerine göre deliller üretilmiştir, kimilerine göre kesindir ama böyle bir şey yok. O yargının işi, bizim işimiz değil.

Burada, siz, basın olarak, bu aşamadan sonra, hem siz şahsen kendinizin hem toplumun bu endişesinin ortadan kalkması adına gerek kendi basın meslek ilkelerinizi gözden geçirmeyi veya Basın Konseyi, Gazeteciler Cemiyeti ortak bir karar alıp “Bu tür şeyleri nereden gelirse gelsin, insan hayatını, insanın hakikaten toplum içinde itibarını yerle bir eden bu tür şeyleri yayınlamayalım, biz basın olarak böyle bir karar alalım.” diye düşünüyor musunuz?

TARAF GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ MELİH ALTINOK – Öncelikle basın meslek ilkelerini falan her dönem yayınlıyor, bütün gazeteler her yıl basın meslek ilkeleri, etikle ilgili şeyler yayınlıyor. Gazeteciler Cemiyetinin ya da o tarz örgütlenmelerin de bu konuda zerre kadar etkisi olacağını düşünmüyorum. Bunca yıl bize nasıl gazetecilik yapılmayacağını öğretiler. O anlamda, etikle ilgili oradan gelebilecek bir şeyin de tüm basını, medyayı etkileyeceğini, bağlayacağını da düşünmüyorum. Ama şunu konuşmamın başında da söylemişim. Yani Sema Pişkinsüt karakolları geziyordu, Filistin askısını getirmişti. Bir tek örnek gibi konuşuluyordu ama o dönem insanlar cezaevlerinde işkence görüyordu. Siyasal iktidar bu konuda kurumları denetlemekle sadece bu sürecin önüne geçemez, bunlara çok ağır yaptırımlar da getirmesi gerekiyor. AİHM’de, şurada, burada mahkûm olduğumuz davalarda onların sorumlularının rücu edilmesi de tıpkı işkence davalarında olduğu gibi etkili olabilir. Yani siyasal iktidar nasıl “İşkenceye sıfır tolerans konusunda kararlı bir politika izleyeceğim.” diyorsa, bu konularda da kararlılığını belirtmesi gerekir. Bu Hükûmetin, Parlatmentonun sorumluluğunda olan bir şey. Gazetecilerin de, konuşmamın başında söylediğim gibi, buna itibar etmeyeceklerini göstermeleri, en azından şöyle bir ayırım yapmamız gerekiyor ama birtakım belgeler, resmî antetli kâğıtlar da geliyorsa ve bunları kurum içerisinde birileri getiriyorsa dünyanın her yerinde bu belgeler yayınlanır.

BİLAL UÇAR (Denizli) – Doğru mu sizce?

TARAF GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ MELİH ALTINOK – Pekâlâ yayınlanır. Kamuoyunun yararı varsa, kamu yararı varsa, gazeteci bu süzgeci, bu değerlendirmeyi buna uygun olarak yapabilir diye düşünüyorum. Mesela, WikiLeaks belgeleriyle yayınlanmasının hiçbir sorun olmadığını, hatta birçok şeye de şeffaflaşmaya da destek sağladığını düşünüyorum tıpkı Ergenekon ve Balyoz davalarının belgelerinin, delillerinin ulaşanlarının yayınlanması gibi.

Bu konuda tartışmayı uzatmak istemem ama Türkiye Cumhuriyeti mahkemelerinin delil olarak kabul ettiği, hatta bunlarla ilgili kararlara vardığı şeyleri doğru mudur, değil midir tartışması

başka bir konu ama bunları dünyanın neresine götürürseniz delildir, önemli açıklamalardır. Örneğin, TSK'nın içerisinde biri getirip bu belgeleri size veriyorsa o kurum içerisinde yer almış, bence muteber bir isimdir de eğer oysa ya da polis içerisinde birisi geliyorsa ya da bir siyasi geliyorsa. Bu da herkesin gazetecilik anlayışıyla ilgili ama dünyanın her yerinde de bunların kaynak olarak kabul edildiğini düşünüyorum.

Şunu söyleyeyim: Yayınladıklarımız yayınlamadıklarımızın belki binde 1'i bile değil yani korkunç bir akış var. Çünkü insanlar Taraf gazetesinin bunları yayınladığını biliyor, bu basirete sahip olduğunu biliyor.

BİLAL UÇAR (Denizli) – Yani cesaretinizden dolayı mı size getiriyorlar?

TARAF GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ MELİH ALTINOK – Yani şöyle bir şey düşünün: Yayınlanmayacağı yere niye verirsiniz? Eskiden şöyleydi: Polis adliye muhabirleri diyelim. Vatandaşın birisi işkence görüyor, polis adliye muhabirini arıyor. O polis-adliye muhabiri ilişkisi iyi olmak zorunda komiserlerle, polislerle. Açıyor, hem o polise, komisere vatandaş şikâyet ediyor “Ağabey, böyle böyle birisi geldi.” diyor, hem o vatandaşın başına ikinci kere iş açılıyor. Siz bir belgenin yayınlanmayacağını bile bile, başınıza iş açılacağını bile bile niye götürüp veresiniz başka yerlere? Doğal olarak yayınlanacak yere götürüp veriyorsunuz bunu. Taraf gazetesinin de böyle bir konumu olduğunu düşünüyorum. Biz de bunları ciddi bir süzgeçten geçirip yayınlıyoruz ve bugüne kadar yayınladığımızda yalan çıkan, karşılığı çıkmayan -kuşkusuz hatalar yapıyoruzdur, biz de gazetecilik yapıyoruz ama- çok büyük oranda yayınladığımız belgelerin doğru çıktığını da görüyoruz.

BİLAL UÇAR (Denizli) – Belgeler size resmî kaynaktan mı geliyor?

TARAF GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ MELİH ALTINOK – Bilmiyorum Mehmet Baransu'ya bavulu kimin verdiğini.

BİLAL UÇAR (Denizli) – Sizin kanaatiniz?

TARAF GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ MELİH ALTINOK – O kadar belgeye herhâlde birisi sahip oluyorsa sanıyorum o ilişkilerin içerisinde olan insanlardır ama somut bir bilgim yok, ne söylesem yalan olur. Kanaatim öyle olduğu yönündedir ama çok da iyi bir iş olduğunu düşünüyorum. Balyoz ve Ergenekon'un, bugün müzakere, barış sürecinde de o davalar açılmasaydı bu aşamaya gelinmeyeceğini düşünüyorum. O yüzden de çok hayırlı bir iş yaptığını düşünüyoruz. Tabii, içimiz çok rahat.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Buyurun Sayın Havutça.

NAMIK HAVUTÇA (Balıkesir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Altınok, hoş geldiniz.

TARAF GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ MELİH ALTINOK – Hoş bulduk.

NAMIK HAVUTÇA (Balıkesir) – Sizi burada görmekten biz de, bilgilerinizden, görüşlerinizden yararlanmaktan mutlu olduğumuzu ifade etmek istiyorum.

Tabii, Taraf gazetesinin biz bağımsız yargıdan, hukuk devletinden, demokrasiden, özgür ve bağımsız basından yana taraf olduğunu düşünmek istiyoruz, öyle olduğunu... Kuşkusuz bir zamanlar Türkiye’de -demin arkadaşlar da ifade etti- darbelerin yaşandığı, özgürlük ve demokrasiye giden yolda çok büyük bedellerin, acıların yaşandığı süreçlerden sonra Türkiye’de artık askerî vesayetlerin olmaması ve gerçek ve özgürlükçü bir demokrasinin olması konusunda toplumun tüm kesimlerinde ortak bir görüş oluştu. Şüphesiz, bütün siyasi partiler, demokrasinin temel unsuru olan siyasi partiler, demokrasimizin vazgeçilmez ana unsurları olarak, hiç kuşkusuz, Türkiye’de özgürlükçü, çoğulcu bir demokrasinin yerleşmesi adına -ve bunun da en temel koşullarından bir tanesi özgür ve bağımsız bir basın ve bağımsız bir yargı- bu anlamda çalışmalarını tüm şey sürdürüyor.

Şimdi, sizin de bu noktada... Hakikaten çok ilgiyle izledik o süreci, Türkiye’nin askerî vesayetten kurtulması adına taraf oldunuz ve biz de bu çizgiyi destekledik. Ancak, daha sonra gazetenizin bazı yazarları askerî vesayetin yerini sivil bir vesayetin almaya başladığı noktadaki görüşlerini ifade ettiğinde bu sefer iktidarın sopasıyla karşılaştılar ve Taraf gazetesi bir şok yaşadı. İşte, bir baktık ki Taraf gazetesinin bütün yazarları dinlenmeye başlandı. İşte, Mehmet Altan’dan tutun, Yasemin Çongar... İşte, mahkemelere yansıdı. Mehmet Altan’ın kod adıyla dinlendiği vesaire şeyleri ortaya çıktı. Şimdi, bu durum karşısında siz Taraf olarak ne hissettiniz? Yani verdiğiniz bu mücadele çerçevesinde Taraf gazetesinin yazarlarının neden izlendiğini sorguladınız mı? Bu konuyla ilgili, Taraf olarak tutumunuz ne oldu? Birincisi bu.

Şunu söyleyeyim: Tabii ki biz, Cumhuriyet Halk Partisi olarak ve ben Namık Havutça olarak, hakikaten, demin altını çizdiğim, Türkiye’de bağımsız yargıdan, hukuk devletinden, gerçek demokrasiden, özgür bir basından ve her türlü vesayetten kurtulmuş bir Türkiye adına verilen mücadelenizin doğru olduğunu da ifade etmek istiyorum. Yani aslında bütün basının öyle olması gerekiyor. Ancak, tabii ki sizin yazarlarınızın da çok güzel ifade ettiği gibi, hiçbir vesayetin olmaması adına.

Bu çerçevede, Mehmet Altan’ın ve diğer o demin ismini saydığım yazarların dinlenmesi gazetenizin çizgisinde ya da çalışanlar arasında ya da üzerinde bir baskı oluşturdu mu? Siz de bu gazetenin, Taraf’ın bir yetkilisi olarak, yaptığınız çalışmalarda attığınız adımların bundan sonra üzerinizde bir baskı, bu dinlemelerin, işte yazarların üzerindeki o dinleme ve baskıların çizginizde... Sizin de yaptığınız, haber kaynaklarınızla yaptığınız iletişimin bir gün önünüze suç olarak, suçun bir iddianamesi olarak konulabileceğini, herhangi bir şey hissettiniz mi?

Bir diğeri de çokça yayınlandı sizde bu belgeler, gazetenizde. Kim verdi bunları, kimler verdi? Bu yasa dışı dinlemeleri, örneğin mahkemelerde avukatların bile ulaşamadığı, gizlilik kararı olan

belgeleri avukatlar bile bilmiyordu ama gazetenizde bunlar çokça yayınlandı. Bunları size kim ve kimler verdi? Bunların faileri kimdir? Bu konuda da bizi aydınlatırsanız sevinirim.

Teşekkür ederim.

TARAF GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ MELİH ALTINOK – Dinlemelerin açığa çıkması bize sadece malumun ilanı olarak geldi. Yani Yasemin Çongar'ın, Markar'ın, Mehmet Baransu'nun bahsettikleri -zaman zaman başka isimler de katılıyor bunların içerisine- malumun ilanıydı. Biz siyasal iktidara muhalefet etmeye başladık da dinlenmeye başladık diye böyle bir milat yok, böyle bir ayırım yok. Sürekli dinleniyorduk, ortaya çıkmaları yeniydi. Bunu da hepimiz öğrendik. Zaten dinleme faaliyetinin de daha önceki tarihe ait olduğunu hepimiz gördük ama bu dinlenen isimlerin hiçbirisi zaten bu süreçten yeni mağdur olan isimler değil. Ömrümüz boyunca herhâlde bunları çekiyoruz; Mehmet Ağabey de, Yasemin Çongar da, hepimiz de, bütün arkadaşlarımız da. O yüzden, edimlerimizde bir değişiklik olmadı ki, Taraf, AK PARTİ'ye karşı, siyasal iktidara karşı muhalefetine bugün başlamış ya da son bir yıllık, Silvan saldırısından sonra Ahmet Altan'ın yazılarıyla başlamış falan değil, "Paşasının Başbakanı" manşeti de atmış bir gazetedir. Bu anlamda en sert eleştiriler de AK PARTİ'ye yöneltilmiştir. Hatta hiçbir yayın organının, kendine "Muhafim." diyenlerin de bu kadar sert olduklarını düşünmüyorum. Zaman zaman eleştirebiliriz bu dili ama muhalefet etmemizin bir miladı olduğunu düşünmüyorum.

Şöyle bir şey duyuyorum sürekli: Hani, yargının bugünkü bu demokratikleşme davalarında, Balyoz, Ergenekon davalarında her türlü ediminden biz sorumlu değiliz. Biz de bunları çok sık eleştiriyoruz. Biz bu belgelerin gerçek olduğunu, bu darbe girişimlerinin gerçek olduğunu düşünüyoruz ama yargının kılıcını nasıl salladığı, hangi sertlikte salladığı, ne kadar vicdani olduğu noktasında savunmak durumunda değiliz. Ben de çok zaman eleştiriyorum. "Balyoz davasında daha hakkaniyetli kararlar alınabilirdi." diyorum, "Ergenekon'da yine alınabilirdi." diyorum veya KCK davasında. Ama yani yargının edimlerinden dolayı biz sorumlu değiliz. Yargının yıllardır gelen o ceberut anlayışı bugün de pekâlâ sürüyor. Bugün cezaevlerinde on binlerce insan var, bunların çoğu siyasi tutuklular, yıllardır muzdarip. Bir arkadaşım var, on bir yıldır tutuklu, örgüt üyeliğinden yargılanıyor, Erol Zavar, mesane kanseri. Örneğin bu insanlar daha önce de bu mağduriyetlerini yaşıyorlardı. Bugün birileri mağdur oldu diye bu durum ortaya çıkmış falan değil ama tabii ki kötü, örnek olamaz. Bunun iyileştirilmesi için görev yapmak gerekiyor. Bu da herhâlde sizlerin görevi, Parlatmentonun.

"Bu belgeleri bize kim verdi?" konusunda, yani bana ulaşan belgeleri tabii ki açıklamayacağım haber kaynaklarımı ama bu ilişkilerin içerisinde olan isimler olduğunu söyleyeyim. Çünkü resmî antetli kâğıtlar, o CD'ler, şunlar bunlar birilerinin eline geçiyorsa, kuşkusuz ki o ilişkilerin içerisinde insanlardır. Kendi ifadelerine göre, bizim söylediğimiz gibi, onlar da vicdani sorumluluklarını yerine getirdiklerini, Türkiye'nin demokratikleşmesi için, bu sürecin açığa çıkması için bir risk aldıklarını söylüyorlar. Ben de beyan esastır diye düşünüyorum, onların bu sözlerine itibar ediyorum.

Neticede de demin söylediğim şeyi yineleyeceğim, bunların da bir yerde üretilmediği, sahte olmadığı da bugün mahkeme sonuçlarıyla ortaya çıkıyor.

Şu konuyu atlamamak gerektiğini düşünüyorum, demin Hasip Bey'e de söyleyecektim, onu unuttum: Siyasal iktidarların, politikacıların, iktidar odaklarının birtakım baskıları kuşkusuz ki gazeteler üzerinde var ama gazetecilerin de bu ilişkilerini biraz sermaye bakımından da sorgulamaları gerektiğini düşünüyorum ben. Bu sermaye yapısı sorgulanmadığı sürece gazeteciler, isterse siyasal iktidar üzerlerinde hiçbir baskı uygulamasın, yine kendi otosansür mekanizmalarını geliştireceklerdir. Ama siz bugüne kadar böyle bir medya yapılanması içerisine girmişsiniz, TSK'nın bazı unsurlarıyla çok yakın faaliyetlerde bulunmuşsunuz, bizzat onların antetli kâğıtlarıyla haberler yapmışınız, sonra götürüp o haberleri onlara onaylatmışınız ya da büyük sermaye gruplarıyla ilişki içerisinde olmuşsunuz, bu da sizin bağımsızlığınızı etkileyen faktördür. Bence bu konu konuşulurken, katılıyorum size, siyasal iktidarın baskısı sonuna kadar eleştirilmelidir, bunlardan muzdarip olan insanlardan biriyim ama bu sermaye ilişkisini de medyanın oturup sorgulaması gerektiğini düşünüyorum ben. Bilmiyorum cevap oldu mu Namık Hocam.

BAŞKAN – Son olarak, Sayın Başer, buyurun.

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Ben de açıklamalarınızdan dolayı teşekkür ediyorum.

Özellikle devlet içerisindeki derin yapılaşmaların gün geçtikçe zayıflamasından dolayı yasa dışı dinlemelerin de azalacağı noktasındaki görüşünüze katıldığımı belirtmek istiyorum.

Biraz önce soru soran arkadaşların bir kısmı şöyle bir değerlendirme yapmayı... Veya ben öyle anladım, öyle düşünüyorum. İktidarların basın üzerindeki baskılarının özellikle AK PARTİ iktidarıyla beraber arttığı imajı vermeye çalıştıklarını düşünüyorum. Şöyle ki: İşte, sizin Taraf gazetesinin çıkmaya başladığı andan itibaren askerî vesayete, idari vesayete ve bürokratik vesayete karşı duruşunuzu desteklediklerini, ancak, AK PARTİ'yle birlikte, özellikle 2010 referandumundan sonra, Türkiye'nin biraz daha hukuk devletine doğru adım attığından sonra, bu sefer sivil diktadan bahsedilir duruma geldikleri, öyle bir imaj verilmeye çalışıldı. Ben şu manada sormak istiyorum yani bundan da güç alarak: 2002 öncesindeki Türkiye ile bağımsız yargı noktasında, hukuk devleti noktasında, demokrasi noktasında ve özgürlükler noktasındaki durumumuz ile 2002'den sonraki, özellikle basına sansür noktasında veya özgürlükler noktasındaki Türkiye'yi nasıl algılıyorsunuz, nasıl değerlendiriyorsunuz? Bunu sormak istedim.

BAŞKAN – Yasa dışı dinleme ve izleme bağlamında da düşünerek tabii ki.

TARAF GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ MELİH ALTINOK – Demin dediğim gibi, yani kötü, örnek olmaz. “Eskiden çok kötüydü, şimdi daha iyi; bu yeterli.” falan demiyoruz. “Yetmez ama evet.” diyorduk biz mesela, bunun mantalitesinin dayandığı şey buydu. Hakikaten 90'lar çok kötüydü, demin de söyledim. Yani 100'ü aşkın gazetecinin sokak ortasında katledildiği ve devletin

eliyle katledildiği bir ortamdan bugün geldiğimiz nokta tabii ki daha iyidir, anlatabiliyor muyum? Baskı anlamında da bu çok...

NAMIK HAVUTÇA (Balıkesir) – Yani “100 tane gazetecinin tutuklu olduğu bir ortam iyidir.” diyorsunuz.

TARAF GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ MELİH ALTINOK – 100 tane gazetecinin öldürülmesine göre... Demin bir girizgâh da yaptım Namık Bey. Yani “İyidir, buna fitim.” demek mümkün değildir kuşkusuz üstat ama böyle bir kıyaslama yapacaksam da o kadar vicdansız olduğumu düşünmüyorum, sadece bunu söyleyeceğim. Yani bugün deniliyor ya “12 Eylül öncesini arayan”, biz...

NAMIK HAVUTÇA (Balıkesir) – Avrupa Birliği raporlarını okuyorsunuz herhâlde.

TARAF GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ MELİH ALTINOK – Ya, 90’larda hakikaten ensemizde boza pişirilirken birileri demek saraylarda yaşıyordu ki 90’ların daha iyi olduğunu söyleyebiliyor, bir asrı saadet dönemi gibi sunuluyor. 17.500 faili meçhulün tamamının neredeyse işlendiği dönem 90’lardı, bire bir devlet eliyle.

NAMIK HAVUTÇA (Balıkesir) – Kötü örnek emsal olmaz.

TARAF GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ MELİH ALTINOK – Onu da söyledim, özellikle söyledim ama bir kıyas istediği için Sayın Vekil, böyle bir cevap vermek gerektiğini duydum.

Şeyi söyleyeyim, sivil dikta konusunda, Namık Bey’e de demin onu söylemeyi atladık. Taraf’tan Ahmet Altan’ın ayrılmasının bu süreçle alakalı olmadığını çok açık söyleyebilirim size. Eğer böyle bir şey varsa da -Ahmet Ağabey böyle bir adam değildir- Ahmet Altan eğer siyasal iktidarın baskısı varsa, bugüne kadar her şeyi söylediği gibi -kimseden çekinmez- bunu da söyler. O onun sorumluluğudur. Bir yıl önce gitmesinin, ayrılmasının karar verildiğini yönetimle duydum, bunu da söyleyeyim burada. Bir yıl önce karar verilmiş bir süreç. Ahmet Ağabey’e kimsenin “Gazeteden git.” diyebileceğini düşünmüyorum. O da zaten böyle bir şey olsa bizlere derdi, “Devam edin.” dedi. O onun sorumluluğundadır ama böyle bir sürecin işlediğini düşünmüyorum. Kaldı ki, demin de söyledim, gazete ortada olan bir şey, niyetlerle, yorumlarla değil. Ahmet Altan gittikten sonra da bizim yayın çizgimizde herhangi bir değişiklik olmadı. Çözümünden, barıştan, demokrasiden yana; her türlü demokrasi dışı odağa karşı mücadelemizi sürdürüyoruz.

Sivil dikta konusunu da söyleyeyim madem çok soruluyor. “Sivil dikta” kavramının kendi başına amorf bir kavram olduğunu düşünüyorum. Halkın meşru temsilcileri Parlatmentonun içinden çıkıyorlarsa, buna karşı siyaset kanalları açıksa o iktidar meşrudur, dünyanın her yerinde de böyledir. Sivil dikta, eğer uygun değilse de, halkın büyük çoğunluğu onu desteklemiyorsa da sandıkta pekâlâ gönderebilir. Ama siyasal iktidarların elbette ki daha fazla iktidar hırsı vardır, dünyanın her yerinde olur; buna karşı mücadele etmek de demokratların görevidir diye düşünüyorum.

BAŞKAN – Peki, çok teşekkür ediyoruz Sayın Altınok.

TARAF GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ MELİH ALTINOK – Ben teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Hem katkılarınız için hem paylaşımlarınız için çok teşekkür ederim şahsım adına ve Komisyon üyesi arkadaşlarım adına.

TARAF GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ MELİH ALTINOK – Sağ olun.

BAŞKAN – Sizi de geciktirmiş olmadık inşallah.

TARAF GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ MELİH ALTINOK – Yo, yo.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Mediste yoklamadan...

TARAF GAZETESİ ANKARA TEMSİLCİSİ MELİH ALTINOK – Estağfurullah.

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Konuğumuz gittikten sonra bir şey paylaşmak istiyorum, diğer konuktan evvel.

BAŞKAN – Tabii, tabii, tamam, olur.

Salonu boşaltalım mı?

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Yok, söyleyeceğim çok sakıncalı bir şey değil de.

BAŞKAN – Buyurun.

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Biraz önce Değerli Milletvekilimiz “soru soranların bir kısmı” dedi. Yani o soru soranlardan bir kısmı olarak kendime bir atıf gördüm, ona dayalı olarak bir şey paylaşmak istiyorum.

Bu Komisyon, hep ifade edildiği gibi, dört parti grubunun ortak imzasıyla kurulmuş bir komisyondur ama her nedense, gelen konukların üzerinden birbirimize mesaj gönderme gibi bir rahatsızlık da var gibi hissediyorum ben. Şimdi, arkadaşlarımız kanaatlerini söyleyebilirler, 2010 referandumundan itibaren bu ülkede hukukun üstünlüğünün kurulduğu iddia edilebilir; ben tam tersini düşünüyorum. Ucundan ya da kenarından, bu ülkede hukukun üstünlüğü...

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Siz öyle deyince biz de ters algılıyoruz.

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – İzin verin de ben bitireyim.

...geçerliydi, 2010 referandumundan itibaren bu ülkede üstünlerin hukuku geçerli; bu da benim fikrimdir.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Biz de tam tersini söylüyoruz.

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Bir dakika...

Şimdi, mesela arkadaşımız “paranoya” diyerek bizi bir psikolojik rahatsızlık içerisinde gibi sunmaya çalışıyor. Diğer taraftan, arkadaşlarımız 28 Şubatla ilgili değerlendirmelerini, tespitlerini ve sorularını yöneltiyorlar; hiçbir rahatsızlığım yok bundan, sorular sorulabilir. Ama sizler iktidar partisisiniz, kazanmışsınız, daha hoşgörülü, daha kapsayıcı, daha kucaklayıcı olmak mecburiyetindesiniz. Gelen konuk üzerinden bizlere böyle bir soru yöneltilmesini ya da bir hesabın

sanki muhasebesi gibi bir algıyı ortaya koymayı doğru bulmadığımı ve rahatsızlığımın da tutanaklara geçmesi açısından bu sözlerimi paylaşmayı tercih ettim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Yani, burada eğer cevap hakkı olacaksa, bizim kesinlikle arkadaşlarımıza, gelen konuklar üzerinden laf söyleme gibi bir niyetimiz yok. Biz de bütün arkadaşlarımız konuyla ilgili sorular soruyoruz. Yani siz, tabii, konuşurken benzer ifadeleri hep Genel Kurulda da sürekli tekrarladığınız için belki sizin için normal ifadeler gibi geliyor. Yani konuşmalarınıza tutanaklardan bir baktığınız zaman, iktidar partisini ne kadar çok suçladığınızı ve...

NAMİK HAVUTÇA (Balıkesir) – Suçlama değil, eleştiri.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – ...birçok noktada da bizim bunlara cevap dahi vermediğimizi tutanaklardan görürsünüz.

BAŞKAN – Peki, bununla...

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Biraz daha özen gösterirse arkadaşlar, selamette götürürüz.

BAŞKAN – Şahsi kanaatim, gerçekten, arkadaşlarımız sağ olsunlar, bütün arkadaşlarımız o özveriye gösteriyor.

Evet, bununla bitirmiş olalım.

Abdurrahman Gök Bey, Dicle Haber Ajansından misafirimiz.

Evet, hoş geldiniz.

DİCLE HABER AJANSI HABER MÜDÜRÜ ABDURRAHMAN GÖK – Müsaadeniz varsa sesi kayıt altına almak istiyorum, sonrasında haber yapmak için.

BAŞKAN – Olur, olur. Yani biz yazılı ve görsel medyadaki arkadaşlarımıza çalışmalarımızı açtık zaten, onda bir tereddüt yok.

Sayın Gök, şahsım adına ve Komisyon üyesi arkadaşlarım adına “Hoş geldiniz.” diyorum.

DİCLE HABER AJANSI HABER MÜDÜRÜ ABDURRAHMAN GÖK – Hoş bulduk, sağ olun.

BAŞKAN – Siz zaten izlediniz, alt komisyonumuz çalışmalarına devam ediyor. “Yasa dışı dinleme, izleme” diye tanımlanan ama haberleşme özgürlüğüne ve özel hayatın gizliliğine yönelik ihlallerin tespiti ve önlenmesine dair tespitlerin yapılmasıyla ilgili bir Medis araştırma komisyonu faaliyete başladı. İki alt komisyon olarak çalışmaya devam ediyoruz. Biri şu anda sizin de bulunduğunuz Hukuk Alt Komisyonu, diğeri de Teknik Alt Komisyon.

Gazeteci arkadaşları dinlemeyi biz uygun görmüştük çünkü sonuçta medya her alanda sürecin bir parçası. Özellikle yasa dışı dinleme ve izlemeyle ilgili olarak da hem telefon dinlemesi hem görselle ilgili de yayınlar yoluyla da işin bir parçası hâlindeydi. Bu sebeple biz genel yayın yönetmeni ya da Ankara temsilcisi arkadaşlarımızı dinlemeyi uygun gördük. İki gündür dinliyoruz ve bu sebeple de

siz buradasınız. Bir saatlik bir format olarak düzenledik. Bir kısmını bilgi paylaşımı, deneysel, görsel ya da müktesebatla ilgili aktarımlarınıza, bir kısmını da soru-cevaba ayırmanızı istiyoruz ama bunu kullanmak sizin takdirinizde. Hiçbir sunum yapmadan, bilgi paylaşımı yapmadan doğrudan soru-cevap şeklinde de değerlendirebilirsiniz, takdir sizin.

Buyurun.

DİCLE HABER AJANSI HABER MÜDÜRÜ ABDURRAHMAN GÖK – Teşekkür ediyorum öncelikle davet ettiğiniz için. Yani bu tür yerlere davet edilme konusunda pek alışkın olmadığımızı belirtmek istiyorum Dicle Haber Ajansı olarak. Öyle ki biz şu an bölgede iktidar partisinin Sayın Genel Başkanı, Sayın Başbakanın programlarını bile izleyemeyecek durumdayız. Sadece Sayın Başbakanın değil, kimi değerli bakanların da bölgeye ilişkin programlarını izleyemediğimizi ifade etmek istiyorum. En son, geçen gün Sayın Ahmet Davutoğlu'nun Diyarbakır'a yaptığı ziyarette biz kapıdan geri çevrildik Dicle Haber Ajansı olarak. O yüzden, şimdi burada bulunmak, hani, ilk defa böyle bir yere davet edilmek biraz umutlandırdı diyelim.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Lüks oldu...

DİCLE HABER AJANSI HABER MÜDÜRÜ ABDURRAHMAN GÖK – Biraz lüks oldu, evet, lüks de oldu.

BİLAL UÇAR (Denizli) – İnşallah, umut olur.

DİCLE HABER AJANSI HABER MÜDÜRÜ ABDURRAHMAN GÖK – Umarım. Yani eminim benden önceki bütün gazeteci arkadaşlarımızın deneyimleri benim yaşımı bile katlıyordur. Çünkü şu an burada aslında belki Dicle Haber Ajansının Yazı İşleri Müdürü bulunabilirdi ya da Dicle Haber Ajansının Ankara temsilcisi bulunabilirdi ancak şu an ikisi de cezaevinde olduğu için kendileri gelemediler, Diyarbakır'dan ben geldim, davetinize icabet ettim. O yüzden, hem bunu belirtmek istedim. Yani Yazı İşleri Müdürüne, Dicle Haber Ajansının Haber Müdürüne vekâleten ben buradayım. Aslında Dicle Haber Ajansında editörüm ben ama şu an vekâleten haber müdürlüğünü yürütüyorum.

Aslında tam da sizin şu an konuştuğunuz mevzular nedeniyle arkadaşlarımızın büyük bir bölümü cezaevinde. Biraz önce değerli bir vekil aslında güzel bir şey söyledi, yani 90'larda 100 gazetecinin öldürülmesi, bugün 100 gazetecinin tutuklu olması arasındaki fark. Yani bence ha gazeteci öldürmüşsünüz ha fikirlerine pranga vurmuşsunuz, hiçbir fark yoktur. Çünkü gazeteci ancak özgür olabilirse, özgür bir şekilde toplumun aydınlanması, yine, toplumun menfaatini gözeterek işini yapabiliyorsa ve bunun için imkân ve olanaklar yaratılıyorsa gazetecilik görevini yerine getiriyordur. 90'lı yıllarda, OHAL dönemi olduğu için, karanlık bir dönem olduğu için, derin güçler cirit attığı için o dönem prangaya da pek ihtiyaç duyulmuyordu, gazeteciler sokak ortalarında direkt vurularak fikirleri yok edilmek isteniyordu. Ancak, tarihin bir cilvesi ve gerekliliği olsa gerek, yani hiçbir şey karanlıkta kalmıyor, bir şekilde çıkıyor. Yani 90'lı yıllarda Dicle Haber Ajansının belki taşıdığı geleneği temsil eden Özgür Gündem gazetesinin büroları bombalandığında, on beş gün sonra yine aynı gazetenin

manşetinde, altında dönemin Başbakanı Sayın Tansu Çiller'in imzası bulunan "Vur!" emrinin yayınlanması da yine aynı gazeteye nasip olmuştu. Dolayısıyla, o dönem, 90'lı yıllarda gazeteciler öldürülerek fikirlerinin yayılması engellenmeye çalışılıyordu, bugün tutuklanarak yapılıyor. Çünkü bugün öldürmenin zemini biraz da olsa toplumun bilinçlenmesiyle birlikte, belki de muhalefetin artmasıyla birlikte yok olmuştur. O yüzden, "Mevcut yasalarla düşüncelerini nasıl baskı altına alabilirim?" şeklinde, gazeteci arkadaşlarımız tutuklanıyor.

Aslında, şurada, yani ben okumayacağım ancak yasa dışı dinlemelerle ilgili olduğu için... Şu an ben KCK ve Ergenekon davalarına konu olan o ses dinlemelerinin tamamını bir kenara bırakarak, sadece basın üzerinden, yani bizim Dicle Haber Ajansının da içerisinde olduğu Kürt basın kurumlarına 2011 Aralık 20'sinde yapılan operasyon, 46 arkadaşımızın gözaltına alınması, bunlardan 36'sının tutuklanması ve hâlâ 30'a yakın arkadaşımızın tutuklu olduğu davadan birkaç örnek vermek istiyorum. 800 sayfalık bir iddianame hazırlandı "KCK Basın" adı altında. Bu 800 sayfanın 150 sayfası KCK şemasını, PKK'nin tarihçesini anlatan bir iddianame. Bunun 300 sayfası tamamen telefon görüşmeleri, yine, MSN yazışmaları, fiziki takip, toplumsal gösterilerde arkadaşlarımızın fotoğraf makineleri ve kameralarıyla katıldığı eylemlerden, etkinliklerden çekilmiş fotoğrafları ve yuvarlak içerisine alınarak, sanki eylemciymiş gibi yansıtılmasını içinde barındırıyordu. Geriye kalan 350 sayfalık kısım da hem emniyette bu fezlekeleri hazırlayan hem de iddianameyi hazırlayan savcıların zorlama yorumları diyeceğim çünkü şu an vereceğim örnek onu gösteriyor. Örneğin bir haber kaynağı bizim İstanbul büromuzu arıyor, yazı işleri müdürümüzle görüşüyor, bir açıklamanın olacağını ifade ediyor. O dönem, DTP'nin kapatılması söz konusuydu, bunun protesto edileceğini söylüyor. Arkadaşımız eylemin saat ve yerini alıyor gündemine, muhabir gönderebilmek için. Ancak savcı ya da emniyette fezlekeyi hazırlayan emniyet mensupları yazdıkları yorumda "Fatma Koçak niye o eylemin engellenebilmesi için emniyete haber vermedi, polise haber vermedi?" gibi bir yorumda bulunabiliyor. Yani belki de kendi göreviyle gazetecinin görevini karıştırır bir nitelik taşıyor aslında bu. Yani iddianamenin tamamı buna benzer yorumlarla desteklenmiştir.

BAŞKAN - Yalnız Abdurrahman Bey, affedersiniz, şimdi araya girmek zorundayım.

DİCLE HABER AJANSI HABER MÜDÜRÜ ABDURRAHMAN GÖK – Evet, buyurun.

BAŞKAN – Şimdi, bakın, biz sizi buraya yasa dışı dinleme ve izleme yani haberleşme özgürlüğüne ve özel hayatın gizliliğine yönelik ihlallerin tespiti ve önlenmesiyle ilgili süreçle ilgili gazeteci sıfatıyla çağırdık. Siz burada bize Dicle Haber Ajansı muhabirlerinin, Özgür Gündem gazetecilerinin yargılanmasıyla ilgili iddianamenin kritiğini yapmaya başladınız. Şimdi, bizim istediğimiz sizden bu değil.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Sayın Başkan, oradaki gizli dinlemeleri anlatıyor. Bence dinlememizde yarar var.

DİCLE HABER AJANSI HABER MÜDÜRÜ ABDURRAHMAN GÖK – Ben oradaki dinlemeleri anlatıyorum aslında Sayın Başkan.

BAŞKAN - Bakın, bizim sizden isteğimiz, Hasip Bey teklif ettiğinde biz hiç tereddüt etmedik. Tabii, yani...

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Bu gizli dinlemeleri anlatacak.

BAŞKAN – İzin verirsiniz...

Şimdi, bizim sizden arzumuz, gazeteci olarak sizi davet ettiğimiz sebebi bir davanın kritiğini yapmak, davadaki tutuklanan ya da gözaltına alınan arkadaşların gözaltılarının ya da tutuklanmalarının hukukiliğini tartışmak değil. Ben hukukçuyum, hâkimlik de yaptım, kürsü hâkimliğim de var. Uzun yıllardır, yirmi altı-yirmi yedi yıllık hukukçuyum. Avukatlığım da var ama bizim sizi davet etmemizin nedeni çok farklı. Dolayısıyla da bizim sizden istirhamımız... Burada, bir davanın kritiği, iddianamenin yerindeliğiyle ilgili bir tespit ya da bir ayırıştırma yapmayacağız.

DİCLE HABER AJANSI HABER MÜDÜRÜ ABDURRAHMAN GÖK – Ben şöyle bir tespitte bulunmuyorum, kritiğini de yapmıyorum. Sadece, yasa dışı dinleme ve haberleşmelere ilişkin iddianamede yer alan şeyleri söylüyorum. Sayın vekil...

BAŞKAN – Bununla bir ilgisi yok. Bakın, davanın iddianamedeki kritikte, arkadaşlarınızın pozisyonları... Bizim sizden istirhamımız: Bizim, Komisyona katkı sağlayacağını düşündüğümüz hususlara gelerseniz onlar üzerinden konuşalım, istihdam ediyorum.

DİCLE HABER AJANSI HABER MÜDÜRÜ ABDURRAHMAN GÖK – Onları aslında anlatmaya çalışıyorum. O zaman şöyle bir şey söyleyeyim...

BAŞKAN – Lütfen...

DİCLE HABER AJANSI HABER MÜDÜRÜ ABDURRAHMAN GÖK – Ben, kendim, 2009 yılında Sayın Ahmet Türk'ün Siirt'teki bir mitingini takip ettim ve miting sonrası gözaltına alındım ve tutuklandım. Gözaltına alınır alınmaz emniyette bana söylenen şeydu: "Sen bu konuşmaları, bu haberleri nereye aktardın?" Şimdi, buradaki acaba yasal bir dinleme miydi? Yani anı anına, ilk defa gittiğim Siirt'te iki saat içerisinde takip ettiğim bir haberde ve bunu aktardığım, haber merkezine telefon üzerinden yazdırdığım haberin emniyette hemen bana sorulması bence yasal bir dinleme değildi. Yani bu kadar çabuk bir sürede bir savcının...

BAŞKAN – Bunları anlatın.

DİCLE HABER AJANSI HABER MÜDÜRÜ ABDURRAHMAN GÖK – Bunları anlatıyorum, aslında biraz önce anlattıklarım da bunlardan ibaret. Aslında bu, özel yaşamın gizliliğinin ihlalini ben anlatacağım. Şimdi, burada, bu iddianamede de bu yasa dışı dinlemelerde ya da yasal dinlemelerde diyelim, çünkü, 2009'dan eğer 2011'e kadar iki yıl boyunca birilerini izlemişseniz ve onun iddianamesine sadece telefon görüşmelerini koyabiliyorsanız orada biraz düşünmek gerekiyor bence. Yani bu kadar uzun süreli bir telefon dinlenmesinin yasal zemini olabilir mi? Yani eğer olabiliyorsa bu

da bence sorgulanmalı ve bunun da önüne geçilebilmesi için en azından bir şeylerin yapılması, birtakım önerilerde bulunması gerekiyor bu Komisyonun. O yüzden, yani özel hayatın gizliliğini ihlal eden telefon görüşmeleri, MSN yazışmalarının tamamı da bu iddianamelerde ifşa edildi. Yani bu bir özel hayat gizliliğidir. Örneğin bir kadın hakkında yapılan bir telefon konuşması ya da iki kişinin aile sorununu anlatması, bunların dinlenmesini ben bir kenara bırakıyorum, iddianamelerde yer verilmesi bence özel hayatın gizliliği ihlalidir. Bunları anlatmaya çalışıyorum aslında, yoksa bir davanın kritiği değil. Ama ben burada size soyut şeyler üzerinden herhangi bir şey anlatamam. Ancak yaşanmışlıklar ve yaşadıklarımı anlatabilirim.

BAŞKAN - Onlara itirazım yok. Bakın, ilk başladığınızda, hani şu muhabirken şu pozisyonda şey yaptı, işte, şu iddianameyle şu tutuklandı filan... Bunları ayrı bir düzlemde konuşabiliriz.

DİCLE HABER AJANSI HABER MÜDÜRÜ ABDURRAHMAN GÖK – Ama bunların tamamı telefon dinlemeleri ve MSN yazışmaları üzerinden.

BAŞKAN – Anladım. Bu dediğiniz, yani bu demin bahsettiğiniz somut ve size göre de ihlal niteliğinde olan şeyleri dinleyeceğiz şüphesiz. Bunlarla ilgili itirazımız yok.

DİCLE HABER AJANSI HABER MÜDÜRÜ ABDURRAHMAN GÖK – Yani şunu belirteyim ben yani fazla uzatmadan sizin sorularınızı alarak herhâlde yanıt vermeye çalışsam daha doğru olur, belki birbirimizi daha iyi anlamış oluruz: Ben buraya ön yargıyla gelmedim. Umarım, Dicle Haber Ajansı -siz kendiniz de beyan ettiğiniz için ben bunu söylemek istiyorum- olduğu için bir ön yargıyla da karşılaşmıyoruzdur. Çünkü...

BAŞKAN – Hiç öyle bir kaygımız yok.

DİCLE HABER AJANSI HABER MÜDÜRÜ ABDURRAHMAN GÖK – Yok, sizi tenzih ederek söylüyorum. Zaten bu meramımı söylemeden önce bunu ifade etmek istediğimi belirttim. O yüzden, şunu ifade etmek istiyorum: Evet, 90'lı yıllarda başta Ape Musa olmak üzere, Cengiz Altun olmak üzere bizim onlarca arkadaşımız... Çünkü biz o geleneğin taşıyıcılığını yaptığımızı düşünüyoruz. Yani eğer onlar bir çınarsa biz de bu çınarın birer dalları olarak kendimizi görüyoruz açıkça ifade etmek gerekiyorsa. Yine bölgenin, aslında sadece yani bugüne kadar belki dinlediğiniz... Hani, ithamda bulunmak istemiyorum ama bölgede kanayan yaralar 90'lı yıllarda görülmüyordu, ancak muhalif gazetecilik yapıyorsanız ve Özgür Gündem ya da o dönem belki Cumhuriyet gazetesi, yine, Evrensel gazetesi gibi gazeteler bu konuya değiniyorlardı, bunu sayfalarına taşıyorlardı, ancak bunu da canlarıyla ödediler. Bugün, kısmen 90'lara oranla -başta da belirttiğim gibi- ölüm olmayabilir ama fikirlerimiz hâlâ engelleniyor çünkü biz hiçbir haberimizde kişileri şiddete meyleden herhangi bir üslup ve dil kullanmıyoruz. Biz dilimizi, haber dilimizi eril dilden tatalım nefret suçuna kadar birçok süzgeçten geçirerek yapıyoruz ve her hafta, her ay muhabirlerimize gönderdiğimiz haftalık gündem değerlendirmelerinde, aylık gündem değerlendirmelerinde de nasıl bir dil kullanmaları gerektiği

konusunda sürekli uyarılarda bulunuyoruz ama bunun da -dediğim gibi- bedelini ödüyoruz, ödemeye de devam edeceğiz gibi görünüyor çünkü bizim yaptığımız bir holding medyacılığı değildir, yurttaş gazeteciliği olarak biz kendimizi tanımlıyoruz. Bizim için yurttaşın söylemleri esastır, ötekinin söylemleri esastır, biz bu şekilde de devam edeceğiz. Ancak, hâlâ bizim muhabirlerimizin, çalışanlarımızın teknik ve fiziki takip altında olduğunu da belirtmek istiyorum.

BAŞKAN – Peki, yani ihtiyacımız olan şey de -zaten bu masa etrafında bulunan bütün Komisyon üyesi arkadaşlarımızın adına da söyleyebilirim çok rahatlıkla- siyasal düşüncenizi, gazetecilik pozisyonunuzu ya da ait olduğunuz ne ise, o aidiyeti ifade ederken de bütün olayın şiddetten arındırılmış bir şekilde kullanılmasıdır. İhtiyacımız olan şey tam da bu ve bugün daha fazla ihtiyacımız olan şey, kesinlikle şiddetten ve şiddeti çağrıştıracak her türlü unsurdan dilin, gazetecilik faaliyetinin, her tür faaliyetin arındırılması, arzu ettiğimiz şey de budur.

Peki, teşekkür ediyorum.

DİCLE HABER AJANSI HABER MÜDÜRÜ ABDURRAHMAN GÖK – Ben teşekkür ediyorum, sağ olun.

BAŞKAN – Evet, Sayın Kaplan...

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben birkaç teknik soru soracağım. Dicle Haber Ajansı mensuplarının gazeteci olarak tutuklanan sayısı, tutuklu ve tutuksuz toplam kaç... Ve bu dosyalarda kaç tane dinleme kararına denk geldiniz? Kolluktan size -Jandarma veya Emniyetten- “Dinlendiniz.” diye bir tek geri bildirim geldi mi? Geri bildirim diyorum, adı bu. Yani “Sizi dinledik, suç bulduk.” veya “Bulmadık, bilginiz olsun.” diye bir bildirim geldi mi? Özellikle, üzerinizdeki fiziki takip ve engellemelerin sürdüğünü söylediniz ve Hükümetin Başbakanı ve bakanların kendi toplantılarında da sizi engellediğini ifade ettiniz. Size yazılı bir bildirim mi yoksa sözlü, fiilî olarak mı her birimde, vali, kaymakam, Emniyet fiilen mi uyguluyorlar? Onu öğrenmek istiyorum.

Bir de muhalif basının kaderidir, ana akım medya dışında, holdingleri yok, sermayeleri, maden şirketleri, enerji şirketleri olmadığını biliyoruz ve çok zor koşullarda ayakta duruyorlar. Kaç yıldır bu ajansı ayakta tutmaya çalışıyorsunuz, tutuyorsunuz? Sizin, haber kaynağı olarak bölgede en ciddi kaynaklardan biri olduğunuzu biliyoruz. Ajanslar arasında bir paylaşım oluyor mu? Yani örneğin, Doğan Haber Ajansı olsun, diğer ajanslar bölgeye gidemedikleri yerlerde falan genelde size aboneler mi? Size uluslararası alanda abone olan kaç ajans var? Yani uluslararası bir ajans faaliyetiniz hakkında da kısaca bir bilgi almak istiyorum. Bu baskılardan kurtulmak için ne yapmak gerekiyor? Yani hukuk düzenlemeleri dışında siyasi iradede de mi bir değişiklik olması gerekir? Onu sormak istiyorum.

Bu kadar Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

DİCLE HABER AJANSI HABER MÜDÜRÜ ABDURRAHMAN GÖK – Teşekkür ediyorum öncelikle.

Yani ilk sorunuzdan başlamak gerekirse... Yani, şu ana kadar bizim tutuklu ve tutuksuz yargılanan arkadaşlarımızın sayısı -yani hâlâ çalışanlar açısından ben söylüyorum- 35. Bunların 14'ü hâlâ tutuklu, yaklaşık 14 arkadaşımız da üçüncü yargı paketinden sonra görülen duruşmalarıyla birlikte serbest bırakıldılar yani duruşmalarda tahliye edildiler, bazı arkadaşlarımızın cezaları onaylandı, Yargıtayda şu an ama diğer arkadaşlarımızın davaları görülüyor. Yani şu ana kadar hiçbir arkadaşımızın dosyasında, yasal olarak, şu, şu tarihler arasında telefonlarımızın dinlendiği, MSN yazışmalarımızın takip altına alındığı ya da fiziki takibe ilişkin bir karar olduğu yer almadı, hiçbir arkadaşımızın dosyasında da...

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Ama iddianamede yer alıyor.

DİCLE HABER AJANSI HABER MÜDÜRÜ ABDURRAHMAN GÖK – Yani iddianamelerde bunlar var, o teknik takip, fiziki takip, yine telefon dinlemeleri var ama bunlara ilişkin hiçbir karar yok. Zaten, bizim avukatlarımızın duruşmalarda yaptığı savunmalar da genelde bunun üzerine yani hukuksuz bir dinleme söz konusu. Eğer hukuki temelde bir dinleme yapılmışsa o zaman bunun kararı nerede? Bunu istiyorlar haklı olarak ancak şu ana kadar bizim tarafımıza yasal çerçevede telefonlarımızın dinlendiği ya da MSN yazışmalarımızın kayıt altına alındığına ilişkin herhangi bir bildirimde bulunulmadı. Ne Emniyetten ne de Jandarmadan yani herhangi bir kolluk kuvvetinden bize geri bildirimde de bulunulmadı, “Bu, bu tarihler arasında telefonunuz dinlendi.” tarzında herhangi bir bildirimde bulunulmadı.

Bu kimi valilerin yani kimi bakanların ve Sayın Başbakanın programlarını izlememizin engellenmesi mevzusu, bildiğim kadarıyla valilerden kaynaklanan bir sorun değil çünkü o yapılan programlara ilişkin bize valiliklerden davetiye geliyor. Mesela, diyelim ki Diyarbakır'a herhangi bir bakan geldiğinde programına ilişkin bize bilgilendirme geliyor ve bunu takip edebileceğimiz söyleniyor ancak -dediğim gibi- kimi zaman engellenebiliyoruz. En son, Sayın Ahmet Davutoğlu'nun Dicle Üniversitesinde -düşünün, basın toplantısı da değil- konferans salonunda verdiği konferansa alınmadık. Gerekçe olarak, Dicle Haber Ajansının bunu izleyemeyeceği söyleniyor, bunun da korumaların verdiği bilgi çerçevesinde olduğu ifade ediliyor.

Ben başımdan geçen bir olayı da anlatmak istiyorum. Sayın Fatih Çiftçi Bey de buradaydı, keşke o da dinlemiş olsaydı. Van'da, geçen iki sene önceydi, seçim dönemindeydi yanılmıyorsam, Sayın Başbakan Van'a bir ziyaret gerçekleştirecekti, bir miting gerçekleştirecekti ve bize de akredite olmamız için davetiye geldi. Biz akredite olmak için başvurduk ve son gün kartlarımızı alabilmek için valiliğe gittiğimizde bizim izleyemeyeceğimiz söylendi. Gerekçesini sordüğümüzda da Sayın Başbakanın korumalarının elinde bir liste olduğu ve bu listede, Dicle Haber Ajansının mitingi izlememesi gerektiğinin yazılı olduğunu ifade ettiler. Tabii, Van Gölü Gazeteciler Cemiyeti buna itiraz

etti ve oradaki bütün arkadaşlarımız aslında bir meslek dayanışması sergileyerek kartlarını geri iade ettiler, “Eğer Dicle Haber Ajansı izlemiyorsa biz de izlemiyoruz.” dediler. Bunun üzerine karar geriye alındı. Yani valiliklerden taraf engellenmiyoruz, bunu ifade edeyim ama Sayın Başbakanın bölgedeki hiçbir mitingini izlemiyoruz, arkadaşlarımız özellikle engelleniyor.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Teşekkür ediyorum.

DİCLE HABER AJANSI HABER MÜDÜRÜ ABDURRAHMAN GÖK – Yani aboneler mevzusuna ilişkin şunu ifade etmek istiyorum: Ajanslar birbirlerine abone olmazlar ancak birbirleriyle - yabancı ajanslar genellikle- bir dayanışma sergilerler, birbirlerinin haberlerini kendi ajanslarında yayınlamak için protokol imzalarlar. Ancak, Türkiye’de böyle bir şey yok yani Türkiye’deki hiçbir ajansın da kendi aralarında böyle bir protokolü yok.

Yalnız, bölgede şöyle bir durum söz konusu: Bizim yaptığımız birçok haber çoğu zaman... Yani ses getiren haberler yaptığımızı düşünüyoruz ancak bunu bizden duymuyor birçok kesim, bunu farklı gazetelerden duyuyorlar. Belki altında bizim imzamız yoktur ama haber bize aittir. Şunu ifade etmek istiyorum: En son olaydan başlamak gerekirse, Diyarbakır’da, Şahin Öner diye bir genç panzer çarpması sonucu yaşamını yitirdi ve hem çarptıktan sonra karakola götürüldü hem panzer çarpması sonucu yaşamını yitirdiğine dair bütün belgeler Dicle Haber Ajansının elindeydi, yayınladı ancak birçok gazetenin genel merkezinden arandık, belgeler istendi. Hani “DİHA mahreciyle yayınlıyorsanız yayınlatabiliriz.” -çünkü biz haberlerin yayınlanması için herhangi bir para istemiyoruz diğer abonemiz olmayan gazetelerden- ancak “Hayır, izin verilmiyor. O yüzden, eğer bize öylesine gönderirseniz bir meslek dayanışması temelinde iyi olur.” dediler, biz de o şekilde gönderdik. Bu, sadece bir olay. Pozantı Cezaevini biliyorsunuz, yine bunu çıkaran Dicle Haber Ajansı oldu. Roboski’yi zaten hepimiz biliyoruz, yine Dicle Haber Ajansı herkesten önce bütün detaylarıyla abonelerine servis etti. Yani buna benzer çok haber var ama -dediğim gibi- o haberler yayınlanınca altına bizim imzamız olmuyor.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

Sayın Başer, buyurun.

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Öncelikle bildiriniz için teşekkür ediyoruz.

DİCLE HABER AJANSI HABER MÜDÜRÜ ABDURRAHMAN GÖK – Ben teşekkür ediyorum, sağ olun.

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Bizler hukuk devletinde yaşayan bireyleriz, şahıslarız. Asıl olan, hukuk devletinin ilkelerine uygun olarak, demokrasinin özüne uygun olarak yaşamamız ve kurallar manzumesi içerisinde yaşamamız gerektiğini, adaletin herkese ait olması, herkese lazım olması gerektiğini düşünüyorum ve bir hukukçu olarak da hiç kimsenin suç işleme özgürlüğünün de olmadığını düşünendenlerden birisiyim.

Biraz önceki konuşmanızda, 90’larda gazetecilerin öldürüldüğünden söz etmiştiniz, şimdi ise gazetecilerin fikirlerini yayamadığını ve cezaevinde olduğunu, tutuklu olduğunu, hükümlü olduğunu

söylediniz. Ben şunu demek istiyorum: Biliyoruz ki bununla ilgili olarak Başbakanımız ve içişleri bakanlarımız zaman zaman açıklamalar yapıyor. Tutuklu olanların, gazetecilik sıfatı taşıyanların gazetecilik kimliğinden dolayı tutuklu olmadığı, daha çok suç örgütüne üyelikten ve buna benzer suçlardan dolayı tutuklu olduğunu biliyoruz. Benim de sormak istediğim soru şu: Gazetecinin suç işleme özgürlüğü sizce var mı, yok mu?

Teşekkür ederim.

DİCLE HABER AJANSI HABER MÜDÜRÜ ABDURRAHMAN GÖK – Gazetecinin herhangi...

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Kimsenin yok, milletvekilinin de yok. Böyle bir soru olur mu?

DİCLE HABER AJANSI HABER MÜDÜRÜ ABDURRAHMAN GÖK – Yani hiç kimsenin suç işleme özgürlüğü yok çünkü suç işlemek...

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Hayır, hayır, ben onu başta söyledim zaten.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Aynen, milletvekilinin de yok.

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Ben onu başta söyledim, hiç kimsenin suç işleme özgürlüğünün olmadığını düşünenlerden birisiyim diyorum.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Bir hukukçu olarak böyle bir soru sormanızı ben yadırgıyorum.

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Bak, ben konuşmama başlamadan önce şunu dedim: Hiç kimsenin dedim...

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Başbakanın da özgürlüğü yok, bakanların da yok.

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Hiç kimsenin suç işleme özgürlüğünün olmadığını düşünenlerden birisiyim diye soruyorum.

Teşekkür ederim.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Başbakanın da yok, bakanların da yok.

BAŞKAN – Tereddüt yok Sayın Kaplan.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Bir gazetecinin görevini yapmayı engelleme özgürlüğü yok Başbakanın.

BAŞKAN – Sayın Kaplan, tereddüt yok, onda hiçbir tereddüt...

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Yapmayın ya arkadaşlar...

BAŞKAN – Sayın Kaplan...

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Soru sorarken biraz üslubuyla sorun yani.

BAŞKAN – Sayın Kaplan, bakın, lütfen...

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Biz üslubuyla konuşuyoruz, ne konuştuğumuzu da biliyoruz.

BAŞKAN – Sayın Başer...

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Ben biraz önceki konuşmama başlamadan önce dedim ki: Hiç kimsenin suç işleme özgürlüğünün olmadığını düşünenlerden birisiyim.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – İsterseniz size...

BAŞKAN – İzniniz olur mu Sayın Kaplan?

HASİP KAPLAN (Şırnak) – ... Çağdaş Kaplan' ın durumunu anlatsın, benim yeğenimi.

BAŞKAN – Sayın Kaplan, izniniz olur mu?

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Ne sahtekâlıklar ne deliller ne karartmalar yapıldığını...

BAŞKAN – Sayın Kaplan, bakın...

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Ben şimdi çıkar, burada Adalet Bakanının verdiği raporun uluslararası gazetecilere nasıl yanıltmayla verildiğini... “İş adamı kaçırdı.” diyor, “Gasbedildi.” diyor, “Telefonuna el konuldu.” diyor, arkasında da polis diyor, “Bilmem ne yapıldı.” diyor. Bunu Adalet Bakanlığı verdi.

BAŞKAN – Sayın Kaplan, izin verir misiniz.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Bunu Sayın Arınç açıkladı. Bakın, Meclis kürsüsünde davet ettim ve sonradan Adalet Bakanlığının İnternet sitesinden çıkarttı onu.

Bakın, bir hata daha söyleyeyim. Ankara'nın Haymana ilçesinin bir beldesinde, Kandil beldesinin tabelasının önünde bir vatandaş bir resim çektirmiş, “Çağdaş Kaplan Kandil’de.” diye haber yapıldı. Bakın, bunları Hükûmet uluslararası basın örgütlerine verdi ve Çağdaş Kaplan tutuksuz yargılanıyor...

BAŞKAN – Sayın Kaplan, izniniz olur mu?

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Ama izninizle yani burada birbirimize tahammül ederek dinleyeceğiz.

BAŞKAN – Şimdi, şöyle... Hayır, hiç tereddüt yok.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Bu soru, basının suç işleme özgürlüğü var mı? DİHA'nın da yok, yandaş basının da yok, hiçbir basının da yok, holdingcilerin de yok. Ha, bunu böyle bilemeniz.

BAŞKAN – Hiç kimsenin yok. Şimdi, izniniz olursa...

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Olur mu ya, yapmayın!

BAŞKAN – Şimdi, Sayın Kaplan, bakın, demin...

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Kusura bakmayın.

BAŞKAN – Bir şey söyleyeyim mi?

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Ben hukukçu olarak sorulan soruları doğru bulmuyorum çünkü.

BAŞKAN – Şimdi, bakın, Sayın Kaplan, siz gayet güzel, hakikaten bundan önceki...

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Araştırma komisyonuyuz, sorduğunuz soruya bakın ya. Avukatsınız, barolar başkanlığı yapmışsınız, sorulur mu ya?

BAŞKAN – Ama Sayın Kaplan, izniniz olur mu?

Bakın, siz bundan önceki konuşmanızda gayet uygun -istirham ediyorum Sayın Başer, lütfen- gayet güzel -hakikaten ben de teşekkür ediyorum- dediniz ki, burada bütün arkadaşlarımız...

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Biz sabır küpü olduk burada.

BAŞKAN – Şimdi, bakın, bütün arkadaşlarımız...

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Biz de sabır küpüyüz burada.

BAŞKAN – Lütfen, ıstırham ediyorum Sayın Başer.

Şimdi, burada, siz de katılıyorsunuz, hakikaten arkadaşlarımız büyük şeyle bu konuda nezaketi gösterecek gerçekten. Bu konuda da benim ıstırhamım sizden, o şeyi devam ettirelim inşallah.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Tamam Başkanım. Peki, buyurun.

BAŞKAN – Peki, buyurun.

DİCLE HABER AJANSI HABER MÜDÜRÜ ABDURRAHMAN GÖK – Teşekkür ediyorum öncelikle.

Yani sadece gazetecinin değil, hiç kimsenin suç işleme özgürlüğü yoktur.

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Ben de onu duymak istiyorum.

DİCLE HABER AJANSI HABER MÜDÜRÜ ABDURRAHMAN GÖK – Ancak, şunu ifade etmek istiyorum...

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Ama araştırma komisyonunun konusu mudur Allah aşkına ya?

BAŞKAN – Tamam, Sayın Kaplan, lütfen, ıstırham ediyorum.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – İnsanın sinirlerini oynatıyorsunuz...

DİCLE HABER AJANSI HABER MÜDÜRÜ ABDURRAHMAN GÖK – Yani şeyi ifade etmek istiyorum: Evet, suç işleme özgürlüğü yoktur ancak hiçbir yargıcın, hiçbir hâkimin de şu an okuyacağım haberi iddianameye “suç unsuru” diye koyma yetkisi de yoktur.

BAŞKAN – Bakın, lütfen, şimdi, ıstırhamım şudur... Bakın, lütfen...

DİCLE HABER AJANSI HABER MÜDÜRÜ ABDURRAHMAN GÖK – Tamam, onu... Özür diliyorum, tamam.

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Şimdi, Sayın Başer, izniniz olur mu?

Şimdi, ben Oturum Başkanı olarak, daha doğrusu Alt Komisyon Başkanı olarak, izniniz olursa, şu ana kadar da her şey iyi gitti, bundan sonra inşallah problem olmaz.

DİCLE HABER AJANSI HABER MÜDÜRÜ ABDURRAHMAN GÖK – Evet, inşallah.

BAŞKAN – Bakın, şimdi, hukukçu kimliğimle söylüyorum, yirmi yedi yıllık bir emeğim var, kürsü hâkimliği de yaptım -demin ifade ettim- yirmi yıla yakın da avukatlığım var.

Şimdi, Sayın Başer’ in sorusuna cevap verdiniz ama...

DİCLE HABER AJANSI HABER MÜDÜRÜ ABDURRAHMAN GÖK – Tamam, cevap vermedim daha, tamamlayacağım.

BAŞKAN – Hayır, hayır, bakın, şimdi, gayet güzel “Gazetecinin de suç işleme özgürlüğü yoktur.” dedi, katılıyorum, hiç kimsenin suç işleme özgürlüğü yoktur. Dünyanın neresine giderseniz gidin, bu değişmez, evrensel bir gerçektir. Burada bırakacağız. Bir yargıcı ya da hâkimi...

DİCLE HABER AJANSI HABER MÜDÜRÜ ABDURRAHMAN GÖK – Yok, yok, şey değil, ben sadece...

BAŞKAN – Hayır, buna izin vermem, izin vermem.

DİCLE HABER AJANSI HABER MÜDÜRÜ ABDURRAHMAN GÖK – Yok, yargıç ismi geçmeyecek, lütfen...

BAŞKAN – Şimdi, bakın, lütfen, izin vermem.

DİCLE HABER AJANSI HABER MÜDÜRÜ ABDURRAHMAN GÖK – Ben başka bir şey söyleyeceğim.

BAŞKAN – Sayın Gök...

DİCLE HABER AJANSI HABER MÜDÜRÜ ABDURRAHMAN GÖK – Sadece, Demokrat Yargıçlar Derneği ile yaptığımız röportaj...

BAŞKAN – Beni dinler misiniz, lütfen.

DİCLE HABER AJANSI HABER MÜDÜRÜ ABDURRAHMAN GÖK – Tabii, buyurun.

BAŞKAN – Burada hâkim ve savcının gıyabında bir mahkeme konusu...

DİCLE HABER AJANSI HABER MÜDÜRÜ ABDURRAHMAN GÖK – Değil, değil.

BAŞKAN – ...bakın, ya da iddianame konusuyla ilgili “Bu hukuki midir, değil midir?” yargılamasının yapılmasına, değerlendirilmesine izin vermem. Kusura bakmayın, bunu yapmak gibi bir lüksümüz olmaz.

Buyurun.

DİCLE HABER AJANSI HABER MÜDÜRÜ ABDURRAHMAN GÖK – Yani ama şunu ifade edeyim ben.

BAŞKAN – Anladım. Peki, buyurun.

DİCLE HABER AJANSI HABER MÜDÜRÜ ABDURRAHMAN GÖK – Yalnız, biz, Türkiye’de, Anayasa’da ya da kanunlarda “Gazeteci haber yaptığı için suç işledi.” diye bir madde olmadığını da biliyoruz. TMK kanunları çerçevesinde tutuklanıyorlar, zaten söylediğiniz her söz istenildiği zaman örgüt propagandası şeklinde değerlendirilebiliyor. Yani ben şunu ifade etmek istiyorum: Şimdi, Selahattin Demirtaş ile Demokrat Yargıçlar Derneği Başkanı Sayın Gazi Ertekin’le yapılan röportaj suç mudur?

BAŞKAN – Şimdi, bakın, dönüyoruz. Lütfen yapmayın, lütfen yapmayın. Bakın, istihdamım şu, bir defa şunu söyleyeyim: Bundan emin olun, çok samimi kanaatimi söylüyorum Hasip Bey, Dicle Haber Ajansı geldiği zaman hiçbir tereddüt ve ön yargı göstermedik ben de, arkadaşlarım da.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Orada sorun nerede?

DİCLE HABER AJANSI HABER MÜDÜRÜ ABDURRAHMAN GÖK – Ama bunu da bir minnet olarak söylüyorsunuz, lütfen...

BAŞKAN – Bakın, izniniz... Sayın Kaplan...

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Size örnekler veriyor.

BAŞKAN – Hayır, hayır, Sayın Kaplan, şunu söylüyorum, bakın...

DİCLE HABER AJANSI HABER MÜDÜRÜ ABDURRAHMAN GÖK – Yani bu bile başlı başına bir minnet ifadesi.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Ama örnekler veriyor size.

BAŞKAN – Şimdi, ama bakın, şöyle söyleyeyim: Şimdi, bir defa şurada da müttefikiz Sayın Kaplan: Biz gerçekten bir ortak iradenin sonucu olarak buradayız. Buna da ben değer vermek istiyorum.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Ama ne sorun var burada? Size örnekler veriyor efendim.

BAŞKAN – Şimdi, şöyle... Şimdi, bakın, Sayın Kaplan, bir iddianame metninden bir yargıcın, savcının... Şimdi, Sayın Gök söze girerken...

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Bakın, izin verin.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – O zaman tutanağa, iddianamede gizli dinleme, yasa dışı, ahlak dışı delillerin yer alması...

BAŞKAN – Yok, yok...

HASİP KAPLAN (Şırnak) – ...hâkimlerin, savcılarının mı, kolluğun mu, birinin hatası sonucu... Elbette, bunu alacağız...

BAŞKAN – Şimdi, şunu söylersek...

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Bunun komisyonuyuz.

BAŞKAN – Bakın, şimdi, Sayın Kaplan, şunu söylersek bu konuda itirazlarınız haklı çıkar: Buradaki Komisyon üyeleri, Türkiye’de yaşanan hak ihlallerini, faili meçhullerini vicdansız bir... Çok açık söylüyorum, sizden farklı siyasal düşünceler taşıyorum ama Türkiye’de faili meçhullerin, vicdansızlıkların yaşandığı sürece sizin kadar karşı çıkan bir insanım. Farklı pencerelerden bakabiliriz ama asla bu faili meçhuller, bu hukuksuzlukların yaşanmaması için gayret ediyoruz, çabamız bu yoldadır ve bundan emin olun. Bu sebeple de bir şey yapmaya çalışıyoruz yani öyle bir şey yapalım ki yani...

HASİP KAPLAN (Şırnak) – İşte bunun bir noktası, hâkimler, savcılar, dinleme kararı olmayan, yasa dışı, ahlak dışı dinlemeleri, özel hayata ilişkin gizliliği alıp iddianameye koyamamalıdır.

BAŞKAN – Hayır, bununla ilgili biliyorsunuz...

HASİP KAPLAN (Şırnak) – İddianame bir belgedir. E, bunu anlatacak tabii gazeteci burada.

BAŞKAN – Şimdi, Sayın Kaplan, bununla ilgili... Şimdi, bakın, Sayın Gök söze başlarken farklı bir başlangıçla başlattı. Öyle olunca, bizim, burada, hâkim ve savcılarını gıyaplarında...

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Bir şey olmaz Başkanım.

BAŞKAN – Yok, yok, şimdi, izniniz...

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Verdiği örnekle adalet sarsılmaz, maşallahı var.

BAŞKAN – Sarsılmaz. Ben, Türkiye’de, çok adaletsizliklerin, hukuksuzlukların olduğunu bilen bir insanım. 12 Eylül’de de ben yargılandım, 28 Şubat’ta da ben yargılandım. Bakın, bir şey söyleyeyim: Bu zulümlerin, bu vicdansızlıkların nasıl yaşandığını en iyi bilenlerden biriyim. Dolayısıyla, devletin zulmünü de görmüş bir insanım süreç içerisinde ama şu anda bir şey yapmaya çalışıyoruz biz.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Tamam, Başkanım, tamamlayalım.

BAŞKAN – Evet, Sayın Uçar, buyurun.

BİLAL UÇAR (Denizli) – Sayın Gök, açıklamalarınız için teşekkür ediyorum. Biraz belki sizde de bir stres var.

Toplumda, uzun yıllardan beri, böyle bir mücadele hukuki mi, değil mi, bunlar tartışılıyor. Sayın Kaplan zaman zaman Mecliste de isyan ediyor bazı şeylere ama tabii ki burada sakın kafayla düşünmek, çözüm aramak zorundayız, Komisyon’da da bugüne kadar böyle çalıştık. Tabii, zaman zaman haksızlıklara dayanamama olabilir. Bizim asla şunu kabul etmememiz lazım: Toplumda, bu Türkiye Cumhuriyeti vatandaşının bir tanesi kendisini ötekileştirmiş hissetmemeli, dışlanmış hissetmemeli; kimseye ayrıcalık, dışlama yapılmamalı. Sizin oralardaki programlara alınmayışınız, bunlar doğru değil, katılmıyorum. Ancak, bir şey söylediniz biraz önce, bu KCK davalarında yargılamaya konu olan dinlemelerin mahkeme kararı olmadığını söylediniz. Eğer mahkeme kararı olmadan bir dinleme varsa zaten bu Komisyonumuzun çalışma alanı içerisinde, bunun araştırılması lazım. Bizim amacımız, bu sorunu, bir, yasa dışı dinleme varsa araştırıp onun engellenmesi için neler yapılır? İkincisi, kamu görevlileri yetki ve sınırı aşıyorsa onu da tespit edip onun da çarelerini aramaktır. Dolayısıyla, yine hassas bir soru ama sakın beni yanlış anlamayın, Hasip Bey’den rica ediyorum. Size şunu mu isnat ediyorlar acaba: Yani, bir KCK davasına konu olan olayda, mesela, siz yayınlarınızda, orada teröre taraf olmuş gibi mi yansıtıyorsunuz, böyle mi hissediyorsunuz kendinizi?

DİCLE HABER AJANSI HABER MÜDÜRÜ ABDURRAHMAN GÖK – Yani, öyle yansıtılmıyor, öyle görülüyor birazcık. Şunu ifade edeyim: Ben biraz önce diğer medya gruplarının bizden aldığı haberleri yayınladıklarını ifade ettim. Yayınladıklarında bile “Terör örgütüne yakınlığıyla bilinen Dicle Haber Ajansı.” deniliyor. Bu dil bile ne kadar ayırıştırıcı olduğunu gözler önüne seriyor. Zaten bu mantaliteyle yaklaştığınız zaman, siz, doğal olarak terörist oluyorsunuz ama buna zemin hazırlayan yasa mıdır? Değildir. Buna zemin hazırlayan, bence iktidarın yaklaşımıdır çünkü biz ne bir CHP’nin ne BDP’nin ne MHP’nin bölgedeki herhangi bir etkinliğini izleme konusunda herhangi bir

engelle karşılaşmıyoruz, iktidar partisinin, AKP'nin programlarını izlerken böyle bir şeyle karşılaşyoruz ama bunu da yaparken -biraz önce de ifade ettim- bütün bakanların değil. Biz ilk defa bir bakanı izleyemedik, Sayın Ahmet Davutoğlu'nu, ilk defa bakan düzeyinde bu oldu ama Sayın Başbakanın bugüne kadar hiçbir programını izleyemedik. Yani, diğer bakanlara, değerli sayın bakanlara ben haksızlık yapmak istemiyorum. Takip edebiliyoruz, herhangi bir sıkıntı, herhangi bir problem çıkmıyor, sayın milletvekillerinin programlarını izleyebiliyoruz, herhangi bir sorun çıkmıyor ama Sayın Başbakanın hiçbir programını bugüne kadar biz izleyemedik bölgede, hiçbir mitingini izleyemedik, izleyici olarak bile alınamıyoruz. İşin kötü tarafı, bu da ne kadar teknik takipten ziyade fiziki bir takibe uğradığımızı gösteriyor yani mimliyiz biz.

BİLAL UÇAR (Denizli) – Peki, yani yayınlarınızda -sakın, bunu şahsi, hususi sorgulama anlamında söylemiyorum- siz oradaki bir terör olayını da, PKK'nın yaptığı bir cinayeti, askerlerimizi şehit etmesini, aynı şekilde PKK'ya karşı da tavır alıyor musunuz?

DİCLE HABER AJANSI HABER MÜDÜRÜ ABDURRAHMAN GÖK – Aynı şekilde veriyoruz. Ben şöyle ifade edeyim: Biz hiç kimseye "leş" demiyoruz, hiç kimseye "Ölü ele geçirildi." demiyoruz. Biz, asker de yaşamını yitirdiğinde "Yaşamını yitirdi." diyoruz, HPG'li de, PKK'li de yaşamını yitirdiğinde "Yaşamını yitirdi." diyoruz. Yani dil konusunda haberlerimiz tamamında yakındır. Ha, şunu ifade edebilirsiniz: "Siz eşit mi görüyorsunuz?" diyebilirsiniz, öyle bir algı olabilir. Evet, ölüm eşittir bizim için.

BAŞKAN – Peki, fakat bir şey de söyleyeyim bu arada, isabet oldu: Şimdi, hani, bakanları takip ediyorsunuz, sadece -ifadenize göre- Sayın Davutoğlu'nun son toplantısına... O zaman, demek ki siyasi iktidardan böyle bir baskı, izlenememe gibi bir şeyin de olmaması gerektiğine dair bir kanaatinizin de oluşması lazım.

DİCLE HABER AJANSI HABER MÜDÜRÜ ABDURRAHMAN GÖK – Şöyle bir şey söylemek istiyorum: Biz bölgede gerçekten -hani, övünüyoruz tabii bununla, bu durumla ama- takip edilen, izlenen ve dikkate alınan bir ajansız.

BAŞKAN – İyi ki öyle işte...

DİCLE HABER AJANSI HABER MÜDÜRÜ ABDURRAHMAN GÖK – Öyleyiz. O yüzden, milletvekilleri ve bakanlar geldiklerinde, tabii ki bölgenin en fazla takip edilen ajansının da kendi programlarını takip etmesini ister ama buna Sayın Başbakan dâhil değilse... Çünkü Başbakan yani bakanların tamamının başı, bunun biraz siyasi olduğunu düşünüyoruz.

BAŞKAN – Peki, çok teşekkür ediyorum.

Arkadaşlar...

FATİH ÇİFTÇİ (Van) – Başkanım, ben söz...

BAŞKAN – Tamam, buyurun Sayın Çiftçi.

FATİH ÇİFTÇİ (Van) – Sayın Gök, öncelikle hoş geldiniz.

DİCLE HABER AJANSI HABER MÜDÜRÜ ABDURRAHMAN GÖK – Hoş bulduk.

FATİH ÇİFTÇİ (Van) – Açıklamalarınız için de teşekkür ederim.

DİCLE HABER AJANSI HABER MÜDÜRÜ ABDURRAHMAN GÖK – Çok sağ olun.

FATİH ÇİFTÇİ (Van) – Tabii, şunu söyleyeceğim: Süreçten, nihayetinde birçok insan mağdur olmuş durumdadır. Yasa Dışı Dinleme Komisyonunda çok sayıda, binlerce insan, herkes dinlendiğini ifade ediyor ve siz de konuşmanızın başından sonuna kadar önemli ölçüde yasa dışı dinlemelerin olduğunu söylediniz ve bunda çok büyük sıkıntı olduğunu ifade ettiniz, tutuklamaların olduğunu söylediniz. Bu yasa dışı dinlemelerle ilgili bu tespitleriniz varsa bunun hukuki bir süreç sonucunda ya hakkında yasal işlem yaptırdığınız herhangi bir kamu görevlisi veyahut da böyle iddia ettiğiniz gibi sonuçlanan bir şey var mı bu süreçle ilgili olarak?

Bir diğer konu, tabii ki siz bölgenin yoğun bir şekilde etkin bir haber ajansısınız, çok geniş kitlelere ulaşıyorsunuz, onu da ifade ettiniz. Bu süreç içerisinde haber kaynaklarınızı siz de filtre ediyor musunuz yani geldiğinde bu filtreyi nasıl yapıyorsunuz?

Ve bu kadar büyük mağduriyetlerden bahsettiniz. Sizin de yapmış olduğunuz haberlerden insanların mağdur olabileceğini hiç düşündüğünüz oldu mu?

Teşekkür ederim.

DİCLE HABER AJANSI HABER MÜDÜRÜ ABDURRAHMAN GÖK – Evet, ben teşekkür ediyorum.

Yani, şu ana kadar yasa dışı dinlemelere ilişkin biz herhangi bir suç duyurusunda bulunmadık ancak fiziki takiplere ilişkin suç duyurusunda bulunduk. Ben buraya gelmeden önce, bizim Adana büromuz, kendisinin üç haftadır yoğun bir şekilde takip edildiğini iki araç tarafından, büroya kadar gelip iş yeri esnafından kendileri hakkında bilgi almaya çalışıldığını ifade etti. Ben de kendisini hemen Adana'daki avukatımıza yönlendirdim, hem suç duyurusunda bulunması hem de İnsan Hakları Derneğine başvurmasını söyledim. Yani, bunun için yaptık.

Bir diğer şey yani biz, bugüne kadar bize gelen herhangi bir bilgiyi teyit etmeden ya da karşı tarafa sormadan en azından yayınlamamayı bir ilke olarak edinmişiz.

Yani, yanlış hatırlamıyorsam, Fatih Bey...

FATİH ÇİFTÇİ (Van) – Evet, Fatih Çiftçi.

DİCLE HABER AJANSI HABER MÜDÜRÜ ABDURRAHMAN GÖK – Evet.

Milletvekilliğiniz döneminde -belki hatırlarsınız- milletvekilliği adaylığı döneminde telefonla da birkaç defa sizin hakkınızdaki kimi iddialara ilişkin görüştük ve sizin görüşlerinizi de olduğu gibi haberlerimizde yansıttık. Yani, bize gelen herhangi bir bilgiyi herhangi bir süzgeçten geçirmeden yayınlama gibi bir lüksümüz yok ama özel hayatın ihlaline ilişkin herhangi bir bilgi, bir görüntü elimize geçtiğinde de hiç tereddüt etmeden, hiç bakmadan bile elimizin tersiyle de itmişizdir bugüne kadar, bunu yaparız da. Örneğin, sizin daha önce belediye başkanlığı yaptığınız Erciş'e ilişkin

de bizim elimize -hani, burada açıklanması için söylüyorum yani ben sizin şahsınıza ya da çalıştığınız kuruma ilişkin değil ama- kimi kamu kurumlarına ilişkin görüntüler geldi ama biz bunların hiçbirisini yayınlamadık. Bunun ahlaki olmadığını düşünüyoruz, tereddütsüz bunu reddederiz biz.

BAŞKAN – Bir şey daha vardı sanki son yani yayınlarla ilgili olarak mağduriyet psikolojisinin sizin yaptığınız haberler bağlamında da başka kitleleri de incitebileceğini, rahatsız edeceğini...

DİCLE HABER AJANSI HABER MÜDÜRÜ ABDURRAHMAN GÖK – Şöyle ifade edeyim onu da: Yani -dediğim gibi- kişilerin hassasiyetini, olmayan bir şey üzerinden yapılan bir haberin öz eleştirisini tabii ki vermek ne kadar o mağduriyeti giderebilir, bu bir problem ama biz bugüne kadar... Yakın dönemde olduğu için samimiyetle söylüyorum, iki aile arasında çıkan bir kavganın siyasi bir kavgaymış gibi yansıtılması ve tamamen editörün gözünden kaçarak siteye girmesi sonucu... Haberde karşı tarafı incitecek ya da onu zor durumda bırakacak herhangi bir şey yoktu. Buna rağmen, biz daha sonrasında, bunun farkına varır varmaz, karşı tarafın yani haberimizin doğru olmasına rağmen bizim haberimizi tekzip eden metni yayınladık açıklama olarak. Yani, biz bunu yaptık, bu zaten olması gerektir.

BAŞKAN – Anladım.

DİCLE HABER AJANSI HABER MÜDÜRÜ ABDURRAHMAN GÖK – Gazetecilikte olması gerektir. Ancak, örneğin, bizim hakkımızda, Dicle Haber Ajansı hakkında karalama kampanyaları dönem dönem yapılır, düzeltme için yazı göndeririz. Bunlara bile hiç itibar edilmez ama biz ajansımıza gelen herhangi bir düzeltmeyi... Mesela, şunu ifade edeyim: Yine, Sayın Çiftçi, Van Milletvekili, biz takip ediyoruz, zaten kendi ziyaretlerini de sürekli takip ediyoruz. Bugüne kadar bir sıkıntı da yaşadığımızı söyleyemem yani yaşamadık gerçekten ve -dediğim gibi- o seçim döneminde kendileri hakkındaki iddialara ilişkin de direkt arayıp görüş almışım, beklemişimdir. Hatta uygun olmadığı dönemlerde... Hani benim elime geldi böyle bir bilgi, hemen yayınlalım mantığıyla yaklaşmamıştır. Şunu da ifade etmek istiyorum: Aslında yani siz eğer gelen bilgiyi kendinize esas alırsanız ve doğru telakki edip bunu yayınlarsanız sonrasında altından çıkamayacağınız kimi vicdani muhasebelerle karşı karşıya kalabilirsiniz. Ama bunu çeşitli kaynaklardan teyit ettirmeye çalışırsanız da vicdanınız rahat bir şekilde "Oh be, iyi bir şey yaptım." dersiniz. Bunun en iyi örneği de -biraz önce de belirtmiştim- en son Şahin Öner'in Diyarbakır'da polis panzeri tarafından ezilerek yaşamını yitirmesine rağmen Sayın Vali başta olmak üzere bütün medyanın "Elinde bomba patladı." diyerek haber yapması, ancak bunun böyle olmadığını Dicle Haber Ajansı olarak ortaya çıkarmamız ve daha sonra da Sayın Valinin de düzeltmeye gitmesi yani bizim haberimizi teyit edip kendisine verilen bir bilgi üzerine hızlıca böyle bir açıklama yapmak zorunda kaldığını beyan etmesi, tabii ki bunlar da gurur verici şeyler.

BAŞKAN – Anladım, peki. Çok teşekkür ediyorum samimi katkılarınız için, geldiğiniz için, paylaşımlarınız için.

DİCLE HABER AJANSI HABER MÜDÜRÜ ABDURRAHMAN GÖK – Ben teşekkür ediyorum, çok sağ olun.

BAŞKAN – Ben sizi uğurlayayım temsilen.

DİCLE HABER AJANSI HABER MÜDÜRÜ ABDURRAHMAN GÖK – Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Akın Bey burada değil mi?

Evet, buyurun.

Evet, Sayın Atalay, hem şahsım adına hem Komisyon üyesi arkadaşlarım adına ben de size hoş geldiniz diyorum.

CUMHURİYET GAZETESİ GENEL KOORDİNATÖRÜ AKIN ATALAY – Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum, ayağınıza sağlık.

Biliyorsunuz, işte, haberleşme özgürlüğü, özel hayatın gizliliğine dair ihlallerin tespiti ve önlenmesine yönelik tedbirlerin alınması gibi bir Medis araştırma komisyonu çalışmaya başladı. Sonradan, süreç içerisinde iki alt komisyon oluştu; biri şu anda bulunduğunuz Hukuk Komisyonu, biri de Teknik Komisyon. Komisyonumuzun çalışmaları bağlamında gazeteci arkadaşlarımızı da dinleme, onların bilgilerine başvurma, paylaşım ile ilgili bir karar verdik. Bu sebeple iki gündür meslektaşlarınızı, bazıları genel yayın yönetmeni, bazıları sizin gibi Ankara temsilcisi olmak üzere dinliyoruz. Format olarak da -belki geç gelmiş olabilirsiniz- bir saat her misafirimize süre ayırıyoruz. Bunun bir kısmını paylaşım, bir kısmını da soru-cevap olarak değerlendiriyoruz ama takdir sizin o konuda. Bazı arkadaşlar paylaşım yapıyor, bazıları doğrudan soru-cevaba geçiyor. Artı-eksi tolerans payımız da var.

Ben tekrar teşekkür ediyorum, hoş geldiniz diyorum.

Evet, sözü size bırakıyorum.

CUMHURİYET GAZETESİ GENEL KOORDİNATÖRÜ AKIN ATALAY – Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkan, sayın üyeler. Öncelikle bizi davet ettiğiniz için bu önemli Araştırma Komisyonuna, teşekkürlerimizi temsil ettiğim kurum adına iletiyorum Komisyonunuza.

BAŞKAN – Özür dilerim, affedersiniz, Cumhuriyet gazetesi Genel Koordinatörü olarak burada bulunuyorsunuz.

CUMHURİYET GAZETESİ GENEL KOORDİNATÖRÜ AKIN ATALAY – Evet efendim, ben hem Yönetim Kurulu Başkanvekiliiyim gazetenin hem sizlerle meslektaş oluyorum aynı zamanda. Benim kıdemim galiba sizden -biraz önce ifadenizden öğrendim- birkaç yaş daha büyük. O kadar yıllık hukukçuyum, onun için buraya kurumum adına gelmemin daha uygun olacağı düşünüldü.

Şimdi, efendim, ben özellikle soru-cevap kısmına daha çok fırsat bırakmak için arkadaşlarımızın her türlü sorusuna olanca açıklığıyla cevap vermek isterim. Çok kısa bir bilgilendirme yapmak isterim ve sizin zaten malumunuz olan şeylere değinmektense madem ki medya ve

haberleşmenin gizliliğinin ihlaliyle ilgili bir konu var, biz kendi kurumumuzun başından geçen somut olaylardan bahsederek bilgi vermemin daha faydalı olacağını düşünüyorum.

Şimdi, efendim, önce zaten sizlerin malumu, iki türlü dinleme var; bir tanesi yasa dışı dinlemeler, o konuda biz tabii çok bilgi veremeyiz size, asıl araştırmayı yapanlar sizsiniz, bir de benim “tırnak içinde yasal dinlemeler” dediğim dinlemeler var ve yıllardır bunun bir uygulaması var biliyoruz. Şimdi, “tırnak içinde” dememin sebebini de açıklayayım: Çünkü yasal dinleme dediğimiz konunun 2 tane çeşidi var; bir tanesi, işte, kamuoyunda istihbarat dinlemesi, önleme dinlemesi denilen ve genellikle devletin bu işlerle ilgili kamu görevlilerinin bulunduğu birimlere tanınan yetki, diğeri de Ceza Muhakemesi Kanunu’na göre bir suç soruşturması nedeniyle cumhuriyet savcılarının ve hâkim kararına dayalı adli dinlemeler.

Şimdi, sizler, tabii, bu araştırmayı yaparken birtakım sonuçlar elde ettiniz, biz onlara henüz tam vâkıf değiliz ama şöyle bir olgu hemen hemen toplumsal algı düzeyinde yayılmış durumda: Yani, biliyorsunuz, adli dinlemeler 135’inci maddeye göre ancak belli suçların soruşturmasında mümkün olabilen dinlemeler. Aldığınız, örneğin, TİB’den aldığınız verilere bir yılda yapılan dinleme sayısını eğer Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğü’nün sitesindeki bu, dinlemeye müsait olan suçlardan bir yıl içinde, aynı yılda, aynı bazda yapılan soruşturma sayısı ile kıyasladığınızda -ben böyle basit bir kıyaslama yaptım, istatistiğe meraklıyım da ve sürekli takip ettiğim sitelerden birisidir orası, Adalet Bakanlığının sitesi- arada uçurum var. Yani soruşturma sayısı belli bu suçlardan, bir yılda yapılan soruşturma sayısı, açılan dava sayısı belli fakat buna karşılık, bu suçlar gerekçe gösterilerek TİB üzerinden yapılan dinleme, kaydetme sayısı belli. Bunlar karşılaştırılınca ortaya vahim bir tablo çıkıyor. Bunun adını koymak lazım. Yani bu problemi çözecek tek kurum da millî iradeyi temsil eden Medistir. Bu şu demektir: Demek ki kanun kullanılarak farklı amaçlar için dinlemeler ve kaydetmeler yapılıyor.

Şimdi, biraz önce uyardınız, ben de o konuda çok titiz birisiyim çünkü hep eskiden beri böyle düşünürüm, maalesef, bizde temel hak ve özgürlükler ve yasaların demokratik yorumları ancak ve ancak toplumda -tırnak içinde söylüyorum bunu da diğer vatandaşlara haksızlık etmemek için- saygın kabul edilen ünlü kişilerin başına bir hâl geldiğinde gündeme gelebiliyor. Ondan önce sıradan mağdurların durumunu ne yazık ki medya da bu işte tabii ki sorumlu, hiç kimse gündeme getirmiyor. İşte, her dönemin mağdurları olabiliyor. Şimdi, aklıma hemen gelen örneği söyleyeyim: Biliyorsunuz, yasa dışı telefon dinlemelerinin delil olamayacağına ilişkin ilk içtihat, dönemin Yargıtay Başkanının kamuoyunda çok bilinen, ismi ünlü mafya lideri olarak bilinen birisiyle bir telefon konuşması nedeniyle çıkmıştı bu içtihat. Hâlbuki bundan önce hep vardı bu. Bu, maalesef, hep böyle oluyor. İşte, bugün yaşanan uzun tutukluluk sorununun ancak belli insanlar tutukluluk mağduru olunca gündeme gelmesi gibi. Hâlbuki bu, Türkiye’nin yıllarca yaşadığı bir problem.

Şimdi, bu bağlamda, yani temel perspektifimiz budur ama size iki konu aktaracağım Cumhuriyet gazetesinin yasa dışı dinleme ve kayda alınma konusuyla ilgili. Bu, sırf benim beyanımdan

ibaret kalmasın diye de derseniz bunun size belgelerini de getirdim, resmî belgelerini. Sunabilirim de istediğiniz anda, yanımda bulunuyor. Bir tanesi şu: Dönemin, o dönemin, bizim eski Ankara Temsilcimiz Mustafa Ali Balbay'la ilgili bir soruşturma yapılıyor, hepinizin bildiği bir soruşturma. Gayet de doğal karşılıyor, herkes soruşturulabilir ve herkes yargılanabilir. Ve kendisiyle ilgili o soruşturma esnasında CMK 135'inci maddeye göre bir adli dinleme kararı alınıyor. Benim buradaki kastım, hiç değinmeyeceğim ona, yani bu önlemin yerindedir, değildir, haklıdır, haksızdır. Çünkü sizin gibi düşünüyorum, onun tartışma platformu burası değildir henüz, mahkemedir. Ben sadece gazeteyi ilgilendiren yönü itibarıyla... Şimdi, o dinleme kararına baktığınız zaman görüyorsunuz ki kendisinin ev telefonu ve şahsi telefonlarının ve mobil telefonlarının yanı sıra ayrıca bir karar daha alınıyor. Bu kararda da gazetenin Ankara bürosunun santral telefonunun dinlenmesi kararı alınıyor ve kararın içeriğinde -karar önünde duruyor- gazetenin santral telefonu olduğu belli, gazetenin Ankara temsilciliğinin adresi ve gazeteyi yayınlayan şirket adına kayıtlı. Şimdi, Sayın Başkan, sayın üyeler; bu, gazete santral telefonundan... Gazetenin Ankara bürosunda yaklaşık 40 kişi çalışıyor Cumhuriyet gazetesinin ve bütün görüşmelerini haber kaynaklarıyla, bürokratlara, siyasetçilerle, kamu görevlileriyle, bütün haber kaynaklarıyla görüşmelerini bu telefonla gerçekleştiriyorlar ve anlaşıyor ki, bunu biz sonradan anlıyoruz ki -dava açıldıktan sonra tabii, dosya açık hâle geliyor- görüyoruz ki o kadar büyük bir özensizlik var ki yani bunun ifşa edilmesinde de hiçbir sakınca görülüyor.

Şöyle bir şey de yaşadık: Bu işlemi gerçekleştiren kamu görevlileri -ayırt etmiyorum, yani bu dinleme ve kayda alma işlemi gerçekleştiren kamu görevlileri- Parlamentonun çıkardığı ve "Dinleme şu usule göre olacak." dediği 135'inci maddeyi siz ne dersiniz deyin, hani, bir söz vardır: "Kanunun sözünü yargıç söyler." diye, "Biz böyle söylüyoruz" diyorlar kanun sözünü. Onun için bunu bilmenizde fayda var ki gerçekten Meclisin iradesi de böyle söylenmesinden yana mı?

Bakın, çok basit bir örnek söyleyeyim: Bu olay açığa çıktığında dava dosyasına bir gazeteci arkadaşımız bu soruşturmaya, bu suçla hiçbir ilişkisi olmayan, şüpheli olmayan, bugüne kadar olmayan bir gazeteci arkadaşımızın dönemin RTÜK üyelerinden birisiyle, gene, konuyla hiçbir ilgisi olmayan, bir başka, sanıyorum bir ihaleyle ilgili bir görüşmesi. Şimdi, belleğimde kaldığı kadarıyla söylüyorum. İsim vereyim: Fırat Kozok gazeteci ile dönemin RTÜK Üyesi Şaban Sevinç arasındaki görüşme dinleniyor ve kayda alınıyor ve "tape" sini suç delilleri arasında dosyaya koyuyorlar. Belki anımsarsınız, bu o zaman yayınlandı da. Şimdi, bunun basın özgürlüğüyle doğrudan ilgili olduğunu takdir edersiniz sanıyorum. Fakat şöyle bir sonucu da oldu bunun: Ankara bürosunda çalışan arkadaşlarımız bizi, İstanbul'u aradılar, yönetimi "Ya, bugüne kadar yüzlerce görüşme yapılan, yüzlerce kişinin aradığı bu gazete bürosunu birkaç aydır, bırakın bürokratlara, haber kaynaklarına, siyasetçileri hiç kimse aramıyor. Çok yakın arkadaşlarımız "Ne haber, nasılsın?" demek için bile aramıyor. Yani, bu olay Ankara temsilciliğinin haber alma, haber verme hakkını sonlandıran bir olay olmuş oldu.

Bakın, ikinci bir... Yani siz “Buradan nasıl bir yasal çıkış yolu aranız?” diye sonuçlar üreteceğiniz için yine artık bitmiş bir şey daha söyleyeyim, onun da kararı önümdedir. Biliyorsunuz, dedim ki ikinci bir tür dinleme var, o da istihbarat dinlemesi. Bu da suçun önlenmesi için yapılan, ortada bir soruşturma falan yokken, cezai soruşturma yokken yapılan bir önleme ve dolayısıyla, bu istihbarat önlemesi olduğu için, kanun burada, 135’inci maddenin aradığı sıkı şartları aramıyor yani başkaca delil elde etme imkânı olmaması, kuvvetli şüphe olması falan gibi imkânları aramıyor. Ve, Polis Vazife ve Selahiyet Kanunu’nun ek 7’nci maddesinde de bu nedenle, bu kadar kolay olduğu için “Bu şekilde dinlenen ve kayda alınan görüşmeler başka hiçbir amaçla kullanılamaz.” diyor açık açık, hepiniz biliyorsunuz. Peki, uygulamada böyle mi? Size örneğini getirdim. Bu da gazetemizin eski imtiyaz sahibi rahmetli İlhan Selçuk hakkındaki karar. Öğreniyoruz ki İlhan Selçuk’la ilgili adli bir dinleme kararı yok -karar burada- meğerse uzunca bir süreden beri kendisi hakkında Emniyet Genel Müdürlüğü İstihbarat Dairesi Başkanlığına istihbarat dinlemesi yapılmıyormuş. Hatta, renk olsun diye size söyleyeyim, bu ortaya çıktıktan sonra bize söyledikleri şu idi o dairenin: “Kendisi önemli bir insandır, can güvenliğini korumak açısından kontrol altında tutuyoruz.” diye beyan etmişlerdi. Sonra, efendim, bu istihbarat dinlemesi bir şekilde, hani herhangi başka delil olarak kullanılamazdı, başka amaçla kullanılamazdı, savcılığın talebi ve mahkemenin kararıyla “Ceza muhakemesinde her şey delil olabilir, nasıl elde edilirse edilsin, buradaki ‘Başka amaçla kullanılamaz.’ bizi bağlamaz, biz büyük bir iş yapıyoruz.” diyerek mahkeme kararıyla o dinleme kayıtları dosyaya getirildi ve delil olarak dosyaya konuldu. Bu kararı da sadece şu açıdan veriyorum, sizlere takdim etmek istiyorum, yani ek 7’nci maddedeki “Başka bir amaçla kullanılamaz ibaresi demek ki artık yeterli olmuyor uygulamada, bunu da görmemiz açısından getirdim çünkü yani bunlar fotokopileri mahkeme kararlarının.

Şimdi, yani gazeteyle ilgili bu 2 tane somut örneği bilginize sunduktan sonra, bu giriş kısmını çok uzatmak istemediğim için konuşmamı bu şekilde bağlamak istiyorum sorularınıza zaman ayırmak için.

Teşekkür ediyorum beni dinlediğiniz için.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

Bu arada, çok böyle sığağı sığağına sorayım. Kim dinliyor, size göre, sizce kimler dinliyor, hangi yöntemleri kullanıyorlar? Çok açık, hangi yöntemleri kullanıyorlar?

CUMHURİYET GAZETESİ GENEL KOORDİNATÖRÜ AKIN ATALAY – Şöyle söyleyeyim: Ben Cumhuriyet gazetesinin hem yasa dışı bir şekilde dinlendiğini düşünüyorum ama bu subjektif bir görüş takdir edersiniz ki.

BAŞKAN – Devam eden bir dinlemeden mi bahsediyorsunuz?

CUMHURİYET GAZETESİ GENEL KOORDİNATÖRÜ AKIN ATALAY – Tabii ki, tabii ki.

Bu, takdir edersiniz ki subjektif bir görüş yani bunun nesnel bir dayanağını, belgesini sunamam size hem de aynı şekilde, o demin bahsettiğim Polis Vazifesi Selayet Kanunu'nun ek 7'nci maddesine göre gerek Ankara bürosunun telefonlarının gerek İstanbul bürosunun santral telefonlarının istihbarat amaçlı olarak hâlen dinlendiğini düşünüyorum ve bu görüşün kendi temsil ettiğim kurumla ilgili değil bütün gazetelerle ilgili olarak da bunun böyle olduğunu düşünüyorum.

BAŞKAN – Yani potansiyel suçlu muamelesi mi yapılıyor bütün topluma?

CUMHURİYET GAZETESİ GENEL KOORDİNATÖRÜ AKIN ATALAY – Efendim, burada maksat potansiyel suçluluk değil, burada bir zihniyet var, o zihniyet de şu: “Efendim, suç önlemek ve suçluları tespit etmek her ne pahasına olursa olsun huzurlu bir toplum için, toplumsal barış için gereklidir, dolayısıyla, bunun için bütün temel hak ve özgürlükler gerekirse feda edilebilir.” zihniyetine sahip bir anlayış var bunun arkasında. O nedenle bunu yapıyorlar temelde. İlla buradan bir şeyi diyemem yani, bu niyette istisnalar da vardır. “Biz bunu şantaj unsuru olarak kullanırsınız, bak, şu şununla şöyle görüştü.” ama ben daha genel yaklaşım olarak, ben bütün gazetelere ilişkin yani ayırt etmeden, bu uçtan bu uca, siyasi yelpazenin her tarafındaki, yani kamuoyunda -ben o terimleri çok sevmem ama- yandaş, candaş, muhalif, ne derseniz, hepsi için bunun yapıldığını düşünüyorum. Yani böyle bir düşüncem var.

BAŞKAN – Peki, dünya örnekleriyle ilgili, ana Komisyon olarak çalışmaya başladığımızda Medisteki ilgili bölümlerden, başka kendi şahsi çabalarımızla çalışmalar getirttik. Kara Avrupası örnekleri vardı, işte, Amerika örneği vardı, İngiltere örneği vardı ve diğer taraflardan örnekler getirdik. Modern ve demokratik ülke olarak kabul ettiğimiz, herkesin ittifakla kabul ettiği ülkelerin tamamında özellikle terör ve organize suçlarla ilgili güvenliği tehdit eden, genel manada faaliyetler için önleyici dinlemenin yapıldığını biliyoruz bütün dünyada. Bununla kıyas ettiğinizde kanaatiniz nedir? Yani bunu nereye oturtmak lazım? Yapılmaması gereken bir şey midir size göre önleyici dinleme?

CUMHURİYET GAZETESİ GENEL KOORDİNATÖRÜ AKIN ATALAY – Efendim, mutlaka yapılması gereken bir şeydir fakat bugün Türkiye'de olduğu gibi değil çünkü yani o ülkelerde de bugün Türkiye'de olduğu gibi bunun, mesela yasa dışı dinlemenin son örneği Başbakanımıza karşı yapıldı. Birçok başka örnekler de biliyoruz, istihbarat önlemlerinin ne hâle geldiğini... Başka ülkelerde de bu hâle geldiğinde mutlaka bunun denetim mekanizmasının bir elden geçirilmesi gerektiği görülür. Mutlaka buna uygun yeni denetim mekanizmaları, yeni denetleme şeyleri koymak gerekir. Şimdi, mesela, güçler ayrılığı dediğiniz konuda, ben bu konuda en masum kurumun yasama organı olduğunu düşünüyorum. Yani, yapabileceği bir şey, işte, üçüncü yargı paketiyle haberleşmenin gizliliğini ihlal suçlarının yaptırımlarını ağırlaştırdı. Fakat şimdi, sizin yaptığınız, sizin göreviniz ve yetkiniz kanunu yapmak, buna ilişkin düzenleme... Bu düzenlemeyi uygulayanlar bu düzenlenmenin uygulanmasından sorumlu olanlar...

Bakın, şimdi, yargının demokratik bir toplumda varlık ve meşruiyet sebebi yürütme organının yasamanın düzenlediği kanunlara uymaması hâlinde -kamu görevlilerinin- bireyin haklarını ve özgürlüklerini ihlal etmesi hâlinde onu gidermek, onu izale etmek için vardır yargı, güçsüz olan bireyi devlete karşı korumak için vardır -yürütmeye- ama bugünkü yargı uygulaması çok başka amaçlarla, demin söylediğim zihniyetlerle... Bu, eskiden de böyleydi, bugünkü derken yanlış anlaşılacak için düzeltiyorum, eskiden de böyleydi bu. Yani bu, bizim toplumumuzun 80 yıllık hastalığıdır. Her zaman böyle olmuştur ve bu hâlen devam ediyor, hâlen devam ediyor. Yararlananlar değişiyor, uygulayıcılar değişiyor ama insanların hak ve özgürlüğü ikinci planda kalıyor devletin çıkarları gündeme geldiği zaman. Bu nedenle, Parlamentonun artık bunu görüp geleceğe bu kötü mirasın aktarılmasını için... Örneğin, işte, 135'inci maddenin uygulamada yaşanan sıkıntılardan hareketle çok daha sıkı şartlara, çok daha farklı yorumlara açık olmayacak ölçüde şeffaf, çok daha kısıtlı uygulanabilen çünkü bu artık kişilerin sadece özel hayatını değil, basın özgürlüğünü de gördüğünüz gibi ilgilendiren bir kurum, sizlerin, milletvekillerinin özgürlüğünü ilgilendiren bir kurum. Ben bire bir görüşmelerimden biliyorum, birçok insan Türkiye'de bu tedirginliği yaşıyor. O zaman buna uygun olarak bir adım atması gerektiğini düşünüyorum.

BAŞKAN – Bir farkla bir şey söylemek arzu ederim. Ondan sonra, Hasip Bey söz istedi, söz vereceğim.

Şimdi, demin yaptığınız yargı tarifinde eksik bir taraf var gibi. Şimdi, yargının kendini konuşturduğu ve oturttuğu pozisyon yasamanın yapmış olduğu işlerin yürütme eli ile denetimine hasredilirse, böyle bir görev tanımı yapılırsa o zaman arıza çıkıyor ama yargı...

CUMHURİYET GAZETESİ GENEL KOORDİNATÖRÜ AKIN ATALAY – Bir yönü bu ama efendim, değil mi?

BAŞKAN – Bir yönü sadece...

CUMHURİYET GAZETESİ GENEL KOORDİNATÖRÜ AKIN ATALAY – Ben o yönünü...

BAŞKAN – Bana göre asıl üzerinde durulması gereken ve değer verilmesi gereken şey, yargının gerçekten adaleti sağlayan ve hakkaniyeti sağlayan bir kurum olarak birini diğerine karşı tahkim eden, pozisyonunu değerlendiren ve denetleyen değil, bunlardan tamamıyla bağımsız olarak adalet ve hakkaniyet ölçüsüne göre iş yapan bir erk olmasıdır; arzu edilen budur, aslında olması gereken budur. Bu hatırlatmayı sadece yapmış olayım.

Bir de şeyi söyleyeyim, yasama aslında... Tabii, ben de öyleyim, ben de hâlen dinlendiğimi zannediyorum, zannı galib olarak söylüyorum, açık, samimi beyanım çünkü çocuk yaşından itibaren bu devlet, millet meselelerine biraz merak sardık farklı siyasi cephelerde olsa da. O sebeple de böyle bir potansiyel tehlike olarak herhâlde addedildik, o sebeple de ve ben hâlen milletvekili olmama rağmen dinlendiğim kanaatimi taşıyorum ama Meclisin bir görevi daha var, biliyorsunuz yani sadece yasama

faaliyetinin dışında Meclis denetim de yapıyor ve bana göre, bugün bu Araştırma Komisyonu ve bağlı Alt Komisyon önemli bir iş yapıyor. İnşallah, tabii, hem dileriz hem ümit ederiz ki sonuçta da tespitlerimizle birlikte ortaya bir fotoğraf koyalım, sadece tedbirler açısından değil, bir de bir gerçek fotoğrafı ortaya koyalım. Bunun da kıymetinin olduğunu düşünüyorum ben. İnşallah da doğru şeyleri yapmış oluruz.

Evet, Sayın Kaplan, buyurun.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Atalay, bilgileriniz için teşekkür ediyoruz.

Dikkat çektiğiniz istihbari önleyici dinlemeler iki türlüdür: Bir, jandarma ve emniyet istihbaratın kolluğunu yaptığı önleyici dinleme. Bu TİB ve oradan 81 il alt birimlerinde yapılıyor yani her tarafta yapılıyor bu Türkiye’de. Maalesef, biz bunu yerinde inceledik ama burada ne bir denetim ne bir şey var. Burada kararı -onlar da söyledi- kolluk amirleri veriyor, komutan veya müdür veriyor. Adli olanlarda ise matbu... Sadece telefon numarası belli birçok karar geldi başkanlığımıza, bize yüzlerce. Maalesef onların da hukuka ve şeye aykırı olduğu, 135 anlamında da ciddi sorun olduğu görüldü. Ve şimdi herkes dinleniyor; sağcısı, solcusu, laik, antilaiki, devrimcisi, İslamcısı, herkes bundan şikâyetçi. Biz, gerçekten, bu Komisyon olarak... Arada bir, bakmayın, tartışmaya tanık oldunuz, her zaman tartışmıyoruz biz, bunu öncelikle söyleyeyim. Günlendir sabırla dinliyoruz ve burada sistemi değiştirecek gerçekten sonuçlar almak istiyoruz. Yani burada bu Komisyon çok uzun değil 3 maddelik, 5 maddelik öneri sunduğu zaman bu işi çözebiliriz.

Şimdi, burada ben demin -bir olay anlatacağım- İç Tüzük Komisyonuna gittim, orada 4 parti grubundan oluşan İç Tüzük Komisyonumuz var. Almanya’nın Anayasa ve İç Tüzük Komisyon üyeleri misafirimizdi, onları dinledik, kitapçıkları falan var bizde. Burada da bahsetmişim Sayın Metehan’ın şeyinde. Onların Anayasası madde 10’da mektup, posta ve telekomünikasyonun gizliliğiyle ilgili bir anayasa hükmü var: “Sınırlama kanunla olur ama denetimi hukuk değil Parlamento yapar.” diyor. Çok ilginç bir tespit var. Bugün onlar da ziyarete gelince, doğrusu, bu fırsatı kaçırmadan sordum. Heyet olarak bu Komisyonun bütün üyeleri oradaydı. “Ha, sizin dediğiniz o, G10 Komisyonudur.” dediler. “Biraz açar mısınız?” dedik. “‘G’ Federal Almanya Cumhuriyeti Anayasası’dır. ‘10’ 10’uncu maddedir. Burada 10 ile 13 arasında her parti grubundan üyelerden oluşan bir Meclis denetim grubu vardır ve her yıl bu dinlemeleri yapan kurumları denetler, yargıç kararı adli, önleyici denetler ve sonradan burada yasa dışılık varsa da gereğini yapar.” dedi. Aynen bize söylenen bu. Bu bir anayasal kurum, bu anayasal bir denetim kurumu. Yeni bir anayasa yapıyoruz, yeni bir iç tüzük de yapıyoruz. Aslında, ikisine de giriyor bu olay. Bu tür bir denetim mekanizmasının olması etkili olur mu? İngiltere’de benzeri bir haberleşme kanunu var, AİHM kararı sonrası mahkûm olunca çıkardı; Amerika’daki ise “Tamamen delil olarak almayın.” diyor, hatta “Delil olarak almayın.” deyince iddianameye de alınması gerekiyor bu gizli dinleme kayıtlarının. Bu, 135 anlamında somut bir öneriniz olabilir mi? Yani dinleme

kaydı eğer önleyici ise iddianamede yer almaması gerekir. Demin DHA Ajansında da aynı şeyle karşılaştık, daha önceki konuşmacılarda da. Adli olayda nasıl bir önermede bulunursunuz? Önleyici dinlemenin sınırlandırılması maalesef gizlilik, devlet sırrı, Memurin Muhakematı iç müfettiş teftişine takılan bir olay oluyor ve bugüne kadar da bu ihlalleri yaptı, gizli dinleme yaptı diye ortaya çıkan bir fail yok.

Bu konularda bir öneriniz olur mu? Benim bu G10 Komisyonu biraz ilgimi çekti, biraz daha araştıracağım diğer ülkeleri. Doğrusu, etkili bir hukuki düzenleme için ne diyebiliriz?

Teşekkür ederim.

CUMHURİYET GAZETESİ GENEL KOORDİNATÖRÜ AKIN ATALAY – Şimdi, efendim, şeylerle ilgili söyleyemem. Yani CMK 135'e göre adli önlemlerle ilgili olarak Parlamentonun devreye girmesinin yanlış olduğunu düşünüyorum. Yani biz onları eleştirebiliriz. Bana göre, bugün yargı düzeni, yargılama sistemimizde birçok hata var fakat birçok hata var diye işin felsefesini değiştiremeyiz. Fakat istihbarat dinlemeleriyle ilgili olarak -ki bu çok sıkıntı yaratan bir dinleme biliyorsunuz- gerek MİT, gerek emniyet, gerek jandarmanın yaptığı dinlemlerle ilgili olarak Parlamentonun mutlaka etkili bir denetim görevi yerine getirmesini, bunun için gerekirse bir komisyon oluşturması gerektiğini -yani KİT Komisyonu nasıl yılda bir kere nasıl denetliyorsa- çünkü bu artık çok özel bir hâle geldi, bu telefon dinlemeleri, iletişim tespitleri. Mutlaka istihbarat dinlemelerine ilişkin bir kolluk amirinin verdiği... Yani bir milletvekilini dinleyip kayda alabildiği bir konuda Parlamentonun mutlaka etkin bir denetim sistemi -kendisinin kurduğu etkin bir denetim sistemi- getirmesi gerektiğini düşünüyorum.

Ben de bir başka örnek biliyorum. Mesela, İtalya'da devlet sırlarıyla ilgili, en gizli devlet sırlarıyla ilgili olarak şöyle bir sistem vardır: Parlamentoda bir komisyon var, neyin devlet sırrı olarak korunup korunmayacağına, en namahrem yani ordudan hükûmete kadar o komisyon toplanıp karar veriyor. Bu devlet sırrıdır ya değildir diye. Parlamento orada bu konuda böyle etkili bir işlev görüyor. Yani halkın seçtiği 550 milletvekilinin kendi içinden istihbarat örgütlerinin yapabileceği bir faaliyeti denetlemesi kadar da demokrasiye uygun bir şey düşünemiyorum. Burada bence güçler ayrılığı ilkesine aykırı da hiç bir şey yok. Ama bu dediğim, demin dediğim gibi adli dinlemleri kapsamayacak bir şeydir.

Adli dinlemlere gelince, 135'inci madde, görünen o ki Parlamentonun çıkardığı sözüyle uygulanmıyor. Bu çok açık, bunu artık herkes biliyor. Yani örneğini vereyim size -bir başka örneğini vereyim- bundan yaklaşık sekiz ay önce o, herkesin bildiği Ergenekon soruşturmasıyla ilgili bizim gazetemizin Genel Yayın Yönetmeni hakkında bir anda bir takipsizlik kararı geldi -yaklaşık olarak söylüyorum o tarihi- ve öğrendik ki o takipsizlik kararını alınca eklerini almaya gittim, savcı beyle görüşüm, efendim dedim... Üç yıldır dinleniyormuş. Peki, kanuna göre bunu imha etmeniz gerekiyor, imha ettiğinize dair bir bildirimde bulunmanız gerekiyor falan. "Biz bunları böyle uyguluyoruz

Avukat Bey, biliyorsunuz siz de uygulama böyle değil” deniliyor ve bunu çok rahat söylüyorlar. Biraz önce öyle bir soru da soruldu, peki bunun için ne yaptınız? Bakın, demin anlattığım örnek olayda ya bir gazeteciyle -soruşturmayla ve davayla ilgisi olmayan bir gazeteciyle- bir yüksek bürokrat arasındaki bir görüşmenin dava dosyasına konularak ifşa edilmesi, en hafifiyle görevi ihmaldir, ilgili yerlere şikâyet ettik. Ama şöyle bir zihniyet var, ben bunu siyaseten anlayabilirim ama hukuken anlamak istemem. Şöyle: Bazı insanlar, Türkiye’nin bugün içinde bulunduğu konumda o kadar önemli bir görev yapıyorlar -ki katılıyorum önemli bir görev yapıyorlar- ve büyük bir cesaretle bu görevi yerine getiriyorlar, tarihinde görülmemiş bir iş yapıyorlar onun için bunların böyle bu işlemleri sürdürürken ufak tefek hukuka aykırı davrandıkları ve kusurları oluyor, bunları görmezden gelmek gerekiyor, büyük resim için bu küçük darbeleri görmezden gelmek gibi bir anlayışla hareket ediliyor. Ben bunun birike birike iyi bir şey olmadığını düşünüyorum çünkü hukuk –siz de umarım paylaşırsınız- bataklığın kurutulmasıyla değil, sivrisineklerle uğraşır. Bataklığın kurutulması devletin başka organlarının işidir, hukuk sivri sineklerle uğraşır. Yani o, ormana değil ağaçlara bakar hukukçu çünkü orada kişi güvenliği vardır. Orada “Zehirli ağacın meyvesi zehirli olur.” ilkesi yüzyıllardan süzülüp gelmiş örneklerden yola çıkmıştır. O nedenle yani hukukun alanına sokmamak lazım mümkünse. Siyaseten ben her şeyin tartışılabileceğini, kamuoyunun bu tartışmayı, her şeyi bilmeye hakkı olduğunu düşünüyorum ama o hukukun ilgi alanının dışında kalmalı diğer kısmı.

BAŞKAN – Şu olabilir mi o zaman: Enteresan, gelinen noktada Meclis bünyesinde sürekli çalışan bir daimi komisyon, haberleşme özgürlüğü, özel hayatın gizli ihlalleri şeylerle ilgili bir sürekli komisyon çalışabilir ya da İç Tüzük’e bir ilave bir komisyon bu enteresan.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Almanlar öyle dediler yani böyle daimi bir komisyon var.

CUMHURİYET GAZETESİ GENEL KOORDİNATÖRÜ AKIN ATALAY – Efendim, İstihbarat Dairesi Başkanlığı, MİT’in bu işle ilgili birimi, Jandarmanın bu işle ilgili birimi, herhangi bir kolluk amiri bu yaptıkları takip, dinleme ve kaydetme işlemlerinin Parlamento bünyesinde oluşacak komisyona karşı hesap verebileceğini bilmeli.

BİLAL UÇAR (Denizli) - İnsan Hakları Komisyonuna bu konuda yeni bir misyon verilebilir.

BAŞKAN – Bu insan hakları... Farklı, bağımsız bir komisyon...

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Bu İnsan Hakları Komisyonu bağımlı değil. Anayasa’da ve İç Tüzük’te en önemli komisyonmuş, bana onu söyledi ve “Anayasaya göre kurulan bir komisyon” dediler ve şaşırdılar bu soruyu sordüğümüz zaman. “Şimdi ben komisyona gideceğim, biz bunu tartışıyoruz” dedim. Yani orada daimi bir komisyon var. Ama Sayın Atalay’ın söylediği adli denetim, adli dinlemede denetim mesleğiniz gereği Savcı Bey, olarak da Hâkim Bey olarak da hepiniz bu avukat, savunma tarafı dışında da görev aldınız.

BAŞKAN – Ben hukukçu kimliğimle varım. Yani avukat ya da hâkim olarak değil de.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Bütün sorunun kaynağı istihbari önleme dinlemesi.

BAŞKAN – Aslında burada sohbet tahtında söylüyorsak...

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Adli dinlemeleri 135'inci maddeyi biraz daha düzeltir, kontrol edebiliriz. Önleyici dinlemenin mutlaka Parlamentoda bütün parti gruplarından oluşan bir komisyon tarafından denetlenmesi gerekiyor.

BAŞKAN – Bu önemli bir öneri olabilir tabii. Çünkü farklı formatta olabilir.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Müthiş bir öneri olarak düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Peki, Sayın Kesimoğlu buyurun.

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Atalay'a, bizimle paylaştığı bilgilerden dolayı çok teşekkür ediyorum.

Sayın Balbay'dan bahsetti, bizim İzmir Milletvekilimiz sevgili dostum, arkadaşım, mücadele dostum demokrasi adına hepimizin yüreğini acıtan bir konuyu burada paylaşmak istiyorum. Artık uzun tutukluluk süreleri gerçekten mahkûmiyete dönüştü. Ben Sayın Balbay'ın özelinde diğer arkadaşlarımızın da bir an önce ailelerine, arkadaşlarına, dostlarına ve Parlamente'ye dönmelerini talep ediyorum, demokrasi adına ve bu özlemimi dile getirmek istiyorum.

Sayın Balbay'la ilgili yapılan, verilen, alınan dinleme kararıyla ilgili neden, niçin ve nasıl, bir kenarda bırakarak yasalar önünde herkesin eşit olduğunu ve yasaların ortada olduğunu ifade etmek istiyorum, belirtmek istiyorum. Bu verilen kararı da bir kenarda bırakarak, Sayın Atalay'a şunu yöneltmek istiyorum: Acaba bu verilen kararda Sayın Balbay koçbaşı yapılarak, Cumhuriyet gazetesinin Ankara bürosunda çalışan diğer 39 kişinin konuşmalarının dinlenmesi hedeflenmiş olabilir mi? Ya da bir başka deyişle Cumhuriyet gazetesinin yayın politikası üzerinde bir ambargo konması hedeflenmiş olabilir mi?

İkinci sorum: Siz tecrübeli bir gazetecisiniz, aynı zamanda Sayın Başkandan zannediyorum biraz daha kıdemli de bir hukukçusunuz.

CUMHURİYET GAZETESİ GENEL KOORDİNATÖRÜ AKIN ATALAY – Çok yakınız.

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Genel bir deyiş vardır: "Rakamlar yalan söylemez ama rakamlara yalan söyletilebilir." Dolayısıyla bu değerlendirmeden yola çıkarak "Yasalar yalan söylemez ama yasalara yalan söyletilebilir." diye düşünersek, verilen birtakım kararların da yasaların arkasına geçerek ya da yasaların arkasından dolaşarak, belli emeller doğrultusunda uygulamaya geçilmesi söz konusu olabilir. Bir tecrübeli hukukçu ve gazeteci olarak biraz önce söylediniz Parlamento'da yeni bir denetim sisteminin kurulması gerektiğini. Bunun dışında mevzuata ve uygulamaya ilişkin tecrübeniz doğrultusunda bizimle paylaşacağınız öneriler olabilir mi? Size teşekkür ediyorum.

Son sorum da Sayın Başkana. Sayın Başkan, biraz önce kişisel anlamda dinlendiğinizi ifade ettiniz. Ben de hepimize örnek olması açısından soruyorum: Acaba ne gibi önlemler aldınız, bizim de yararlanmamız açısından bizimle paylaşır mısınız?

BAŞKAN – Hiçbir önlem almadığımı söyleyebilirim.

Buyurun Sayın Atalay.

CUMHURİYET GAZETESİ GENEL KOORDİNATÖRÜ AKIN ATALAY – Efendim, birinci sorunuza ilişkin kendi subjektif düşüncemi söyleyebilirim. Yani, ben bunun daha ötesini söyledim. Sayın Balbay üzerinden alınan arama kararını tabii ki girmeyeceğimi de söyledim, haklılığına, haksızlığına çünkü o henüz devam etmekte olan bir yargılama ama ötesini söyledim. Yani bugün bile Cumhuriyet gazetesinin gerek İstanbul santralinin, gerek Ankara santralinin, gerek diğer gazetelerin dinlendiğine, gazetecilerin haber kaynaklarıyla ilişkisinin içeriğine, neler konuşulduğuna dair böyle bir düşüncem var benim zaten. Yani bu, onu da kapsayan bir şeydir o anlamda söylüyorum.

İkincisi: İşte, yani, mutlaka bir mevzuat değişikliğine ihtiyaç var. Yani ben şey gibi düşünüyorum. Evet, Türkiye'nin sorunları maalesef sadece mevzuatın yetersizliğinden, kötülüğünden falan kaynaklanmıyor, biliyoruz. Yani uygulamadaki zihniyetten, yargı kültürümüzden falan kaynaklanıyor çoğunlukla fakat buna böyle tespit edip duracak hâlimiz yok, mecburuz gördüğümüz aksaklıkları düzeltmeye.

Size bir başka örnek vereyim: Benim demin konuşulan davada aktif bir yargılamanın süjesi olmadığım için, yani herhangi bir görevim olmadığı için o konuyla ilgili örnekleri rahatlıkla vermiştim. O davanın soruşturma aşamasında, sadece ifade alma sırasında -bu kararlarda bende ondan dolayı bulunuyor ama- izlediğim bir dava doğal olarak başından beri, sizler gibi, birçok meraklı insan gibi, önemli bir dava çünkü birçok yönüyle önemli bir dava. Fakat bir şey daha söyleyeyim mesela...

Şimdi, gayet açık olarak 135'inci maddede şöyle bir hüküm vardır: Şüphelinin tanıklıktan çekinme hakkı olan kimselerle arasındaki iletişim tespit edilemez, dinlenemez, kayda alınamaz. Bilinmeden alınmışsa bile öğrenildiği anda derhâl imha edilir. Kim bunlar? Birinci derece yakınları ve müdafî, Avukatlık Kanunu'na göre. Gazetecilerin olup olmadığı tartışılıyor çünkü Basın Kanunu'nda biliyorsunuz bir hüküm var: "Gazeteci haber kaynağını açıklamaya zorlanamaz" diye.

BAŞKAN – Bir de o ikisi arasındaki görüşme bu kapsamda.

CUMHURİYET GAZETESİ GENEL KOORDİNATÖRÜ AKIN ATALAY - Evet, gelir mi gelmez mi tartışmalı bir konudur ama öbürü gayet açık çünkü bizzat... Peki, biliyor musunuz Sayın Başkan, mesela benim takip etmekte olduğum bir dava var. 2 tane 3 tane özel dava takip ediyorum, onlar gazeteyle ilgili olan davalar değil bir şekilde. Bir tanesi, ben Ahmet Şık'ın müdafiliğini yapıyorum. O da direkt benimle ilgili değil, onun için rahatlıkla o örneği veriyorum.

Şimdi, o dosyada, o arkadaşımızın avukatıyla yaptığı, o davaya ilişkin görüşmeler kayıt altına alınmış gözetli sürecinde ve hâlâ tutuluyor, talep edilmesine rağmen. Yani burada açık hüküm

var: “Avukat, tanıklıktan çekinme hakkına sahiptir.” 45’inci maddeye göre. “Çekinme hakkına sahip olanlar arasındaki iletişim imha edilir.” diye hüküm var ama duruyor. Şimdi, bunu şunun için söyledim, mahkeme kararını eleştirmek için değil. Yani orada öyle yazıyor, sizin iradeniz bu yönde, Meclisin iradesidir o ama o madde böyle uygulanıyor, bunu bileceksiniz ki ona göre yasal düzenleme yapacaksınız. Sadece bu kaygıyla iletiyorum emin olun.

BAŞKAN – Anladım.

Şimdi, çok meşhur bir prensip var biliyorsunuz Sayın Kesimoğlu. Hani yasalar temel kritik edilir tarafları olur ama temel malzememiz insan. İyi kanunlar, kötü uygulayıcıların elinde kötü kanun; kötü kanunlar, iyi uygulayıcıların elinde iyi kanun olur, temel problemiz bu. Şunu çok samimi olarak söyleyeyim: Türkiye belki olmaması gereken şekilde çok uzun, yaklaşık seksen, doksan yıllık süreçten itibaren keskin ideolojik duruşların -hiç şey de yapmıyorum, taraf anlamında da söylemiyorum- birbirine zarar verdiği, enerjimizi boşa akıttığımız bir süreç olarak geçti, çok açık ve net söyleyeyim.

Bugün Metehan Demir’in söylediği güzel bir şey vardı dinlemeyle ilgili, dedi ki “Yasa dışı dinlemede falan problem dinlemeden kaynaklıyor zaten, birbirimizi dinlemiyoruz, anlamaya çalışmıyoruz.” Birbirimize, katlanmak hani kötü bir kelime de tahammül etme, belki daha seçerek söylemeye çalıştığım bir şey. Bunu ıskalamıştık ama inşallah çok samimi kanaat olarak söylüyorum, dileriz ve ümit ederiz ki ben Akın Bey gibi hayatım boyunca hiç düşünmedim, siyasal tercihim de öyle olmadı ama geldiğimiz noktada yaşadığımız o kadar çok tecrübeden sonra birbirimize tuzak kurmadan, birbirimizi yok etme, birbirimizi siyaseten bitirme gibi bir şey içerisine girmeden ifade ettiğimiz, sahip olduğumuz şeyleri birbirimize anlatıp, böyle bir ülkeyi var etmek için gayret ve çaba göstermemiz gerektiğine inanıyorum, samimi kanaatimi söyleyeyim.

Buyurun Sayın Tunç.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) -Teşekkür ederim Sayın Başkanım, ben de temennilerinize katılıyorum.

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Üçüncü sorumun cevabını alamadım.

BAŞKAN – Hangisi affedersiniz?

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Sizin şahsınızdaki dinlemeyle ilgili...

BAŞKAN – Ben hiçbir tedbir almadım.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Ben de Cumhuriyet gazetesi Genel Koordinatörü Sayın Akın Atalay’a çok teşekkür ediyorum Komisyonumuza gelip bizleri bilgilendirdiği için.

“Adalet Bakanlığının soruşturma sayısı ile dinleme sayısı arasındaki farkı gördüğünüzde her şey anlaşılıyor.” demiştiniz konuşmanızın başında. Tabii, soruşturma sayısı ile dinlenen kişi sayısı farklı olabilir çünkü bir soruşturmada çete suçunda 20-30 kişi hakkında dinleme kararı verilmiş olabilir yani soruşturma sayısından çok daha fazla olabilir dinlenen kişi sayısı. Bunu ifade etmek istedim.

Bir de, gerçekten, Cumhuriyet gazetesi bu ülkenin yakın siyasi tarihinde çok önemli yeri olan bir gazete. Siz de şu anda Cumhuriyet gazetesinin en tepe noktasındaki bir arkadaşınız, bir hukukçusunuz. Cumhuriyet gazetesinin özellikle Türkiye'nin yaşadığı bu yakın siyasi tarihte, cumhuriyet tarihinde yaşadığı darbe dönemleri var. Bu dönemlerde bu ülke çok sıkıntılar çekti. Bu yasa dışı dinlemelerin, fişlemelerin, gazeteci öldürmelerin, cinayetlerin en yoğun yaşandığı dönemler bu darbe dönemleri. Ama bu dönemlerde Cumhuriyet gazetesinin darbeye giden süreçteki yayınlarına baktığımız zaman 27 Mayıs darbesinde darbeyi destekleyen bir tavır içerisinde olduğunu görüyoruz. Yine, 12 Mart muhtırası öncesinde önce destekleyip sonra karşı olduğunu görüyoruz. Yine, 12 Eylül darbesinde de önce askerleri desteklediğini, 1982 yılından sonra da muhalif olmaya başladığını görüyoruz. 28 Şubatta, 2007 Cumhurbaşkanlığı seçimindeki yayınlar ortada. Bir taraftan da bakıyoruz derin odaklar, derin güçler noktasında en çok mağdur olan yayın kuruluşunun da Cumhuriyet olduğunu görüyoruz yani yazarların öldürüldüğünü 1979 yılından bu yana Bahriye Üçok, Uğur Mumcu, Muammer Aksoy, Ahmet Taner Kışlalı, belki ismini buradan ifade edemeyeceğimiz başka yazarlar da var. Tabii, o dönemdeki bu karanlık cinayetler aydınlatılamadı. Bugünkü açık toplum, şeffaflaşma olsaydı acaba o gün yaşadığımız olaylar gerçekleşir miydi? Bu konuda Cumhuriyet gazetesinin tutumu hakkında tarihsel süreçle ilgili olarak kısaca sizden yorum almak istiyorum.

BAŞKAN – Tabii, aslında Sayın Tunç, burada müdahale etmem gerekiyor, şimdi, Komisyonumuzun çalışma alanıyla, ilgilendiğimiz alanla ilgili bir soru değil doğrusu. Biz tabii, Cumhuriyet gazetesini bu anlamda sorgulamak için de çağırmış değiliz ama Sayın Atalay soruya cevap vermek isterse verebilir ama değilse...

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Sorum, yalnız, Başkanım, bağlantılı yani bu yasa dışı dinlemeler, fişlemeler, darbe dönemlerinde daha çok oldu. Bu anlamda Cumhuriyet'in antidemokratik müdahalelere daha duyarlı olması gerektiğini ben düşünüyorum. Şimdi, Balbay'ın durumu...

CUMHURİYET GAZETESİ GENEL KOORDİNATÖRÜ AKIN ATALAY – Ben de öyle düşünüyorum, hiçbir farkımız yok.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Sayın Balbay şu anda yargılanıyor. Tabii, oradaki delilleri bizim şu anda değerlendirme imkânımız yok, bunu mahkeme değerlendirecek. Ama basına yansıyan, iddianamelere yansıyan delillerden -eğer mahkeme bunu tabii, nasıl değerlendirecek onu bilemiyoruz- yapılan görüşmeler, askerlerle yapılan görüşmeler tabii, yargılama sonucunda ortaya çıkacak bunlar. Bunların gerçek olduğunu ifade eden gazeteciler de oldu buraya gelen Taraf gazetesi temsilcisi "Bu belgeleri iyi ki vermişiz." dedi. Yani bu konuda sizin düşünceleriniz nedir?

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Sayın Başkan, çok özür diliyorum yani sizin yaptığınız itirazı ben yapacaktım ama siz yaptınız. Ben de kavrayamadım yani bu Komisyonun görevi Cumhuriyet gazetesinin yayın politikasını değerlendirmek olmamalı diye düşünüyorum.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Kesimoğlu, biraz daha açayım o zaman.

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklardı) – Gerçi Sayın Atalay cevap vermek isterse...

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Biraz daha açayım, dönemin Jandarma Genel Komutanının talimatıyla Jandarma İstihbarat Başkanı Levent Ersöz dinlemeler yaptı. Şimdi, bu Genel Komutanla Sayın Balbay'ın görüşmeleri var iddianamelere yansıyan. Tabii, biz bunları şu anda mahkeme değiliz, değerlendiremeyiz.

CUMHURİYET GAZETESİ GENEL KOORDİNATÖRÜ AKIN ATALAY – İsterseniz o konulara hiç girmeyelim, sebebi şu bakın, ben o dosyayı Türkiye'de okuyan, herhâlde, 8-10 kişiden biriyim. Buraya gelmeden 2.200 sayfalık mütalaayı yeni bitirdim. Bunların hepsinin cevabı var. Fakat başında da söylediğim gibi hiç ummadığınız cevaplar da verebilirim size bütünüyle müdafaa anlamında falan değil, dediğim gibi ben orada taraf değilim, o anlamda söylemiyorum ama o konuya bir girdik mi ben de onlara cevap vermiş olurum ve ister istemez görülmekte olan bir davanın şeyine girmiş oluruz.

BAŞKAN – Bence de...

CUMHURİYET GAZETESİ GENEL KOORDİNATÖRÜ AKIN ATALAY – O nedenle beni mazur görün oradan kaynaklı olarak.

BAŞKAN – Yok, ben bir inisiyatif kullanarak Sayın Tunç'un da hoşgörüsüne sığınarak bu konuda... Evet, zaten o konuda çok da güzel bir, çok küçük şey yaptı "Ben de antidemokratik şeylerin karşısındayım." dedi zaten.

CUMHURİYET GAZETESİ GENEL KOORDİNATÖRÜ AKIN ATALAY – Bütünüyle, size bir örnek vereyim, o saydığınız şeye ilişkin, o sizin Cumhuriyet gazetesinin yayınına, duruşuna ilişkin algınızdır, öyle alırım. Oradan ben, yani gazete temsilcisi olarak payıma düşen eleştiriyi neden böyle algılayıyorum diye düşünürüm, değerlendiririm, sizin gibi düşünmesem bile, onlara da cevap verebilirim ama biraz önce Başkanın dediği gibi bu Komisyonun ilgi alanında değil, özel olarak size, sonsuz samimiyetle, tüm bu şeyleri söyleyebilirim sohbetimizde.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum, Sayın Tunç'un da hoşgörüsüne sığınarak bu konuda...

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Ben de teşekkür ediyorum.

Son olarak da Sayın Uçar'dan alalım.

Buyurun.

BİLAL UÇAR (Denizli) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Sayın Atalay, hakikaten hem hukukçu olunuz biraz daha bizim böyle rahat tartışmamızı da getirdi aslında. Teşekkür ediyorum.

Derdimiz, kamuoyunda toplumun her kesiminde demokrasinin tüm kurum kurallarıyla işleyip herkesin özel hayatında emin olmasını sağlamak. Şimdi, konuşuyoruz kendi kendimize hiçbir kimse "Ben dinlenmiyorum." diyemiyor. Hakikaten bir paranoya hâline geldiğini hep düşünüyoruz, söylüyoruz. Bu çok tehlikeli bir şey. Biz buraya nasıl geldik bunu düşünmemiz lazım. Bu Komisyondan

inşallah güzel bir netice çıkarsa bunu nasıl telafi edebiliriz, sizin “Uygulama sorunu” dediğiniz konular var, katılıyorum. Bir de, yasal olarak belki birkaç düzenleme de yapılabilir ama bu, özel hayata müdahale çift taraflı oluyor. Bunu, dün, Ertuğrul Özkök’le de konuştuk, tartıştık. Yani bunu sakın ola ki Cumhuriyet’in yayın politikasını sorguluyor gibi yani Sayın Tunç gibi algılamayın.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Ben sorgulamadım.

CUMHURİYET GAZETESİ GENEL KOORDİNATÖRÜ AKIN ATALAY – Eleştirebilirsiniz, herkesin hakkı var.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Estağfurullah.

BİLAL UÇAR (Denizli) – Yani o noktaya çekildi de...

Geçmişte, mesela Ertuğrul Özkök bir Andıç olayını “Utaniyorum, her önüme getirildiğinde pişman olduğumu söylüyorum çünkü bir askerin bizi yanıltabileceğini düşünmemiştim.” gibi şeyler söyledi. Yani geçmişte toplumu toplum mühendisliği projesiyle yönlendirme, psikolojik harekât ne dersiniz deyin basın eliyle gerçekleştirildi yani yasa dışı olan şeyler basın eliyle yapıldı. Basın burada iş birliği yaptı sürekli. Geçen sene 134’üncü maddede biliyorsunuz bir düzenleme yaptık, üçüncü yargı paketinde haberleşmenin gizliliğini ihlal edenler bunu ifşa eden cezalandırıyorduk ama adam yurt dışından atıyor bir siteye, bul bulabilirsen. Daha diğerleri bulunmadı. Ama basın onu artık alıp çarşaf çarşaf yayınlıyordu. Bunu yandaş, muhalifi hepsi... Yani Türkiye’de bir hassasiyet, maalesef, yoktu. Hele özellikle bizden taraf değilse, bizim gibi düşünmüyorsa oh olsun mantığıyla bakanlar da oluyordu. Bunun bugün ne kadar yanlış olduğunu görüyoruz. Şimdi, basının burada bize çok ciddi bir desteği olmazsa yani bu toplumun rahatlatılması, bu konuların gündemden çıkması açısından yine çok fazla mesafe alamayabiliriz. Siz mesela geçmişte gazetenize bu şekilde muhalif konuyla bile olsa bir şey geldiğinde bir grubu ilzam eden böyle bir şey geldiğinde ne yaptınız veya gelse ne yaparsınız? Biz bunu dün Ertuğrul Bey’e sorduk mesela, o cevaplar verdi ama benim sorum esas o değil. Benim sorum yani basın burada kendi iç denetim mekanizmalarını çalıştırabiliyor mu? Kendi basın ahlak kurallarına uyabiliyor mu? Biz, siyaset kurumu olarak, hele iktidar olarak kendimizi sorguluyoruz, sorgulayalım, bütün resmî kurumların yaptığı hatalardan iktidar bugün sorumlu. Hakikaten bu yasa dışı birtakım dinlemelerin, dünden beri bazı gazeteci arkadaşlar resmî kurumlar tarafından iletilildiğini söylüyorlar. O zaman burada bu kurumların gözden geçirilmesi lazım. Ancak, aynı şekilde basının da bu tür şeylere artık bir nokta koyması çok açık ve şeffaf bir şekilde, taraf olmadan, objektif olarak bunlara tavır alabilmesi için siz Cumhuriyet gazetesi adına neler söylersiniz?

CUMHURİYET GAZETESİ GENEL KOORDİNATÖRÜ AKIN ATALAY – Teşekkür ederim.

Şimdi, Sayın Başkan, demin şeyi anlattım, arkadaşımızın, değerli parlamenterimizin ilk açıklamasına ilişkin. Dedi ki: “Ya, soruşturma sayısı ile dinleme sayısı arasında böyle bir korelasyon olması gayet doğal.” Efendim, benim bildiğim kadarıyla -beni mazur görün- sizin dediğinizin tam tersi

geçerli. Çünkü, bir insanın soruşturulması için -ben ceza hukukçusuyum- başlangıç şüphesi yeterli hatta dava açmak için makul şüphe gerekir ama 135'inci maddede, dinleme ve kayda almak için kuvvetli şüphe gerekir yani çok daha az olması gerekir o terminolojiye göre.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – O şey açısından... Şimdi, sizin sitede baktığınız soruşturma sayısı bellidir, dava sayısı.

CUMHURİYET GAZETESİ GENEL KOORDİNATÖRÜ AKIN ATALAY – Tabii, tabii.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Ama o davanın ya da soruşturmanın içinde...

CUMHURİYET GAZETESİ GENEL KOORDİNATÖRÜ AKIN ATALAY – Savcılıklarda soruşturma sayısı...

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Belki yüzlerce sanık vardır.

CUMHURİYET GAZETESİ GENEL KOORDİNATÖRÜ AKIN ATALAY – Demek ki yanlış dinleme kararları veriliyor çünkü soruşturma için makul gelecek şüphe yeterli, dinleme için kuvvetli şüphe gerekir, tıpkı tutuklama gibi. Çünkü, direkt o anlamda söyledim.

Sizin sorunuza gelince, ben de yani basın çok önemli bir işlevi olduğunu düşünüyorum sizin gibi. Yani, şunun önünün alınması gerektiğini düşünüyorum: Biliyorsunuz, bu, özellikle ortam dinlemesi, yasa dışı dinleme denilen şeyler, önce kaynağı belirsiz İnternet sitelerinde yayınlanıyor; ertesi gün oradan alınmış ve yansıtılmış gibi ana akım medyada, diğer, işte, yazılı basında, televizyonlarda, şurada burada yayınlanıyor ya da başkaca izlenen İnternet sitelerinde. Şimdi, hukukta şöyle bir şey vardır: “Şunun iddia ettiğine göre, iddia ediliyor ki” demek, öyle başlamak cümleye sizi kurtarmaz. Ona “yansıma yoluyla haksız fiile iştirak” denir ve sorumluluk devam eder. Yani, siz “Şu siteden aldık.” ya da “Şu sitede yer alan bilgiye göre şu kişiler arasındaki konuşmada şunlar geçiyor.” demeniz sizi sorumluluktan kurtarmaz. Hukuk sorumluluğu bazında mesela bu böyledir, ben, yüzlerce davaya girdim böyle, avukatlık hayatımda. Basın yoluyla kişilik haklarına saldırısı davasında herhâlde 500-600 tane dosya geçirmiştir meslek hayatımda ve buna şey denir: Yansıma yoluyla haksız fiil. Şimdi, ceza sorumluluğunda da gazeteci arkadaşlarımızın çuvaldızı kendine batırıp mağdurun kimliğine, cinsiyetine, ırkına, kökenine, ne olduğuna bakmaksızın kendilerine bu yolla ulaşan bilgileri de yani hukuka ve ahlaka aykırı yöntemlerle ulaşan bilgileri de ne kadar yaygınlaşırsa yaygınlaşsın on kere düşünmeden asla böyle gazetecilik refleksiyle hareket etmemeleri gerektiğine inanıyorum. Yani, bu benim inancım. Cumhuriyet gazetesinde de bu eğilimin geçerli olduğunu size söyleyebilirim. Başımızdan böyle örnekler geçti, yaşadık, bildiğiniz örneklerdir, bir tanesini söyleyeyim: Erzincan'daki o meşhur soruşturmada ortaya çıkan kasetlerle ilgili bir olaydı. Biz reddettik bu kasetleri yayınlamayı, ahlaki bulmadık. Ki, politik bağlamda Cumhuriyet gazetesinin savunduğu yayın çizgisinin muhalifi, rakibi, rekabet içinde olduğu bir siyasal çizgiye zarar verebilecek içerikte, bir düşünceye göre şeylerdi, yayınlamadık, asla yayınlamadık o gün bu gündür. Bir başkası, mesela, gene hatırlayacaksınız, bu Ergenekon davasında yargılanan, işte, biraz önce bahsedilen kişinin birisiyle bir ortam dinlemesi şeyi

düşmüştü İnternet'e. Buna geldi o olay. İnternet'ten hemen uyardılar beni, "Burada böyle bir şey var, yarın bütün gazetelerde bu manşet olacak." diye. Dedim ki: Bunun sağlığından endişeliyiz. Yani bunun asla kişisel olarak subjektif olarak yüzde 99 ben kendim bireysel olarak o ortam dinlemesinin izlenim olarak doğru olduğunu düşünüyordum. Ama orada kendinize karşı da, o heyecana karşı da kendinizi zapt edeceksiniz ve onu doğrulatmadan o konuşmanın muhataplarının onayı olmadan, o konuşmanın muhataplarının bir açıklaması olmadan, bağımsız olarak vermeyeceksiniz çünkü kirli bilgiye bir şekilde alet edilmiş olabilirsiniz. O nedenle biz, Cumhuriyet gazetesinde bunu yapmaya çalışıyoruz. Eğer, atlamadıysam, sizin bana hatırlatacağınız bir örnek varsa memnuniyetle eleştiri olarak dinlerim ama ben en azından 28 Şubat dönemi dâhil bu dediğime -o dönemde de ben gazetede idim, çok yetkili değildim ama hukuk müşaviriydim, bu tür şeyleri sorarlardı bana- bu Komisyonun ilgi alanıyla ilgili konularda Cumhuriyet gazetesinde yasa dışı dinlemeye dayalı tek bir içerik yayınlanmamıştır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyoruz Sayın Atalay, gerçekten, katkılarınız için, paylaşımlarınız için şahsım adına da, Komisyon üyesi arkadaşlarım adına da teşekkür ediyorum.

Toplantıyı kapatıyorum arkadaşlar. Çarşamba, perşembe günü inşallah çalışacağız ama saatler noktasında bilgi verecek arkadaşlarımız.

Kapanma Saati: 17.02